

**Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΣΥΜΠΡΑΞΕΩΝ
ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ – ΔΗΜΟΣΙΟΥ
ΤΟΜΕΑ ΣΤΗΝ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ
ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΤΙΣ
ΑΝΑΠΤΥΣΣΟΜΕΝΕΣ ΧΩΡΕΣ**

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΤΣΙΤΙΡΙΔΗΣ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ
2021

Πτυχιακή εργασία

Τίτλος: Ο Ρόλος των Συμπράξεων Ιδιωτικού – Δημοσίου Τομέα στην Προώθηση Της Βιώσιμης Ανάπτυξης στις Αναπτυσσόμενες Χώρες

Φοιτητής: Παναγιώτης Τσιτιρίδης

Αριθμός Μητρώου: 3497

Επιβλέπων Καθηγητής: Κωνσταντίνος Μανασάκης

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Το αντικείμενο της παρούσας εργασίας είναι η διερεύνηση του ρόλου των συμπράξεων ιδιωτικού – δημοσίου τομέα αναφορικά με τη βιώσιμη ανάπτυξη. Στόχος είναι η μελέτη ενός βιώσιμου, συστηματικού τρόπου αντιμετώπισης των σύγχρονων προκλήσεων. Το ολοένα και περιπλοκότερο περιβάλλον της παγκοσμιοποίησης χρήζει καινοτόμων, ενιαίων προσεγγίσεων εφαρμογής πολιτικής. Επιπλέον, οι «αναπτυσσόμενες» χώρες έχουν τη δυναμική να οδηγήσουν την αλλαγή προς τη βιωσιμότητα. Μέσα από την εξέταση πραγματικών περιπτώσεων γίνεται μια προσπάθεια τεκμηρίωσης της θέσης ότι οι συμπράξεις ιδιωτικού – δημοσίου τομέα μπορούν να δράσουν ως καταλύτης στην επίτευξη των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης και στην εξασφάλιση ενός βιώσιμου μέλλοντος.

Λέξεις-Κλειδιά:

Βιώσιμη Ανάπτυξη, Συμπράξεις Ιδιωτικού – Δημοσίου Τομέα, Αναπτυσσόμενες Χώρες, Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης, Συνεργασία, Μελέτες Περίπτωσης.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	1
ΚΑΤΗΓΟΡΙΟΠΟΙΗΣΗ ΧΩΡΩΝ.....	1
ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	2
ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ ΧΙΛΙΕΤΙΑΣ	3
ΣΤΟΧΟΙ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ.....	3
ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΣΤΟΧΩΝ.....	4
ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ	5
ΣΥΝΟΧΗ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ	6
ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ PCSD	8
Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΣΥΜΠΡΑΞΕΩΝ ΣΤΗΝ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ .	11
ΠΟΛΥΜΕΡΕΙΣ ΣΥΜΠΡΑΞΕΙΣ (MULTI STAKEHOLDER PARTNERSHIPS).....	12
ΤΥΠΟΙ ΠΟΛΥΜΕΡΩΝ ΣΥΜΠΡΑΞΕΩΝ	12
ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ/ΕΤΑΙΡΟΙ	13
ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΑΞΙΑΣ	15
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΑΞΙΑ	16
ΑΤΟΜΙΚΗ ΑΞΙΑ	17
Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΣΥΜΠΡΑΞΕΩΝ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ – ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ ΣΤΗΝ	
ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ.....	18
ΙΔΙΩΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ & ΑΣΧ.....	18
ΙΔΙΩΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ & ΣΒΑ.....	19
ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ ΑΓΟΡΑΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΟΥΣ ΣΒΑ.....	20
ΤΡΟΦΗΜΑ ΚΑΙ ΓΕΩΡΓΙΑ.....	20
ΠΟΛΕΙΣ	21
ΕΝΕΡΓΕΙΑ.....	22
ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΕΥΕΞΙΑ	24
ΝΕΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΑ ΜΟΝΤΕΛΑ.....	25

ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΝ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΩΝ ΣΒΑ ΣΤΙΣ ΑΝΑΠΤΥΣΣΟΜΕΝΕΣ ΧΩΡΕΣ.....	25
ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΩΝ ΕΥΚΑΙΡΙΩΝ	26
ΟΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΩΣ ΕΤΑΙΡΟΙ.....	28
ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ ΓΙΑ ΣΥΜΠΡΑΞΕΙΣ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ – ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ.....	29
ΜΕΛΕΤΕΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ	31
Η ΣΥΝΔΕΣΗ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ ΕΝΙΣΧΥΕΙ ΤΟ ΒΙΟΠΟΡΙΣΜΟ, ΔΙΑΤΗΡΕΙ ΤΗΝ ΕΙΡΗΝΗ ΣΤΗΝ ΚΟΛΟΜΒΙΑ	31
ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΙΑΣ ΠΛΑΣΤΙΚΗΣ ΡΥΠΑΝΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΑΙΔΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΤΗΝ ΑΪΤΗ.....	34
ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΣΤΗΝ ΑΙΘΙΟΠΙΑ	37
ΧΡΗΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΣΤΗΝ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ ΣΤΗΝ ΟΥΓΚΑΝΤΑ	39
ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΙΣΧΥΡΩΝ ΒΙΩΣΙΜΩΝ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΑΛΥΣΙΔΩΝ ΑΞΙΑΣ ΣΤΗΝ ΚΕΝΥΑ.....	41
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	47
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	50
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ.....	I

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Προκειμένου να μελετηθεί ο ρόλος των συμπράξεων ιδιωτικού – δημοσίου τομέα είναι σημαντικό πρώτα να γίνει αντιληπτός ο λόγος που τις αναδεικνύει ως αντικείμενο μελέτης. Τα αποτελέσματα της μη βιώσιμης ανάπτυξης, όπως για παράδειγμα η κλιματική αλλαγή, ήδη γίνονται αντιληπτά. Καλούμαστε λοιπόν να ασκήσουμε δύσκολες συστημικές αλλαγές, σε ένα περίπλοκο και στενά αλληλένδετο περιβάλλον και μάλιστα υπό την πίεση του χρόνου. Προκειμένου να επιτευχθεί κάτι τέτοιο είναι αναγκαίες καινοτόμες λύσεις και εργαλεία. Ένα από αυτά τα εργαλεία μπορούν να είναι οι συμπράξεις ιδιωτικού – δημοσίου τομέα. Συνδυάζοντας τις δυνατότητές τους, οι δυο τομείς μπορούν να πετύχουν περισσότερα από ότι ο καθένας ξεχωριστά. Επομένως, στην παρούσα εργασία, εξετάζονται ορισμένες πραγματικές περιπτώσεις αυτού του είδους εταιρικών σχέσεων σε αναπτυσσόμενες χώρες, ώστε να γίνει κατανοητός ο ρόλος τους στην προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΟΠΟΙΗΣΗ ΧΩΡΩΝ

Κατά τον ΟΗΕ, δεν υπάρχει κάποιος καθιερωμένος ορισμός αναφορικά με τις «ανεπτυγμένες» και τις «αναπτυσσόμενες» χώρες. Οι χαρακτηρισμοί εισήχθησαν ως ιδέα το 1996 στους τυποποιημένους κωδικούς χώρας ή περιοχής για στατιστική χρήση, γνωστών ως Μ49. Παρόλο που δεν εκφράζουν κρίση για το αναπτυξιακό στάδιο των χωρών, παραμένουν σχετικοί στη συζήτηση για τη βιώσιμη ανάπτυξη διευκολύνοντάς την (United Nations Statistics Division, 2021).

Καθώς δεν υπάρχει ένας σαφής τρόπος κατάταξης των χωρών μπορούν να χρησιμοποιηθούν διάφοροι παράγοντες όπως για παράδειγμα το κατά κεφαλήν εισόδημα ή το κατά κεφαλήν ακαθάριστο εγχώριο προϊόν, το επίπεδο εκβιομηχάνισης, το γενικό βιοτικό επίπεδο και το επίπεδο των υποδομών. Συμπληρωματικά, ένας ιδιαίτερα χρήσιμος μη οικονομικός παράγοντας είναι ο Δείκτης Ανθρώπινης Ανάπτυξης (ΔΑΑ). Αυτός ποσοτικοποιεί ποιοτικά στοιχεία όπως τα επίπεδα της υγείας, της εκπαίδευσης και της ποιότητας ζωής μιας χώρας σε έναν ενιαίο αριθμό (United Nations Development Programme, 2020). Ένα κράμα οικονομικών και μη οικονομικών κριτηρίων προσφέρει την αποτελεσματικότερη και πιο ισορροπημένη κατάταξη. Επομένως, οι χώρες που απολαμβάνουν μεγαλύτερα επίπεδα οικονομικής ασφάλειας και ανάπτυξης συνήθως χαρακτηρίζονται ως «ανεπτυγμένες» χώρες. Οι υπόλοιπες χώρες μπορούν να λάβουν διάφορους χαρακτηρισμούς ανάλογα τη περίπτωση, όπως «αναδυόμενες χώρες», «αναπτυσσόμενες χώρες», «λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες»,

«αναπτυσσόμενες χώρες περικλειστές από ξηρά» και «μικρές νησιωτικές αναπτυσσόμενες χώρες».

Η έκθεση για την Παγκόσμια Οικονομική Κατάσταση και τις Προοπτικές του 2020 (UN DESA, et al., 2020) κατηγοριοποιεί τις χώρες σε τρεις αδρομερείς κατηγορίες: τις ανεπτυγμένες οικονομίες, τις αναδυόμενες οικονομίες και τις αναπτυσσόμενες οικονομίες. Η κατηγοριοποίηση αυτή αντανακλά τις βασικές οικονομικές συνθήκες της κάθε χώρας. Επίσης, βασίζεται σε πληροφορίες από το Τμήμα Στατιστικής και το Τμήμα Πληθυσμού του UN DESA, καθώς και από τις πέντε περιφερειακές επιτροπές των Ηνωμένων Εθνών, τη Διάσκεψη των Ηνωμένων Εθνών για το Εμπόριο και την Ανάπτυξη (UNCTAD), το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ), την Παγκόσμια Τράπεζα (World Bank), τον Οργανισμό Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (OECD), την Eurostat και εθνικές πηγές.

Οι ανεπτυγμένες οικονομίες βρίσκονται στη Βόρειο Αμερική, το μεγαλύτερο μέρος της Ευρώπης και τέλος σε ένα μικρό μέρος της Ασίας και της Ωκεανίας. Οι χώρες με τις πιο ανεπτυγμένες οικονομίες είναι ο Καναδάς, η Γαλλία, η Γερμανία, η Ιταλία, η Ιαπωνία, το Ηνωμένο Βασίλειο και οι Ηνωμένες Πολιτείες

της Αμερικής. Από την άλλη, οι αναπτυσσόμενες οικονομίες τοποθετούνται στην Αφρική, την Ασία, τη Λατινική Αμερική και την Καραϊβική. Περισσότερες πληροφορίες αναφορικά με την κατηγοριοποίηση των χωρών μπορούν να βρεθούν στο Παράρτημα.

ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Με την προώθηση της βιομηχανικής ανάπτυξης, την κυριαρχία νεοφιλελεύθερων ιδεών και την επικράτηση της οικονομικής παγκοσμιοποίησης μετά τη λήξη του Β Παγκοσμίου Πολέμου, παρατηρήθηκε η επιταχυνόμενη υποβάθμιση του περιβάλλοντος καθώς και το ευρύ χάσμα μεταξύ ανεπτυγμένων και αναπτυσσόμενων χωρών. Τη δεκαετία του 1990 συγκροτήθηκε η επιτροπή Brundtland (Διεθνή Επιτροπή για το Περιβάλλον και την Ανάπτυξη) για να συγκεράσει την οικονομική ανάπτυξη και την προστασία των κοινωνικών και περιβαλλοντικών ισορροπιών. Όρισε τη βιώσιμη ανάπτυξη ως «την ανάπτυξη που ικανοποιεί τις ανάγκες του παρόντος χωρίς να διακυβεύεται η ικανότητα των μελλοντικών γενεών να

ικανοποιούν τις δικές τους ανάγκες» (World Commission on Environment and Development, 1987). Τοποθέτησε επίσης τη βιώσιμη ανάπτυξη στην τομή μεταξύ των τριών πυλώνων της οικονομικής ανάπτυξης, της περιβαλλοντικής προστασίας και της κοινωνικής δικαιοσύνης.

ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ ΧΙΛΙΕΤΙΑΣ

Το 2000 υιοθετήθηκαν οι Αναπτυξιακοί Στόχοι της Χιλιετίας (ΑΣΧ), με σκοπό τη μείωση της ακραίας φτώχειας και της ανισότητας με χρονικό ορίζοντα υλοποίησης το 2015 (United Nations Development Programme, 2021). Αυτοί συμπεριλαμβάνουν την εξάλειψη της ακραίας φτώχειας και της πείνας, την επίτευξη καθολικής πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, την προώθηση της ισότητας των φύλων και την ενδυνάμωση των γυναικών, τη μείωση της παιδικής θνησιμότητας, τη βελτίωση της μητρικής υγείας, την καταπολέμηση του HIV/AIDS, της ελονοσίας και άλλων ασθενειών, την εξασφάλιση περιβαλλοντικής βιωσιμότητας και τέλος, την παγκόσμια συνεργασία για την ανάπτυξη. Ενώ υπήρξε ουσιαστική θετική πρόοδος, οι περισσότεροι στόχοι δεν επιτεύχθηκαν μέχρι το 2015, όπου ξεκινάει και μια καινούργια εποχή για τη βιώσιμη ανάπτυξη (United Nations, 2015a).

ΣΤΟΧΟΙ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Το 2015 υιοθετήθηκε η Ατζέντα 2030 και τέθηκαν οι 17 Στόχοι της Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΣΒΑ) από τον ΟΗΕ, με στόχο να πραγματοποιηθούν μέσα στην επόμενη δεκαεπενταετία. Επρόκειτο για μια εξειδίκευση των προηγούμενων στόχων η οποία όμως συνοδευόταν και από την αλλαγή σε μια πιο ολοκληρωμένη αντιμετώπιση της βιώσιμης ανάπτυξης. Κάθε στόχος περιλαμβάνει διευκρινιστικούς υπο-στόχους, ενώ οι μέθοδοι ολοκλήρωσής τους καθορίζονται ξεχωριστά από κάθε κράτος (United Nations, 2015b)

Εικόνα 1: Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης, [UNRIC](https://www.un.org/sustainabledevelopment/)

ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΣΤΟΧΩΝ

Οι Αναπτυξιακοί Στόχοι της Χιλιετίας (ΑΣΧ) εστιάζουν περισσότερο στη «θεραπεία των συμπτωμάτων» παρά στην αντιμετώπιση των υποκείμενων ζητημάτων (Stibbe & Prescott, 2020). Εδώ, οι κυβερνήσεις ή οι αντίστοιχες αναπτυξιακές κοινότητες είναι υπεύθυνες για την επίτευξη της ανάπτυξης, ενώ ο κάθε κοινωνικός τομέας λειτουργεί μεμονωμένα. Επίσης, δίνεται έμφαση σε εξειδικευμένα ζητήματα, σε συγκεκριμένες γεωγραφικές περιοχές προκειμένου να επιτευχθεί η επαρκή συγκέντρωση προσπάθειας και ορισμένο αντίκτυπο. Ακόμα, οι περισσότερες χρηματοδοτήσεις συνδέονται με την επίτευξη βραχυπρόθεσμων αποτελεσμάτων, ενώ η απαίτηση επίδειξης αντίκτυπου και η χαμηλή ανοχή κινδύνου οδηγεί στη χρήση παραδοσιακών γραμμικών προσεγγίσεων για την επίτευξη αποτελεσμάτων. Τέλος, ο σχεδιασμός της ανάπτυξης γίνεται από πάνω προς τα κάτω.

Αντιθέτως, οι Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης έχουν δημιουργηθεί με βάση τη κατανόηση της διασύνδεσης της ευημερίας των επιχειρήσεων, της κοινωνίας και του περιβάλλοντος (Stibbe & Prescott, 2020). Σε αυτή τη περίπτωση, όλοι οι κοινωνικοί τομείς, συμπεριλαμβανομένων των επιχειρήσεων, αναγνωρίζονται ως βασικοί παράγοντες ανάπτυξης και μέρος της λύσης, ενώ η συνεργασία μεταξύ τους θεωρείται αναγκαία. Αναγνωρίζεται επίσης η ανάγκη για ολιστικές προσεγγίσεις σε ζητήματα και γεωγραφικές τοποθεσίες προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι συστημικές προκλήσεις, καθώς και η προϋπόθεση μακροπρόθεσμων επενδύσεων για μετασχηματιστικές αλλαγές. Ακόμα, προωθούνται καινοτόμες προσεγγίσεις με μεγαλύτερη μακροπρόθεσμη δυναμική για την αντιμετώπιση της πολυπλοκότητας, αλλά μεγαλύτερο κίνδυνο αποτυχίας. Τέλος, ο σχεδιασμός είναι αναδυόμενος, βασισμένος στη συγκέντρωση ενδιαφερόντων και τοπικών πόρων γύρω από συγκεκριμένα ζητήματα.

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ

Τόσο οι Αναπτυξιακοί Στόχοι της Χιλιετίας όσο και οι Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης αναφέρονται στο ρόλο της συνεργασίας σχετικά με τη βιώσιμη ανάπτυξη. Ο 8^{ος} στόχος των ΑΣΧ αναφέρεται στην ανάπτυξη μιας παγκόσμιας εταιρικής σχέσης για την προώθηση της ανάπτυξης (United Nations, 2000). Δίνει έμφαση στην περαιτέρω ανάπτυξη ενός ανοικτού, βασισμένου σε κανόνες, προβλέψιμου, χωρίς διακρίσεις εμπορικού και χρηματοοικονομικού συστήματος (Στόχος 8.A), στην αντιμετώπιση των ειδικών αναγκών των λιγότερο ανεπτυγμένων χωρών (Στόχος 8.B), στην αντιμετώπιση των ειδικών αναγκών των περικλειστών αναπτυσσόμενων χωρών και των μικρών νησιωτικών αναπτυσσόμενων χωρών (Στόχος 8.C), στη συνολική αντιμετώπιση των προβλημάτων χρέους των αναπτυσσόμενων χωρών (Στόχος 8.D), στην παροχή πρόσβασης σε προσιτά βασικά φάρμακα στις αναπτυσσόμενες χώρες σε συνεργασία με φαρμακευτικές εταιρίες (Στόχος 8.E) και στην παροχή των οφελών των νέων τεχνολογιών, ειδικά της πληροφορίας και των επικοινωνιών, σε συνεργασία με τον ιδιωτικό τομέα (Στόχος 8.F).

Ο 17^{ος} ΣΒΑ αποτελείται από 19 υπο-στόχους που σχετίζονται με τη χρηματοδότηση, την τεχνολογία, την ανάπτυξη ικανοτήτων, το εμπόριο και τα συστημικά προβλήματα. Όσον αφορά τα τελευταία, δίνεται έμφαση στη θεσμική και πολιτική συνοχή, τις πολυμερείς εταιρικές σχέσεις και τέλος στα δεδομένα, τον έλεγχο και την αξιοπιστία (United Nations, 2015b). Αναλυτικότερα, επιδιώκεται η ενίσχυση της παγκόσμιας μακροοικονομικής σταθερότητας μέσω του συντονισμού και της συνοχής των πολιτικών που ακολουθούνται (17.13), η ενίσχυση της συνοχής των πολιτικών για τη βιώσιμη ανάπτυξη (17.14), ο σεβασμός του πολιτικού χώρου και της ηγεσίας κάθε χώρας αναφορικά με τη θέσπιση και εφαρμογή πολιτικών που στοχεύουν στην εξάλειψη της φτώχειας και τη βιώσιμη ανάπτυξη (17.15), η ενίσχυση της Παγκόσμιας Σύμπραξης για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη, η οποία συμπληρώνεται από πολυμερείς συμπράξεις που κινητοποιούν και μοιράζονται τη γνώση, την εμπειρογνομοσύνη, την τεχνολογία και τους χρηματοδοτικούς πόρους, προκειμένου να στηριχθεί η επίτευξη των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης σε όλες τις χώρες, και ιδίως στις αναπτυσσόμενες χώρες (17.16), η ενθάρρυνση και προώθηση των αποτελεσματικών συμπράξεων του δημοσίου, του δημόσιου-ιδιωτικού τομέα και της κοινωνίας των πολιτών, με βάση την εμπειρία και τις στρατηγικές άντλησης πόρων που παρέχουν οι συμπράξεις (17.17), η έως το 2020 ενίσχυση της υποστήριξης της οικοδόμησης ικανοτήτων των αναπτυσσόμενων χωρών, συμπεριλαμβανομένων των λιγότερο ανεπτυγμένων χωρών και των μικρών νησιωτικών αναπτυσσόμενων κρατών, προκειμένου να αυξηθεί σημαντικά η διαθεσιμότητα υψηλής

ποιότητας, έγκαιρων και αξιόπιστων δεδομένων, διαχωρισμένων κατά εισόδημα, φύλο, ηλικία, φυλή, εθνικότητα, μεταναστευτικό στάτους, αναπηρία, γεωγραφική τοποθεσία και άλλα χαρακτηριστικά που σχετίζονται με τα εκάστοτε εθνικά πλαίσια (17.18), και η έως το 2030 αξιοποίηση των υφιστάμενων πρωτοβουλιών για την ανάπτυξη μετρήσεων της προόδου της βιώσιμης ανάπτυξης συμπληρωματικών του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος και η υποστήριξη της οικοδόμησης στατιστικής ικανότητας στις αναπτυσσόμενες χώρες (17.19).

ΣΥΝΟΧΗ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ

Οι ΣΒΑ είναι στενά συνδεδεμένοι μεταξύ τους. Σχηματικά, οι ΣΒΑ διακρίνονται σε τρία σκέλη, την ευημερούσα οικονομία (στόχοι 8, 9, 10, 12), την ακμάζουσα κοινωνία (στόχοι 1, 2, 3, 4, 5, 7, 11, 16) και το υγιές περιβάλλον (στόχοι 8, 13, 14, 15) που διαπερνούνται από τον 17^ο στόχο, τη συνεργασία για τους στόχους. Επειδή ακριβώς είναι τόσο στενά διασυνδεδεμένοι διευκολύνεται η ύπαρξη συγκρουόμενων συμφερόντων. Για παράδειγμα, κάποιες πολιτικές, τόσο σε εθνικό όσο και σε διεθνές επίπεδο, μπορεί να προωθούν κάποιο στόχο άλλα να αποτελούν τροχοπέδη για κάποιον άλλον. Συνεπώς, είναι αναγκαία η συνοχή των πολιτικών, όπως διευκρινίζεται και στο στόχο 17.14.

Οι αυξανόμενες ανισότητες αποτελούν ένα από τα πιο περίπλοκα ζητήματα. Πολλές φορές οι τρόποι αντιμετώπισής τους και οι αντίστοιχες πολιτικές έχουν τόσο βραχυπρόθεσμες όσο και μακροπρόθεσμες αρνητικές συνέπειες. Για παράδειγμα, η απόφαση της Ευρωπαϊκής Ένωσης να απορρυθμίσει την Κοινή Γεωργική Πολιτική (CAP) είχε σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις για την επισιτιστική ασφάλεια πολλών από τις χώρες εταίρους της (Concord, 2020). Οι εξαγωγές πουλερικών στην αφρικανική ήπειρο αυξήθηκαν κατά 400% από 35.000 τόνους το 1996 σε 140.000 τόνους το 2005. Ο αθέμιτος ανταγωνισμός μεταξύ φθηνότερων, εισαγόμενων προϊόντων από την ΕΕ και της τοπικής παραγωγής είχε σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις στην επιβίωση των ανθρώπων στην Αφρική, καθώς η ζήτηση για τοπικά προϊόντα και οι θέσεις εργασίας μειώθηκαν. Μετά από χρόνια, αυτή η επιλογή της ΕΕ εξακολουθεί να έχει σημαντικό αντίκτυπο στις τοπικές οικονομίες και συμβάλλει στις μεταναστευτικές πιέσεις. Εάν η ΕΕ είχε εφαρμόσει μια προσέγγιση συνοχής των πολιτικών για τη βιώσιμη ανάπτυξη (PCSD), θα προστατευόντουσαν οι τοπικές αγορές και η εγχώρια παραγωγή. Επιπρόσθετα, θα δινόταν έμφαση στην προώθηση της ισότητας των φύλων (ΣΒΑ 5) δεδομένου ότι περίπου 60% των εκτροφέων πουλερικών στις τοπικές αγορές είναι γυναίκες.

Άλλες πολιτικές μπορούν να αποτελούν εμπόδιο στην προώθηση βιώσιμης ανάπτυξης σε άλλες χώρες, μέχρι και να δημιουργούν ευκαιρίες καταπάτησης των ανθρωπίνων

δικαιωμάτων. Για παράδειγμα, η Συμφωνία ΕΕ – Νίγηρα περιλάμβανε μια πολιτική διαχείρισης των συνόρων της ΕΕ που έθεσε σημεία ελέγχου που σταματούν συνήθως τους ανθρώπους που κινούνται προς τη Λιβύη, παρά το γεγονός ότι η ελεύθερη κυκλοφορία διασφαλίζεται από το Πρωτόκολλο για την Ελεύθερη Κυκλοφορία των Προσώπων και το Δικαίωμα στην Κατοικία και στην Εγκατάσταση (Concord, 2020). Αποτελεσματικά, περιορίστηκε η κινητικότητα των εργαζομένων στην Οικονομική Κοινότητα των Κρατών της Δυτικής Αφρικής (ECOWAS). Μια προσέγγιση PCSD θα επιδίωκε να ευθυγραμμίσει τη συμφωνία ΕΕ-Νίγηρα με τα υπάρχοντα πλαίσια κινητικότητας στην περιοχή, προστατεύοντας την αγορά εργασίας και την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη της περιοχής ECOWAS.

Αντίστοιχα, η Αγροτική Εταιρεία SOCFIN απέκτησε μεγάλα τμήματα γης (φαινόμενο αρπαγής της γης «land grab») στο Malen της Σιέρρα Λεόνε για να δημιουργήσει μια μεγάλη φυτεία φοινικέλαιου (Concord, 2020). Αυτή η αρπαγή γης είχε σημαντικό αρνητικό αντίκτυπο στα μέσα διαβίωσης των ντόπιων γαιοκτημόνων, αναγκάζοντάς τους να μετακινηθούν, απειλώντας την ικανότητά τους να εξασφαλίσουν τα προς το ζην και περιορίζοντας την πρόσβασή τους σε υπηρεσίες υγείας και εκπαίδευση. Οι διαμαρτυρίες για την αρπαγή γης που ακολούθησαν οδήγησαν σε παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων που διαπράχθηκαν από τις τοπικές δυνάμεις ασφαλείας. Μια προσέγγιση PCSD προάγει την ουσιαστική διαβούλευση με τις τοπικές κοινότητες ως βασική πτυχή της αειφόρου ανάπτυξης των επιχειρήσεων για εταιρείες της ΕΕ που επιθυμούν να αγοράσουν γη σε αναπτυσσόμενες χώρες. Επίσης, διασφαλίζει ότι προβλέπονται τυχόν αρνητικά αποτελέσματα και ωθεί τους φορείς της κοινωνίας των πολιτών να διεξάγουν πιο λεπτομερή έρευνα σχετικά με τις πολιτικές και τις πιθανές συνέπειές τους για όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη όπου κι αν βρίσκονται.

Η συνοχή των πολιτικών για την ανάπτυξη δεν είναι μια καινούργια ιδέα. Ήδη από τα μέσα της δεκαετίας του 1990 παρατηρούνται προσπάθειες ανάπτυξης καλών θεσμικών μηχανισμών και πρακτικών από χώρες-δωρητές με στόχο την ενσωμάτωση της αναπτυξιακής προοπτικής στο σχεδιασμό και την εφαρμογή των εθνικών πολιτικών. Έμφαση όμως δόθηκε στην αποφυγή ή τουλάχιστον την ελαχιστοποίηση των αρνητικών επιπτώσεων των πολιτικών στις προοπτικές ανάπτυξης των αναπτυσσόμενων χωρών. Για παράδειγμα, αποφεύγοντας καταστάσεις στις οποίες η Επίσημη Αναπτυξιακή Βοήθεια (ODA) υποστηρίζει τη γεωργική ανάπτυξη μιας άλλης χώρας, ενώ οι δασμοί ή η επιδοτούμενη γεωργική παραγωγή στη χώρα παροχής ταυτόχρονα υπονομεύουν τις εξαγωγικές ευκαιρίες της άλλης χώρας (OECD, 2016). Πλέον, η προσέγγιση της αποφυγής πρόκλησης ζημιάς δεν είναι επαρκής. Πολλαπλές κρίσεις την τελευταία δεκαετία – χρηματοπιστωτική, οικονομική, επισιτιστική, πετρελαϊκή – έχουν

αποδειξεί ότι οι προκλήσεις σε μια όλο και πιο διασυνδεδεμένη παγκόσμια οικονομία είναι οικουμενικές. Απαιτούνται λοιπόν πιο ολοκληρωμένες προσεγγίσεις και συνεκτικές δράσεις από πολλούς διαφορετικούς δρώντες και σε πολλαπλά επίπεδα. Επομένως, είναι σημαντικό οι εκάστοτε φορείς χάραξης πολιτικής να λαμβάνουν υπόψη αυτή τη πολύπλοκη διασυνδεσιμότητα.

Η συνοχή των πολιτικών για τη βιώσιμη ανάπτυξη (PCSD) είναι μια προσέγγιση και ένα πολιτικό εργαλείο με σκοπό την ενσωμάτωση των οικονομικών, κοινωνικών, περιβαλλοντικών και διακυβερνητικών διαστάσεων της βιώσιμης ανάπτυξης σε όλα τα στάδια της εσωτερικής και διεθνούς χάραξης πολιτικής. Ειδικότερα, σύμφωνα με τον OECD (2016), περιλαμβάνει τρεις διακριτούς στόχους. Πρώτον, την προώθηση συνεργιών σε οικονομικούς, κοινωνικούς, περιβαλλοντικούς και διακυβερνητικούς τομείς πολιτικών. Δεύτερον, τον προσδιορισμό αντισταθμίσεων και τη συμφιλίωση των στόχων της εσωτερικής πολιτικής με τους διεθνώς συμφωνημένους στόχους. Τρίτον, την αντιμετώπιση των διαρροών των εσωτερικών πολιτικών.

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ PCSD

Η ανάγκη ύπαρξης συνοχής μεταξύ των πολιτικών ώστε να προωθηθούν συνεργίες μεταξύ τους είναι ξεκάθαρη. Κάποιες προτάσεις είναι η συστημική ενσωμάτωση (mainstreaming) ζητημάτων όπως το περιβαλλοντικό σε άλλες πολιτικές, η συζήτηση θεμάτων όπως η ενέργεια, το νερό και τα τρόφιμα συνδυαστικά (nexus thinking) και η προσέγγιση του επιπέδου του συνόλου της διοίκησης (whole-of-government approach), όπου οι πολιτικές πρέπει να συμφωνηθούν από το σύνολο των υπουργείων (Mackie, et al., 2017). Μάλιστα, ο OECD (2016) δημιούργησε ένα εξειδικευμένο εργαλείο για την ανάλυση και την προώθηση της συνοχής των πολιτικών για τη βιώσιμη ανάπτυξη για να χρησιμοποιηθεί από τους υπεύθυνους χάραξης των πολιτικών και από τα ενδιαφερόμενα μέρη, το οποίο παρουσιάζεται παρακάτω.

Αρχικά, ο OECD πιστεύει τη προσοχή στο ρόλο των βασικών δρώντων τόσο στις ανεπτυγμένες όσο και στις αναπτυσσόμενες χώρες. Προκειμένου να δημιουργηθεί μια ισχυρή βάση δεδομένων με τεκμήρια με σκοπό την ενημέρωση της διαδικασίας διαμόρφωσης πολιτικών είναι αναγκαία η δημιουργία ευκαιριών για εποικοδομητικό διάλογο μεταξύ των ανεπτυγμένων και των αναπτυσσόμενων χωρών αναφορικά με ζητήματα συνοχής των πολιτικών. Η συνοχή των πολιτικών για τη βιώσιμη ανάπτυξη είναι εξίσου σημαντική για τις αναπτυσσόμενες χώρες. Για παράδειγμα, οι επιδοτήσεις ορυκτών καυσίμων στις αναπτυσσόμενες χώρες το 2011 ήταν περίπου έξι φορές υψηλότερα από τις χώρες μέλη του

OECD (περίπου 43 δισεκατομμύρια USD). Η μεταρρύθμιση των επιδοτήσεων όχι μόνο θα μπορούσε να μειώσει τις παγκόσμιες εκπομπές αερίων θερμοκηπίου κατά 6% έως το 2050 σε σύγκριση με τις συνήθεις δραστηριότητες και κατά περισσότερο από 20% στη Ρωσία, τη Μέση Ανατολή και τη Βόρεια Αφρική, αλλά θα επέτρεπε και στις τοπικές κυβερνήσεις να επεκτείνουν τις κοινωνικές πολιτικές τους.

Στη συνέχεια, προτείνονται οι ποικίλες πηγές χρηματοδότησης για τη προώθηση της συνοχής και της αειφόρου ανάπτυξης. Εκτός από την παραδοσιακή βοήθεια από δημόσιες πηγές, πλέον υπάρχουν πολλές νέες πηγές χρηματοδότησης και χρηματοοικονομικών μέσων. Τα ιδιωτικά κεφάλαια με τη μορφή μετοχικού κεφαλαίου, ομολόγων, μη ευνοϊκών δανείων, εργαλείων άμβλυνσης των κινδύνων (συμπεριλαμβανομένων των εγγυήσεων) και φιλανθρωπικά κεφάλαια από ιδρύματα και καταπιστεύματα μπορούν δυνητικά να αποτελέσουν κρίσιμες πηγές χρηματοδότησης. Όμως, καθώς πολλαπλασιάζονται οι πηγές χρηματοδότησης της βιώσιμης ανάπτυξης, το χρηματοδοτικό τοπίο γίνεται ολοένα και πιο περίπλοκο και αναποτελεσματικό, με πολλά υπο-χρηματοδοτούμενα κονδύλια. Η μη συνοχή στις πολιτικές και στη διαδικασία λήψης αποφάσεων επηρεάζει τη συνοχή των διεθνών δημοσίων χρηματοοικονομικών πλαισίων για τη βιώσιμη ανάπτυξη. Έτσι, παρατηρείται ο κατακερματισμός των διεθνών, περιφερειακών και εθνικών, χρηματοδοτικών εργαλείων, διαύλων, φορέων και πρωτοβουλιών, η ύπαρξη μη ρεαλιστικών τομεακών στόχων σε όλα τα επίπεδα, η αποτυχία επίτευξης διατομεακών συνεργειών, η ύπαρξη συγκρουόμενων πολιτικών και η ασυνεπής κατανομή κεφαλαίων μεταξύ των τομέων.

Επιπλέον, οι μονοδιάστατες προσεγγίσεις δεν είναι αποτελεσματικές για τη προώθηση ενός βιώσιμου οικονομικού και κοινωνικού μετασχηματισμού. Αντίθετα, οι ενιαίες προσεγγίσεις μπορούν να μεγιστοποιήσουν τα πλεονεκτήματα των διασυνδέσεων και των συνεργειών μεταξύ των οικονομικών, κοινωνικών και περιβαλλοντικών πολιτικών καθώς και να συμβάλουν στην επίδωξη πολλαπλών στόχων. Αυτό συμβαίνει διότι με τις ενιαίες προσεγγίσεις λαμβάνονται υπόψη οι αντίκτυποι των δράσεων προς την επίτευξη ενός στόχου στα αποτελέσματα ευημερίας και βιωσιμότητας σε άλλους στόχους. Για παράδειγμα, οι πολιτικές που εφαρμόζονται στον τομέα των υδάτων, της ενέργειας και στον επισιτιστικό τομέα μπορούν να έχουν σημαντικό αντίκτυπο τόσο μεταξύ τους όσο και σε άλλους τομείς. Η επένδυση στον τομέα των υδάτων (στόχος 6) και της ενέργειας (στόχος 7) μπορεί να συνεισφέρει τόσο στην ισότητα των φύλων (στόχος 5), όσο στη βελτίωση της ποιότητας της υγείας (στόχος 3), της εκπαίδευσης (στόχος 4) και της εργασίας (στόχος 8) καταλήγοντας σε μια συνολική εθνική οικονομική ανάπτυξη.

Επιπρόσθετα, σημαντική είναι η αναγνώριση συστημικών συνθηκών, όπως κοινωνικών, πολιτικών, οικονομικών, περιβαλλοντικών και θεσμικών παραγόντων, που εμποδίζουν τις δυνατότητες των χωρών να επιτύχουν τους ΣΒΑ και έχουν αξιόλογη επιρροή στην απόδοση των πολιτικών και στα αποτελέσματά τους. Παραδείγματα τέτοιων συνθηκών είναι εμπορικά και γνωστικά εμπόδια αλλά και οι συγκρούσεις και η διαφθορά. Ειδικότερα, οι παράνομες χρηματοοικονομικές ροές αποτελούν μείζονα τροχοπέδη για τη βιώσιμη ανάπτυξη και οφείλονται μεταξύ άλλων σε διακυβερνητικές αποτυχίες, αδύναμους θεσμούς και άλλων συστημικών συνθηκών όπως οι φορολογικοί παράδεισοι. Αντίστοιχα, σημαντική είναι και η αναγνώριση των ευνοϊκών περιβαλλόντων, δηλαδή των πολιτικών, νομικών, οικονομικών και κοινωνικών συνθηκών που είναι σε θέση να επηρεάσουν θετικά τα αποτελέσματα των πολιτικών από το τοπικό μέχρι και το παγκόσμιο επίπεδο. Τέλος, δίνεται έμφαση στα ενδοσυνοριακά, τα εξωσυνοριακά και τα διαγενεακά αποτελέσματα των πολιτικών. Συγκεκριμένα, η PCSD είναι ένα εργαλείο εξισορρόπησης των πόρων που χρησιμοποιούνται για τη μεγιστοποίηση της ανθρώπινης ευημερίας τόσο στο παρόν όσο και στο μέλλον.

Το Αναλυτικό Πλαίσιο που δημιούργησε ο OECD είναι μέρος ενός μεγαλύτερου πλαισίου για τη PCSD. Αξίζει να αναφερθεί ότι ενώ εδώ παραλείπονται, το Αναλυτικό Πλαίσιο συμπληρώνουν ένα Στρατηγικό και ένα Θεσμικό Πλαίσιο με σκοπό την ενίσχυση των υπαρχόντων μηχανισμών συνοχής, καθώς και προτάσεις παρακολούθησης της προόδου με συγκεκριμένους δείκτες. Μάλιστα, ο οργανισμός δημιούργησε μια λίστα εργασιών με τα κύρια στοιχεία και τις αντίστοιχες πτυχές που αντιμετωπίζουν την οποία μπορούν να αξιοποιήσουν τα ενδιαφερόμενα μέρη για την εξέταση των κύριων σημείων η οποία μπορεί να βρεθεί στο Παράθεμα.

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΣΥΜΠΡΑΞΕΩΝ ΣΤΗΝ ΠΡΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Την αναγνώριση της αυξημένης διασυνδεσιμότητας των τομέων της οικονομίας, της κοινωνίας και του περιβάλλοντος από την Ατζέντα 2030 συνοδεύει η προϋπόθεση ενός βαθμού συνεργασίας άνευ προηγουμένου. Η επιτυχία των ΣΒΑ απαιτεί τη συνεργασία μεταξύ της κοινωνίας των πολιτών, των επιχειρήσεων, των κυβερνήσεων, των ΜΚΟ, των ιδρυμάτων και άλλων σημαντικών παραγόντων. Οι παράγοντες μπορούν να αξιοποιήσουν τους μοναδικούς τους ρόλους και τους μοναδικούς τους πόρους, χρησιμοποιώντας τις συμπράξεις ως το απαραίτητο μέσο μεγιστοποίησης του συλλογικού αντίκτυπου των διαθέσιμων πόρων. Όπως διευκρινίζεται και από το στόχο 17.17, οι συμπράξεις μεταξύ πολλών ενδιαφερόμενων μερών σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο μπορούν διασφαλίσουν τη βέλτιστη αξιοποίηση των διαθέσιμων πόρων και να προωθήσουν την πραγματική αλλαγή που απαιτείται για την επίτευξη των ΣΒΑ και αποτελεσματικά τη βελτίωση της ποιότητας της ζωής των ανθρώπων. Συμπερασματικά, οι συμπράξεις είναι καθοριστικές για τη προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης.

Η ανάπτυξη μπορεί να διακριθεί σε «παραδοσιακή» και «μετασχηματιστική» (Stibbe & Prescott, 2020). Η παραδοσιακή ανάπτυξη προϋποθέτει μια συνεχή ροή εξωτερικών πόρων προκειμένου να προστατέψει το περιβάλλον και να συνεχίσει να βελτιώνει τη ποιότητα ζωής των ανθρώπων, για παράδειγμα μέσω βελτιωμένων παροχών υγείας και εκπαίδευσης. Η μετασχηματιστική ανάπτυξη στοχεύει στο μετασχηματισμό μιας μη βιώσιμης κατάστασης σε μια βιώσιμη κατάσταση, αντιμετωπίζοντας τα αίτια και χτίζοντας μια αυτοσυντηρούμενη και ανθεκτική κληρονομιά χωρίς ανάγκη για συνεχόμενους εξωτερικούς πόρους. Φυσικά, και οι δύο μορφές είναι χρήσιμες και μια μετασχηματιστική προσέγγιση δεν μπορεί να εφαρμοστεί παντού, καθώς ορισμένα ζητήματα είναι πολύ περίπλοκα ή είναι τόσο επείγοντα που δεν μπορούν να αντιμετωπιστούν με μακροπρόθεσμες λύσεις. Οι πολυμερείς συμπράξεις δύναται να υποστηρίξουν και τους δύο αναπτυξιακούς τύπους. Αρχικά, μπορούν να βελτιστοποιήσουν την παραδοσιακή ανάπτυξη. Για παράδειγμα, να την κάνουν πιο καινοτόμα, να τη βοηθήσουν να υλοποιηθεί σε μεγαλύτερη κλίμακα και να εκμεταλλευτούν συνέργειες, με αποτέλεσμα τη μεγιστοποίηση των αποτελεσμάτων της. Αντίστοιχα, έχουν τη δυναμική να αποτελέσουν ουσιαστικό ρόλο σε μια συστημική αλλαγή.

ΠΟΛΥΜΕΡΕΙΣ ΣΥΜΠΡΑΞΕΙΣ (MULTI STAKEHOLDER PARTNERSHIPS)

Ο ΟΗΕ ορίζει τις πολυμερείς συμπράξεις ως «εν εξελίξει συνεργατικές σχέσεις μεταξύ οργανισμών από διαφορετικούς τύπους ενδιαφερόμενων μερών, που ευθυγραμμίζουν τα ενδιαφέροντά τους γύρω από ένα κοινό όραμα, συνδυάζοντας τους συμπληρωματικούς τους πόρους και τις ικανότητές τους καθώς και μοιράζοντας τον κίνδυνο, ώστε να μεγιστοποιήσουν τη δημιουργία αξίας προς τους ΣΒΑ και να αποδώσουν όφελος σε κάθε ένα από τους εταίρους» (Stibbe & Prescott, 2020). Γίνεται λοιπόν αντιληπτό ότι οι πολυμερείς συμπράξεις είναι κάτι παραπάνω από μια απλή σύντομη συνεργασία και ότι είναι δυνατές μόνο όταν υπάρχει ξεκάθαρη ευθυγράμμιση συμφερόντων. Επιπλέον, αξίζει να σημειωθεί ότι καθώς οι εταίροι συμμερίζονται τον κίνδυνο είναι ευκολότερη η οικοδόμηση ισότητας και εμπιστοσύνης μεταξύ τους. Ιδιαίτερα σημαντικός είναι και ο στόχος των συμπράξεων, δηλαδή η παραγωγή κέρδους. Πέρα από αυτά τα βασικά στοιχεία, ο ορισμός δεν περιορίζει τις συμπράξεις. Δηλαδή, για παράδειγμα μπορούν να δραστηριοποιούνται διεθνώς τόσο με περιφερειακά ή παγκόσμια ζητήματα αλλά και τοπικά, σε επίπεδο κοινοτήτων. Ακόμα, οι συμπράξεις μπορεί να είναι ρυθμιζόμενες και να έχουν νομικά συμβόλαια αλλά μπορούν και να μην έχουν νομικές συμφωνίες. Επίσης, μπορούν να αποτελούνται από δυο εταίρους και να ασχολούνται με επενδύσεις μεγάλου ρίσκου ή να είναι δίκτυα πολλαπλών εταίρων με ξεχωριστές επενδύσεις χαμηλού ρίσκου. Συμπερασματικά, το εύρος των συμπράξεων για την προώθηση των ΣΒΑ είναι μεγάλο και περιορίζεται μόνο από λίγες βασικές προϋποθέσεις.

ΤΥΠΟΙ ΠΟΛΥΜΕΡΩΝ ΣΥΜΠΡΑΞΕΩΝ

Ο ευρύς ορισμός των πολυμερών συμπράξεων συμπεριλαμβάνει πολλαπλούς τύπους. Προκειμένου να διευκολυνθεί η ανάλυσή τους, προτείνεται η κατηγοριοποίησή τους σε ένα φάσμα κατά τον σκοπό και τα αποτελέσματά τους (Stibbe & Prescott, 2020).

Αρχικά, στη μια άκρη του φάσματος τοποθετούνται οι συμπράξεις που σκοπεύουν στην ανταλλαγή και στην αξιοποίηση των εταιρικών πόρων. Σε αυτή την περίπτωση οι εταίροι ανταλλάσσουν πόρους με σκοπό την απόδοση κέρδους στον κάθε ένα από αυτούς. Για παράδειγμα, μια ΜΚΟ λαμβάνει χρηματοδότηση από μια επιχείρηση για ένα πρόγραμμα και η επιχείρηση αναβαθμίζει τη φήμη της. Σε αυτόν τον τύπο αυτοί που ωφελούνται είναι κυρίως οι εταίροι, και δεν υπάρχει ουσιαστική προώθηση των ΣΒΑ.

Ακολουθεί ο τύπος της καλύτερης εφαρμογής της «παραδοσιακής» ανάπτυξης. Εδώ οι εταίροι συνδυάζουν τους συμπληρωματικούς τους πόρους έτσι ώστε να έχουν ένα πιο αποδοτικό,

καινοτόμο και ίσως σε μεγαλύτερη κλίμακα αντίκτυπο παραδοσιακής ανάπτυξης είτε άμεσα είτε έμμεσα, καθώς από κοινού μπορούν να καταφέρουν περισσότερα από το σύνολο των μερών τους. Για παράδειγμα, αρκετοί οργανισμοί συγκεντρώνονται για μια προωθητική καμπάνια, δημιουργώντας την αναγκαία κριτική μάζα για να πετύχουν μια αλλαγή.

Στην άλλη άκρη του φάσματος βρίσκονται οι συμπράξεις που αφορούν τη «μετασχηματιστική» ανάπτυξη. Σε αυτή την περίπτωση, οι παράγοντες συλλέγουν τους απαραίτητους συμπληρωματικούς πόρους που απαιτεί μια συστημική αλλαγή και η οποία θα ήταν διαφορεικά ανέφικτη. Για παράδειγμα, η σύγκληση προμηθευτών, αγροτών και μεγάλων αγοραστών στοχεύοντας στον μετασχηματισμό μιας αλυσίδας τροφίμων με σκοπό τη χρήση βιο-ενισχυμένων, πιο θρεπτικών καλλιεργειών με αποτέλεσμα την βελτιωμένη υγεία.

ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ/ΕΤΑΙΡΟΙ

Τα ενδιαφερόμενα μέρη είναι οι παράγοντες που μπορούν να συνεργαστούν μοιράζοντας τους πόρους τους και να επηρεάσουν θετικά την προώθηση των ΣΒΑ αλλά και να επηρεαστούν μέσω αυτής. Κάθε παράγοντας παρουσιάζει διαφορετικά ενδιαφέροντα και διαθέτει διαφορετικούς πόρους. Οι κυριότεροι παράγοντες μπορούν να περιοριστούν στις κυβερνήσεις, την κοινωνία των πολιτών, τις επιχειρήσεις, τα ιδρύματα, τους δωρητές και τον ΟΗΕ (Stibbe & Prescott, 2020).

Οι κυβερνήσεις χαρακτηρίζονται από μια ξεκάθαρη ιεραρχική δομή. Έχουν την ευθύνη της δημοκρατικής αντιπροσώπευσης των πολιτών και της εθνικής προστασίας. Είναι υπεύθυνες για τη διατήρηση της τάξης και της ασφάλειας, της παροχής μιας σταθερής και ρυθμισμένης αγοράς, τη συλλογή των φόρων αλλά και την παροχή δημόσιων υπηρεσιών και υποδομών. Οι κυβερνήσεις διαθέτουν πόρους όπως η δημοκρατική νομιμότητα και η δυνατότητα σύγκλησης, η εντολή για μακροπρόθεσμο αναπτυξιακό προγραμματισμό, ο δημόσιος προϋπολογισμός, υποδομές παροχής δημόσιων υπηρεσιών, εθνικές «σκληρές» υποδομές (π.χ. δρόμοι, σιδηρόδρομοι, ύδρευση, ενέργεια), πλαίσια πολιτικής και φορολογικά και κανονιστικά πλαίσια, η εκπαίδευση και η οικοδόμηση ικανοτήτων (πχ υπηρεσίες ενημέρωσης των αγροτών), η παροχή γης και η ικανότητα να λειτουργούν σε μεγάλα γεωγραφικά επίπεδα και να ενσωματώνουν προσεγγίσεις βιώσιμης ανάπτυξης.

Η κοινωνία των πολιτών δραστηριοποιείται σε πολλαπλά επίπεδα και αναφορικά με μια μεγάλη ποικιλία ζητημάτων. Χαρακτηρίζεται στο μεγαλύτερό της μέρος από την αυτό-οργάνωση, τα διαφορετικά επίπεδα πόρων και τη χρηματοδότηση από διάφορα μέσα. Στοχεύει στην προώθηση των δικαιωμάτων, της ισότητας, της κοινωνικής και περιβαλλοντικής

ανάπτυξης, την παροχή υποστήριξης και υπηρεσιών σε όσους έχουν ανάγκη και/ή αποκλείονται από τον κοινωνικό ιστό, τη διαβεβαίωση της ορθής αντιπροσώπευσης δρώντας ως ελεγκτής της κυβέρνησης και τη διατήρηση των δικαιωμάτων των μη προνομιούχων. Διαθέτει πόρους όπως η πρόσβαση σε διεθνείς γνώσεις και πόρους, τεχνικές γνώσεις και ικανότητες υλοποίησης, βαθιά γνώση και πρόσβαση σε κοινότητες και ανθρώπους, κοινωνικό κεφάλαιο και επιρροή καθώς και την ικανότητα να οργανώνει και να προσεγγίζει ανθρώπους.

Οι επιχειρήσεις διακρίνονται σε άτυπες – μη εγγεγραμμένες, δεν πληρώνουν φόρους – και τυπικές – εγγεγραμμένες. Έχουν πολλά μεγέθη και μπορούν να δρουν σε πολλά επίπεδα. Παραδείγματα οργάνωσης των επιχειρήσεων είναι μέσω τοπικών συνεταιρισμών, επαγγελματικών ενώσεων και εμπορικών επιμελητηρίων. Ο ρόλος τους έγκειται στην παραγωγή και τη διανομή υλικών και υπηρεσιών είτε άμεσα είτε ως μέρος μιας αλυσίδας αξίας και στοχεύουν στην παραγωγή κέρδους για τους ιδιοκτήτες και τους πιθανούς επενδυτές τους. Διαθέτουν πόρους όπως η προσέγγιση παραγωγής αξίας, η τεχνογνωσία μάρκας, μάρκετινγκ και επικοινωνίας, η άμεση πρόσβαση σε μια βάση πελατών και εργαζομένων και η επιρροή τους, τα προϊόντα και οι υπηρεσίες τους (συμπεριλαμβανομένων χρηματοοικονομικών προϊόντων όπως ο μικρο-δανεισμός), η τεχνική καινοτομία, αποδοτικότητα και διαχείριση, η άμεση επιρροή της αλυσίδας αξίας τους (συμπεριλαμβανομένων των αποφάσεων των καταναλωτών), υποδομές και διοικητική υποστήριξη, σημαντικά δεδομένα και οικονομικές συνεισφορές και συνεισφορές σε είδος.

Τα ιδρύματα παρέχουν χρηματοδότηση και τεχνική βοήθεια και εκτελούν προγράμματα χρησιμοποιώντας ιδιωτικές πηγές χρηματοδότησης για την επίτευξη των στόχων τους. Διακρίνονται σε εταιρικά – πχ IKEA Foundation, Mastercard Foundation – και σε φιλανθρωπικά ή οικογενειακά ιδρύματα – π.χ. Gates Foundation, Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος – και δραστηριοποιούνται σε όλα τα επίπεδα – διεθνές, εθνικό, υποεθνικό – ανάλογα με τις δυνατότητές τους. Τα εταιρικά ιδρύματα λαμβάνουν τη χρηματοδότησή τους από τις μητρικές επιχειρήσεις και αποτελούν επέκτασή τους, δρώντας όμως ανεξάρτητα. Για παράδειγμα, κάποια ιδρύματα μπορούν να επενδύουν στους τομείς δραστηριότητας των μητρικών επιχειρήσεων και κάποια άλλα να επενδύουν στις κοινότητες στις οποίες δραστηριοποιείται η μητρική επιχείρηση με τρόπους που δεν σχετίζονται με τη κύρια δραστηριότητα της. Αντίθετα, τα φιλανθρωπικά ιδρύματα χρηματοδοτούνται κυρίως από δωρεές πλούσιων οικογενειών και είναι ελεύθερα να επενδύσουν σε όποιους τομείς επιθυμούν, αν και συνήθως επιλέγονται τομείς σχετικοί με τα ενδιαφέροντα του ιδρυτή. Συνολικά, διαθέτουν πόρους όπως η

χρηματοδότηση, η δικτύωση, η οικοδόμηση ικανοτήτων και η τεχνική βοήθεια, η ισχυρή επιρροή και για τα περισσότερα εταιρικά ιδρύματα, η σύνδεση με μια μητρική επιχείρηση.

Οι δωρητές παρέχουν κονδύλια σε χώρες είτε απευθείας στην κυβέρνηση, είτε χρηματοδοτώντας προγράμματα ΜΚΟ και του ΟΗΕ, είτε μέσω κοινών επενδύσεων με τον ιδιωτικό τομέα. Διακρίνονται σε διμερές δωρητές και σε πολυμερείς δωρητές. Οι διμερείς δωρητές είναι μεμονωμένες κυβερνήσεις που παρέχουν επιχορηγήσεις απευθείας σε άλλες κυβερνήσεις ή χρηματοδοτούν αναπτυξιακά προγράμματα. Οι πολυμερείς δωρητές είναι ιδρύματα όπως ο ΟΗΕ και η Παγκόσμια Τράπεζα, που συνδυάζουν πόρους από πολλές κυβερνήσεις δωρητών (και, πιο σπάνια, ιδρύματα) για τη χρηματοδότηση προγραμμάτων ή την παροχή δανείων ή άλλης βοήθειας στις κυβερνήσεις. Διαθέτουν πόρους όπως η χρηματοδότηση, οι πολιτικές συνδέσεις, η επιρροή και η τεχνική υποστήριξη.

Ο ΟΗΕ στοχεύει στην υποστήριξη των κυβερνήσεων αναφορικά με την ανάπτυξη και την ενδυνάμωση των εθνικών δυνατοτήτων και την υλοποίηση των εθνικών αναπτυξιακών στόχων, στην προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης, την παράδοση ανθρωπιστικής βοήθειας, την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, την υποστήριξη του διεθνούς δικαίου και τη διατήρηση της ειρήνης και της ασφάλειας. Διαθέτει πόρους όπως αξιοπιστία και ανεξαρτησία, εκτεταμένη τεχνική υποστήριξη, γνώσεις και ικανότητες, πολιτικές συνδέσεις και επιρροή, ένα παγκόσμιο δίκτυο και πρόσβαση σε γνώσεις και λύσεις από όλο τον κόσμο, πρότυπα και τον καθορισμό προτύπων, τη δυνατότητα σύγκλισης και τη χρηματοδότηση.

Φυσικά, υπάρχουν και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη που μπορούν να συμμετέχουν σε εταιρικές σχέσεις προωθώντας τη βιώσιμη ανάπτυξη όπως η ακαδημαϊκή κοινότητα, τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, φυλές, υπουργοί και εργασιακά συνδικάτα. Κάθε παράγοντας έχει ξεχωριστή δομή και ενδιαφέροντα, διαφορετικούς πόρους να προσφέρει και διαφορετικά επίπεδα αντικτύπου. Η καλή κατανόηση των ενδιαφερόμενων μερών οδηγεί στην καταλληλότερη επιλογή εταίρων και τελικά στη συνολική επιτυχία της εταιρικής σχέσης.

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΑΞΙΑΣ

Το κύριο κίνητρο συνεργασίας μέσω πολυμερών συμπράξεων είναι η παραγωγή αξίας. Προκειμένου οι συμπράξεις να μην αποτύχουν είναι απαραίτητη προϋπόθεση όλοι οι εταίροι να εστιάζουν στην παραγωγή προστιθέμενης αξίας στο σύνολο της εταιρικής σχέσης και στην παραγωγή αξίας σε κάθε ένα από τους εταίρους (Stibbe & Prescott, 2020).

ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΑΞΙΑ

Με τις πολυμερείς εταιρικές σχέσεις, το $1 + 1 = 2$ γίνεται $1 + 1 > 2$. Αρχικά, το Συνεργατικό Πλεονέκτημα ορίζεται ως η επιπλέον δύναμη που επιτρέπει σε μια ομάδα αναπτυξιακών παραγόντων να αποδώσει συλλογικά περισσότερα από το άθροισμα των τμημάτων των επενδύσεών τους. Από το Συνεργατικό Πλεονέκτημα (Collaborative Advantage) προκύπτει ένας πρόσθετος αντίκτυπος (Partnership Delta, ΔΡ). Το ΔΡ περιλαμβάνει όλες τις επιπτώσεις της εταιρικής σχέσης σε άτομα, οργανισμούς, τομείς, συστήματα και κανόνες. Κάτι αντίστοιχο δεν συμβαίνει με τις μονοπαραγοντικές προσεγγίσεις ή με φορείς που εργάζονται ανεξάρτητα. Επομένως, οι αναπτυξιακοί παράγοντες, μπορούν μέσω του Συνεργατικού τους Πλεονεκτήματος, να αποδώσουν τα αποτελέσματα που θα είχαν αν δρούσαν ανεξάρτητα, συν το Partnership Delta.

Σε συνεργασία με τον οργανισμό World Vision, το τμήμα Οικονομικών και Κοινωνικών Υποθέσεων (DESA) του ΟΗΕ δημιούργησε το Collaborative Advantage Framework με σκοπό να βοηθήσει τα ενδιαφερόμενα μέρη να κατανοήσουν τα συγκριτικά πλεονεκτήματα και τα ΔΡ τους. Εντοπίζονται συνολικά 10 Συνεργατικά Πλεονεκτήματα: η *συμπληρωματικότητα*, δηλαδή η συγκέντρωση των απαραίτητων συμπληρωματικών πόρων· οι *προδιαγραφές*, δηλαδή η δημιουργία συλλογικής φερεγγυότητας και γνώσης· η *καινοτομία*, δηλαδή ο συνδυασμός διαφορετικών πόρων, τρόπων σκέψης και προσεγγίσεων· η *κρίσιμη μάζα*, δηλαδή η συλλογική παροχή ικανοποιητικής βαρύτητας δράσης· ο *ολισμός*, δηλαδή η σύγκληση στρατηγικών παραγόντων εν αντιθέσει με τη παραδοσιακή προσέγγιση σιλό· η *κοινή μάθηση*, δηλαδή η δημιουργία ενός μηχανισμού για συλλογική μάθηση και ανάπτυξης ικανοτήτων· ο *διαμοιρασμένος* και έτσι μειωμένος *κίνδυνος*, δηλαδή ο συλλογικός διαμοιρασμός του κινδύνου σημαντικών επενδύσεων· οι *συνέργειες*, δηλαδή η ευθυγράμμιση προγραμμάτων, ο διαμοιρασμός των πόρων και η συνεργασία με στόχο την εκμετάλλευση συνεργειών· η *κλίμακα*, δηλαδή ο συνδυασμός της δυνατότητας διανομής μεταξύ γεωγραφικών τοποθεσιών· και η *σύνδεση*, δηλαδή η δικτύωση, η διασύνδεση και η οικοδόμηση σχέσεων.

Με τα παραπάνω πλεονεκτήματα οι εταιρικές σχέσεις έχουν ένα εύρος πρόσθετων αντικτύπων (ΔΡ). Αρχικά, δύνανται να προσφέρουν μέσω μιας ολοκληρωμένης και εφαρμόσιμης λύσης έναν αντίκτυπο ο οποίος θα ήταν ανέφικτος δίχως το πλήρες σύνολο των πόρων. Ακόμα, αναπτύσσοντας και διαδίδοντας συνήθειες, πρότυπα και πολιτικές με στόχο τη βελτιστοποίηση των προδιαγραφών και την δημιουργία ίσων όρων ανταγωνισμού στο σύνολο ενός τομέα, προωθείται ένα συνεχές αντίκτυπο. Επίσης, ο συνδυασμός, η ευθυγράμμιση και ο συντονισμός των πόρων έχει τη δυνατότητα να δημιουργήσει την αναγκαία κριτική μάζα για την απόδοση

αδύνατων δίχως αυτή αποτελεσμάτων. Επιπλέον, με εφαρμόσιμες και προσαρμοσμένες στις εκάστοτε συνθήκες προσεγγίσεις διευκολύνεται η ποιότητα και το εύρος του αντίκτυπου. Συμπληρωματικά, η ευρεία αύξηση των γνώσεων, της εξειδίκευσης και των ικανοτήτων οδηγεί στη πιο αποδοτική εφαρμογή και επομένως σε μεγαλύτερο αντίκτυπο. Επιπρόσθετα επιτυγχάνεται η προθυμία μεγάλων επενδύσεων και υλοποίησης προγραμμάτων μεγάλης κλίμακας από κοινού, που διαφορετικά δεν θα ήταν δυνατό εξαιτίας του μεγάλου ρίσκου που συνοδεύει δραστηριότητες τέτοιου βεληνεκούς. Με την εκμετάλλευση συνεργειών, επιτυγχάνεται η επιθυμητή απόδοση με λιγότερες εισροές ή αυξάνεται το αντίκτυπο μόνο με τους διαθέσιμους πόρους. Τέλος, το αντίκτυπο μπορεί να πολλαπλασιαστεί χρησιμοποιώντας επιτυχημένα προγράμματα και προσεγγίσεις σε μεγαλύτερη γεωγραφική κλίμακα. Συνοπτικά, η σύνδεση των εταίρων εμπεριέχει πολλαπλά πλεονεκτήματα και προσφέρει τεράστιο πρόσθετο αντίκτυπο αξιοποιώντας τα.

ΑΤΟΜΙΚΗ ΑΞΙΑ

Αρχικά, κέρδος για κάθε εταίρο είναι η επίτευξη των στρατηγικών στόχων του. Όμως, υπάρχουν και τα οικονομικά κέρδη με τη μορφή χρηματοδότησης ή εξοικονόμησης κόστους, για παράδειγμα με τη κοινή χρήση υπηρεσιών. Ακόμα, ενδεχομένως οι παράγοντες να αποκτήσουν σημαντικά μη οικονομικά κέρδη όπως εισφορές σε είδος, για παράδειγμα αγαθών, υπηρεσιών ή εθελοντών. Οι οργανισμοί μπορούν επίσης να συνάψουν εταιρικές σχέσεις για να επιτύχουν ορισμένα μη απτά οφέλη. Αυτά μπορεί να περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων, κοινωνικό ή πολιτικό κεφάλαιο, δικτύωση και συνδέσεις, αυξημένη αξιοπιστία, οφέλη φήμης και επιρροή, γνώσεις και οικοδόμηση ικανοτήτων, καινοτόμες προσεγγίσεις, βελτιωμένο εργασιακό ηθικό και διατήρηση των εργαζομένων. Επομένως, τα οφέλη μιας εταιρικής σχέσης είναι πολύπλευρα και πολλαπλά, ευνοώντας τις καταστάσεις αμοιβαίου κέρδους.

Σχήμα 1: Η Προστιθέμενη Αξία των Συμπράξεων

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΣΥΜΠΡΑΞΕΩΝ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ – ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ ΣΤΗΝ ΠΡΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Ο ιδιωτικός τομέας δεν αποτελεί μια ομοιογενή οντότητα. Αντιθέτως, πρόκειται για ένα ευρύ φάσμα εμπορικών οντοτήτων, από μικροκτηματίες αγρότες, έως μικρομεσαίες επιχειρήσεις και κολοσσιαίες πολυεθνικές εταιρίες. Επιπλέον, οι επιχειρήσεις μπορούν να σχετίζονται με την εξυπηρέτηση πελατών πουλώντας απευθείας στον καταναλωτή, όπως τα σουπερμάρκετ, ή να είναι «Business to Business» (B2B) αποτελώντας μέρος μιας αλυσίδας αξίας, όπως για παράδειγμα ένας αγρότης που πουλάει τα προϊόντα του στα σουπερμάρκετ, τα οποία τα πουλάνε στους καταναλωτές.

Λόγω του μεγάλου εύρους των δραστηριοτήτων τους, οι επιχειρήσεις αποτελούν έναν από τους πιο σημαντικούς αναπτυξιακούς παράγοντες (Stibbe & Prescott, 2020). Από τη μια, οι επιχειρήσεις μπορούν να δρουν χωρίς να λαμβάνουν υπόψη ή ακόμα και βλάπτοντας την κοινωνία και το περιβάλλον. Από την άλλη, μπορούν να ασκούν τις επιχειρηματικές δραστηριότητες τους υπεύθυνα, βιώσιμα και χωρίς αποκλεισμούς, λειτουργώντας θετικά ως καταλύτης στην ανάπτυξη. Επίσης, μέσω των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων και των αντίστοιχων δικτύων, μπορούν να ασκήσουν τόσο άμεση όσο και έμμεση επιρροή σε πολλά διαφορετικά επίπεδα. Για παράδειγμα, μπορούν να επηρεάσουν το χώρο εργασίας, την αγορά, την παραγωγική αλυσίδα, την κοινότητα στην οποία εδρεύουν και το περιβάλλον που τις περικλείει.

ΙΔΙΩΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ & ΑΣΧ

Ο σχεδιασμός των ΑΣΧ δεν είχε συμπεριλάβει κίνητρα για να προσελκύσει τον ιδιωτικό τομέα ώστε να συμβάλει στην προώθηση των στόχων. Ειδικότερα, ενώ υπήρχαν στόχοι οι οποίοι όριζαν αναγκαία τη συνεργασία ιδιωτικού και δημόσιου τομέα, όπως η βελτιωμένη πρόσβαση σε προσιτά αναγκαία φάρμακα κ.ά., αυτοί προωθήθηκαν περισσότερο με την άσκηση πίεσης από την κοινωνία των πολιτών και τις κυβερνήσεις παρά με τη συνεργασία τους με τις επιχειρήσεις καθαυτές. Χαρακτηριστικά, ο ιδιωτικός τομέας «δεν έβρισκε τίποτα στους ΑΣΧ που να τον ενέπνεε να ασχοληθεί με αυτούς» (Stuart, et al., 2016). Όμως αυτό άλλαξε με τη δημοσίευση του άρθρου «Business and the MGDs: a framework for action» από τους Nelson και Prescott το 2003. Η δημοσίευση καθόρισε για πρώτη φορά η επιχειρηματική ευκαιρία για τους ΑΣΧ. Έτσι, ξεκίνησαν να δημιουργούνται ξεκάθαρα κίνητρα συμμετοχής και δέσμευσης στην προώθηση της ολοκλήρωσης των στόχων για τις επιχειρήσεις. Αξίζει να αναφερθεί ότι

και ο ΟΗΕ προσπάθησε να φέρει τις επιχειρήσεις σε επαφή με τους στόχους. Κατά την αρχή της νέας χιλιετίας δημιούργησε το UN Global Compact, μια πρωτοβουλία με σκοπό να ενθαρρύνει τις επιχειρήσεις παγκοσμίως να υιοθετήσουν βιώσιμες και κοινωνικά υπεύθυνες επιχειρηματικές πρακτικές και να υποβάλλουν εκθέσεις σχετικές με αυτές (Stuart, et al., 2016). Το UN Global Compact προτείνει την ενσωμάτωση δέκα Αρχών – βασισμένων στα ανθρώπινα δικαιώματα, τις συνθήκες εργασίας, το περιβάλλον και τη καταπολέμηση της διαφθοράς – στις στρατηγικές, τις πολιτικές, τις διαδικασίες και τη δημιουργία μιας κουλτούρας όπου οι επιχειρήσεις υποστηρίζουν τις βασικές υποχρεώσεις τους απέναντι στους ανθρώπους και τον πλανήτη, θέτοντας το πλαίσιο για την μακροπρόθεσμη επιτυχία τους (CSR HELLAS, 2021). Επίσης, καθοριστικό ρόλο είχε και η αυξημένη εξωτερική πίεση και ο εξονυχιστικός έλεγχος από την κοινωνία των πολιτών και τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, που ώθησαν τις επιχειρήσεις να επιδιώκουν να εξασφαλίσουν την κοινωνική άδεια λειτουργίας τους προβάλλοντας την κοινωνική υπευθυνότητά τους (Stuart, et al., 2016). Όμως και πάλι η έμφαση ήταν στη παραδοσιακή Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη, εστιάζοντας στη φιλανθρωπία. Το 2011 ξεκινάει να δίνεται μεγάλη σημασία στη παραγωγή «διαμοιραζόμενης αξίας», δηλαδή οικονομικής αξίας με τρόπο ο οποίος την ίδια στιγμή παράγει κοινωνική αξία αντιμετωπίζοντας έτσι ζητήματα όπως η φτώχεια, η ανισότητα και άλλες κοινωνικές προκλήσεις (Haski-Leviathan, 2019). Η αυξημένη προβολή της θεωρίας της διαμοιραζόμενης αξίας συνέβαλε στην συνειδητοποίηση του αναπτυξιακού ρόλου των επιχειρήσεων και του ευρύτερου αντίκτυπού τους.

ΙΔΙΩΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ & ΣΒΑ

Όσον αφορά τους Στόχους της Βιώσιμης ανάπτυξης, ο ιδιωτικός τομέας συμμετείχε ενεργά στη διαμόρφωσή τους και στη δημιουργία δεσμεύσεων για την επίτευξή τους, καθιστώντας τους πιο προσιτούς σε αυτές. Ειδικότερα, η Unilever οργάνωσε μια εκτεταμένη διαδικασία διαβούλευσης μεταξύ επιχειρήσεων για να εξασφαλίσει ότι η φωνή των επιχειρήσεων θα συμπεριλαμβανόταν στον σχεδιασμό των ΣΒΑ (Haski-Leviathan, 2019). Για τις επιχειρήσεις, οι ΣΒΑ δεν αποτελούν μόνο υποχρεώσεις αλλά και ευκαιρίες. Η βιώσιμη ανάπτυξη προσφέρει νέες ευκαιρίες και μεγάλα αποδοτικά κέρδη, ωθεί την καινοτομία και ενισχύει τη φήμη. Επίσης, μια βιώσιμη επιχείρηση είναι πιο πιθανό να προσελκύσει και να διατηρήσει υπαλλήλους, καταναλωτές, πελάτες B2B και επενδυτές, όπως και να διασφαλίσει την κοινωνική άδεια λειτουργίας της (Business and Sustainable Development Commission, 2017). Ακόμα, αν οι επιχειρήσεις δεν επενδύσουν στη βιωσιμότητά τους, θα χάσουν το ανταγωνιστικό τους πλεονέκτημα στο μέλλον, αφού τα δεδομένα δείχνουν ότι οι επόμενες γενιές δεν θα είναι

τόσο δεκτικές σε μη βιώσιμες εταιρικές πρακτικές όσο οι προηγούμενες (Haski-Leviathan, 2019). Τέλος, οι ΣΒΑ προσφέρουν μια στρατηγική ανάπτυξης για την παγκόσμια οικονομία που δημιουργεί τεράστιες νέες ευκαιρίες αγοράς. Εάν ο ιδιωτικός τομέας δεν εκμεταλλευτεί τις νέες ευκαιρίες προωθώντας τη βιώσιμη ανάπτυξη τότε ούτε ο ίδιος ούτε τα υπόλοιπα ενδιαφερόμενα μέρη θα καρπωθούν τα οφέλη της επίτευξης των στόχων (Business and Sustainable Development Commission, 2017).

ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ ΑΓΟΡΑΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΟΥΣ ΣΒΑ

Σύμφωνα με έρευνα της Business and Sustainable Development Commission (2017), οι 60 ταχύτερα αναπτυσσόμενες ευκαιρίες αγοράς που ανοίχτηκαν με την επίτευξη των παγκόσμιων στόχων σε όλο τον κόσμο σε μόλις τέσσερα βασικά οικονομικά συστήματα θα μπορούσαν να αξίζουν έως και 12 τρισεκατομμύρια αμερικανικά δολάρια (USD) το χρόνο για τον ιδιωτικό τομέα έως το 2030. Επίσης, αυτές οι επιχειρηματικές ευκαιρίες, στα οικονομικά συστήματα των τροφίμων και της γεωργίας, των πόλεων, της ενέργειας και της υγείας και ευεξίας, μπορούν να δημιουργήσουν περίπου 380 εκατομμύρια θέσεις εργασίας. Τα τέσσερα οικονομικά συστήματα, τα οποία αναλύονται στη συνέχεια, παρουσιάζουν κοινές θεματικές. Οι δύο μεγαλύτερες – που αντιπροσωπεύουν περισσότερο από το ένα τέταρτο της συνολικής αξίας των ευκαιριών – αφορούν την αξιοποίηση συστημάτων κινητικότητας, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων μεταφορών, της κυκλικής οικονομίας σε αυτοκίνητα και ηλεκτρικά και υβριδικά οχήματα, και νέες λύσεις υγειονομικής περίθαλψης. Η καθαρή ενέργεια είναι επίσης ένα σημαντικό θέμα, που περιλαμβάνει τόσο την επέκταση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας όσο και τη δέσμευση και αποθήκευση άνθρακα, καθώς και συναφείς υποστηρικτικές ευκαιρίες, όπως αποθήκευση ενέργειας και διασύνδεση δικτύου. Τέλος, ο υγιεινός τρόπος ζωής είναι σημαντικός σε όλα τα συστήματα, με ευκαιρίες όπως υπηρεσίες δραστηριότητας, διατροφικές αλλαγές και έλεγχο καπνού.

ΤΡΟΦΗΜΑ ΚΑΙ ΓΕΩΡΓΙΑ

Το παγκόσμιο επισιτιστικό σύστημα αντιμετωπίζει μεγάλες προκλήσεις. Υπάρχουν 800 εκατομμύρια υποσιτισμένοι άνθρωποι και 2 δισεκατομμύρια υποφέρουν από ελλείψεις σε μικροθρεπτικά συστατικά, οι αποδόσεις των καλλιεργειών αυξάνονται πολύ πιο αργά από ότι ο παγκόσμιος πληθυσμός και σημαντικές περιβαλλοντικές πιέσεις, όπως η λειψυδρία, η απώλεια βιοποικιλότητας, η μη βιώσιμη χρήση λιπασμάτων και οι ακραίες καιρικές συνθήκες που οφείλονται στο κλίμα, απειλούν τον εφοδιασμό. Οι ευκαιρίες που εντοπίζονται για τις εταιρίες που αναπτύσσουν επιχειρηματικά μοντέλα που αφορούν τις παραπάνω προκλήσεις εκτιμώνται σε περισσότερα από 2,3 τρισεκατομμύρια USD. Μεταξύ άλλων οι ευκαιρίες σε

αυτό το σύστημα περιλαμβάνουν τη μείωση των υπολειμμάτων τροφίμων στην αλυσίδα αξίας (155-405 δισεκατομμύρια USD), τις υπηρεσίες δασικών οικοσυστημάτων (140-365 δισεκατομμύρια USD) και τις χαμηλόμισθες αγορές τροφίμων (155-265 δισεκατομμύρια USD). Αρχικά, σήμερα το 20-30% των τροφίμων σπαταλάται και μεγάλο μέρος από τις απώλειες προκύπτει μετά τη συγκομιδή του, που είναι εύκολο να αποφευχθεί με τεχνολογίες όπως μικρά μεταλλικά σιλό ή πλαστικά κιβώτια. Ειδικότερα, στην Ινδία και στη Ρουάντα τέτοιες τεχνολογίες μείωσαν τις απώλειες περισσότερο από 60% και οι μικροϊδιοκτήτες αγρότες παρατήρησαν αύξηση στα εισοδήματά τους κατά περισσότερο από 30%. Ακόμα, η αποψίλωση και η υποβάθμιση των δασών αντιπροσωπεύουν το 17% των παγκόσμιων εκπομπών άνθρακα, περισσότερο από τις μεταφορές. Μόνο τέσσερα προϊόντα – βόειο κρέας, σόγια, φοινικέλαιο και χαρτί/χαρτοπολτός – είναι υπεύθυνα για το 1/2 της αποψίλωσης. Υποθέτοντας ότι η τιμή του άνθρακα ορίζεται στα 50 δολάρια ανά τόνο έως το 2030, ανοίγονται σημαντικές νέες ευκαιρίες σε βιώσιμες δασικές υπηρεσίες, όπως μετρίασμός της κλιματικής αλλαγής, υπηρεσίες λεκάνης απορροής και διατήρηση της βιοποικιλότητας, εάν αναπτυχθούν επίσης μηχανισμοί για την πληρωμή τους. Τέλος, οι φτωχότεροι άνθρωποι του κόσμου ξοδεύουν έως και το 60% του εισοδήματός τους σε τρόφιμα, ωστόσο ο υποσιτισμός παραμένει διαδεδομένος. Οι επιχειρήσεις μπορούν να αντιμετωπίσουν αυτήν την πρόκληση επενδύοντας σε αλυσίδες εφοδιασμού και στην καινοτομία τροφίμων για να παρέχουν σε άτομα με πολύ χαμηλά εισοδήματα πρόσβαση σε προϊόντα που είναι πιο θρεπτικά.

ΠΟΛΕΙΣ

Μέχρι το 2030, οι κάτοικοι των πόλεων θα αυξηθούν καθώς περίπου τα 2/3 του παγκόσμιου πληθυσμού θα ζουν σε αυτές, από περίπου 50% σήμερα. Ωστόσο, οι σύγχρονες πόλεις αντιμετωπίζουν αρκετά προβλήματα. Μέχρι 440 εκατομμύρια αστικά νοικοκυριά θα μπορούσαν να ζουν σε υποβαθμισμένες κατοικίες έως το 2025. Ήδη πάνω από 5,5 εκατομμύρια πρόωροι θάνατοι ετησίως οφείλονται στην ατμοσφαιρική ρύπανση των νοικοκυριών και των εξωτερικών χώρων. Η παχυσαρκία είναι τρεις έως τέσσερις φορές πιο συχνή στις πόλεις παρά στις αγροτικές περιοχές στις αναδυόμενες αγορές. Η συμφόρηση είναι μια δαπανηρή αστική δοκιμασία. Στις πόλεις, το 10-15% του οικοδομικού υλικού σπαταλάται κατά τη διάρκεια της κατασκευής και οι πόλεις αντιπροσωπεύουν το 70% της παγκόσμιας χρήσης ενέργειας και των εκπομπών αερίων που σχετίζονται με την ενέργεια. Η υπολογιζόμενη αξία για τις επιχειρήσεις που θα αντιμετωπίσουν αυτές τις προκλήσεις είναι γύρω στα 3,7 τρισεκατομμύρια USD. Μεταξύ άλλων, οι ευκαιρίες περιλαμβάνουν την προσιτή

στέγαση (650-1.080 δισεκατομμύρια USD), την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων (555-770 δισεκατομμύρια USD) και τα ηλεκτρικά και υβριδικά οχήματα (310-320 δισεκατομμύρια USD). Η αντικατάσταση της σημερινής ανεπαρκούς στέγασης και η κατασκευή των πρόσθετων μονάδων που απαιτούνται έως το 2025 θα απαιτούσαν από 9 τρισεκατομμύρια USD έως 11 τρισεκατομμύρια USD στις κατασκευαστικές δαπάνες μόνο. Με τη γη, το συνολικό κόστος θα μπορούσε να είναι 16 τρισεκατομμύρια USD. Ωστόσο, το χάσμα μεταξύ του διαθέσιμου εισοδήματος για τη στέγαση και της ετήσιας τιμής αγοράς ενός τυπικού σπιτιού είναι 650 δισεκατομμύρια USD. Η κάλυψη αυτού του κενού απαιτεί καινοτομίες που θα ξεκλειδώσουν νέα γη και καλύτερη χρήση χώρου για ανάπτυξη, για παράδειγμα, προσφέροντας «μπόνους πυκνότητας» σε προγραμματιστές, καθώς και πιο αποτελεσματικές τεχνικές και χρήση πόρων. Ο κτιριακός τομέας αντιπροσωπεύει περίπου το ένα τρίτο της συνολικής τελικής κατανάλωσης ενέργειας σε όλο τον κόσμο και περισσότερο από το ήμισυ της ζήτησης ηλεκτρικής ενέργειας. Η ενεργειακή ζήτησή του θα μπορούσε να συρρικνωθεί, για παράδειγμα, μετεξοπλίζοντας τα υφιστάμενα κτίρια με πιο αποτελεσματική τεχνολογία θέρμανσης και ψύξης και με τη μετάβαση σε αποδοτικό φωτισμό και αποδοτικές ηλεκτρικές συσκευές. Η έρευνα αγοράς προβλέπει ότι οι ετήσιες πωλήσεις ηλεκτρικών οχημάτων και υβριδίων με μπαταρία θα αυξηθούν από περίπου 2,3 εκατομμύρια μονάδες το 2014 σε 11,5 εκατομμύρια έως το 2022, ή 11% της παγκόσμιας αγοράς. Υποθέτοντας μια μέση διάρκεια ζωής 15 ετών, ο συνολικός παγκόσμιος στόλος επιβατικών οχημάτων θα ανατραπεί εντελώς έως το 2030, παρουσιάζοντας μια ευκαιρία για τεράστια αύξηση των πωλήσεων ηλεκτρικών οχημάτων και υβριδικών ηλεκτρικών οχημάτων plug-in. Τα ηλεκτρικά και υβριδικά οχήματα θα μπορούσαν να αποτελούν περίπου το 62% των πωλήσεων νέων ελαφρών οχημάτων το 2030, αρκεί το κόστος της μπαταρίας να συνεχίσει να μειώνεται και οι επενδύσεις στην υποδομή φόρτισης να αυξάνονται.

ΕΝΕΡΓΕΙΑ

Η αύξηση της ζήτησης ενέργειας θα μπορούσε να επιβραδυνθεί έως το 2030 λόγω των δημογραφικών αλλαγών και της αλλαγής της Κίνας από την ανάπτυξη βασισμένη στις επενδύσεις προς μεγαλύτερη κατανάλωση. Έτσι, πάνω από 1,5 δισεκατομμύριο άνθρωποι αναμένεται να ενταχθούν στις τάξεις υψηλότερων εισοδημάτων που καταναλώνουν ενέργεια έως το 2030. Εν τω μεταξύ, εξακολουθεί να υπάρχει μεγάλη ανισότητα στην κατανάλωση ενέργειας με 1,2 δισεκατομμύρια άτομα να μην έχουν ακόμη πρόσβαση σε ηλεκτρική ενέργεια. Επιπλέον, οι κίνδυνοι που αφορούν την τοποθεσία των νέων πηγών εφοδιασμού, τις περιβαλλοντικές τους επιπτώσεις, τη χρήση νερού και την τεχνική πολυπλοκότητα είναι

πιθανό να μεγεθύνουν το κόστος προμήθειας ενέργειας και υλικών. Οι μεγαλύτερες ευκαιρίες που προκύπτουν από την αντιμετώπιση των ενεργειακών προκλήσεων υπολογίζονται σε περισσότερα από 4,3 τρισεκατομμύρια USD. Μεταξύ άλλων, οι ευκαιρίες περιλαμβάνουν την κυκλική οικονομία στον τομέα των αυτοκινήτων (475-810 δισεκατομμύρια USD), την επέκταση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (165-605 δισεκατομμύρια USD) και την κυκλική οικονομία στον τομέα των συσκευών και των μηχανών (305-525 δισεκατομμύρια USD). Αρχικά, τα ποσοστά συλλογής για οχήματα στο τέλος της ζωής τους είναι γενικά πολύ υψηλά, πάνω από 70% στην ΕΕ για παράδειγμα. Ωστόσο, τα περισσότερα οχήματα που συλλέγονται ανακυκλώνονται στα βασικά υλικά τους, τα οποία είναι ενεργειακά εντατικά και οδηγούν σε απώλεια αξίας. Στην πραγματικότητα, μόνο ένας μικρός αριθμός εξαρτημάτων είναι συνήθως υπεύθυνα για τον τερματισμό της ωφέλιμης ζωής ενός οχήματος, η οποία μπορεί να επεκταθεί σημαντικά εάν αυτά τα εξαρτήματα ανακατασκευαστούν και χρησιμοποιηθούν για την ανακαίνιση αυτοκινήτων. Επίσης, υπάρχει μια τεράστια ευκαιρία για ανανεώσιμες γεννήτριες και κατασκευαστές εξοπλισμού. Το σενάριο REmap του Διεθνούς Οργανισμού Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (IRENA) προβλέπει ότι, συμπεριλαμβανομένης της υδροηλεκτρικής ενέργειας, το μερίδιο παραγωγής ανανεώσιμων πηγών ενέργειας παγκοσμίως θα μπορούσε να αυξηθεί σε 45% έως το 2030, από περίπου 23% το 2014. Υπό αυτό το σενάριο, το μερίδιο της αιολικής ενέργειας στην παγκόσμια παραγωγή θα μπορούσε να υπερδιπλασιαστεί από 3% το 2014 σε 14% το 2030, και της ηλιακής φωτοβολταϊκής από λιγότερο από 1% σε 7%. Στην Ευρώπη, η διείσδυση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας αυξάνεται ήδη γρήγορα - στη Δανία το 2015, ο αέρας τροφοδότησε το 42% της κατανάλωσης ενέργειας, ενώ η παγκόσμια επένδυση σε ηλιακά φωτοβολταϊκά έφτασε μεταξύ 100-150 δισεκατομμυρίων USD κατά τη περίοδο 2011 με 2015. Τέλος, πολλές οικιακές συσκευές και πολλά βιομηχανικά μηχανήματα είναι κατάλληλα για κυκλικά μοντέλα, αλλά συλλέγονται και επαναχρησιμοποιούνται πολύ λιγότερο από τα αυτοκίνητα. Ένα πλυντήριο ρούχων, για παράδειγμα, περιέχει συνήθως 30-40 κιλά χάλυβα, έτσι ένα ανακαινισμένο θα μπορούσε να μειώσει το κόστος εισαγωγής υλικού κατά 60%. Οι επιχειρήσεις θα μπορούσαν να στραφούν από την πώληση στη μίσθωση συσκευών ή να πραγματοποιήσουν ρυθμίσεις βάσει απόδοσης με τους καταναλωτές, για να διασφαλίσουν ότι η συλλογή και η ανακαίνιση αποδίδουν όσο το δυνατόν περισσότερη αξία. Αυτή η αλλαγή θα ενθάρρυνε επίσης τους κατασκευαστές να σχεδιάσουν προϊόντα με χαμηλότερο κίνδυνο αχρήστευσης.

ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΕΥΞΕΙΑ

Παρά την αύξηση της ζήτησης καθώς περισσότεροι άνθρωποι ζουν περισσότερο, το οικονομικό σύστημα της υγείας και της ευεξίας αντιμετωπίζει κρίσιμες προκλήσεις τα επόμενα χρόνια. Αρχικά, ιδιαίτερη ανησυχία προκαλεί η φθίνουσα ισχύς των φαρμακευτικών αγωγών – ειδικά των αντιβιοτικών με μόνο 40 διεκδικητές για να τα αντικαταστήσουν – για τη θεραπεία μεγάλων μεταδοτικών ασθενειών. Επίσης, οι δημογραφικές μετατοπίσεις αλλάζουν τη φύση της ζήτησης που τίθεται στα συστήματα υγείας. Καταγράφονται διογκωμένα ποσοστά ηλικιωμένων στις ανεπτυγμένες χώρες και αντίστοιχα νέων στις αναπτυσσόμενες. Ακόμα, παρατηρείται και μια γεωγραφική αλλαγή στα πρότυπα ασθενειών. Αναλυτικότερα, περίπου τα δύο τρίτα της παιδικής θνησιμότητας και των θανάτων που σχετίζονται με το AIDS και τη φυματίωση εμφανίζονται τώρα σε χώρες μεσαίου εισοδήματος και όχι σε χώρες με χαμηλό εισόδημα. Και το βάρος των μη μεταδοτικών ασθενειών συνεχίζει να αυξάνεται. Για παράδειγμα, ο επιπολασμός της παχυσαρκίας έχει διπλασιαστεί από το 1980 αυξάνοντας το βάρος του διαβήτη και των καρδιακών παθήσεων παγκοσμίως. Τέλος, βασικές ιατρικές υπηρεσίες και προμήθειες απουσιάζουν στις αναπτυσσόμενες χώρες και υπάρχουν κενά στις δεξιότητες στο ιατρικό επάγγελμα, ιδιαίτερα στη φροντίδα ηλικιωμένων. Οι μεγαλύτερες ευκαιρίες που προκύπτουν από την αντιμετώπιση των προκλήσεων υπολογίζονται σε 1,8 τρισεκατομμύρια USD. Μεταξύ άλλων, οι ευκαιρίες περιλαμβάνουν τον επιμερισμό του κινδύνου (350-500 δισεκατομμύρια USD), την απομακρυσμένη παρακολούθηση ασθενών (300-440 δισεκατομμύρια USD) και την τηλε-υγεία (130-320 δισεκατομμύρια USD). Αρχικά, οι άμεσες πληρωμές υγειονομικής περίθαλψης ωθούν περίπου το 5% των νοικοκυριών σε χώρες χαμηλού εισοδήματος κάτω από το όριο της φτώχειας κάθε χρόνο. Δεδομένου ότι οι φτωχοί πληρώνουν δυσανάλογο μερίδιο του εισοδήματός τους σε αναπόφευκτο κόστος υγείας, η έλλειψη προσιτής ασφάλισης υγείας είναι επίσης άδικη. Η αυξανόμενη διείσδυση ιδιωτικών, δημόσιων και ιδιωτικών συστημάτων ασφάλισης μπορεί να αντιμετωπίσει αυτό το πρόβλημα. Επίσης, οι νέες τεχνολογίες περιλαμβάνουν τσιρότα που μπορούν να διαγνώσουν καρδιακές παθήσεις, αισθητήρες που παρακολουθούν την πρόσληψη φαρμάκων για το άσθμα και ανιχνεύουν κακή ποιότητα αέρα και οθόνες γλυκόζης που στέλνουν δεδομένα διαβητικών απευθείας στα smartphone τους. Το McKinsey Global Institute εκτιμά ότι η απομακρυσμένη παρακολούθηση θα μπορούσε να μειώσει το κόστος θεραπείας χρόνιων ασθενειών στα συστήματα υγείας κατά 10 έως 20% έως το 2025. Επίσης, οι κινητές τεχνολογίες διαδικτύου επεκτείνουν ήδη την πρόσβαση σε διαβουλεύσεις και διάγνωση σε απομακρυσμένους ασθενείς σε όλο τον κόσμο. Στις Ηνωμένες Πολιτείες, η Mercy Health Systems στο Μιζούρι έχει δημιουργήσει ένα Κέντρο Εικονικής Φροντίδας, στελεχωμένο από εκατοντάδες παρόχους

υγειονομικής περίθαλψης, το οποίο παρέχει υπηρεσίες τηλεθεραπείας σε τέσσερις πολιτείες. Στην απομακρυσμένη Andhra Pradesh στην Ινδία, το Ινστιτούτο Διαχείρισης Υγείας και Έρευνας, ένας μη κερδοσκοπικός οργανισμός, παρέχει ένα σύστημα βίντεο βασισμένο στο Διαδίκτυο που επιτρέπει στις έγκυες γυναίκες να συμβουλευονται μαιευτήρες και γυναικολόγους στην πόλη Hyderabad. Ένας υγειονομικός εργαζόμενος από την κοινότητα συνδέεται με τη μέλλουσα μητέρα για τη διάρκεια της βιντεοκλήσης και βοηθά τον ασθενή να εκτελέσει τις οδηγίες του γιατρού. Το σύστημα συνέβαλε στην αύξηση του ποσοστού ασφαλών τοκετών ή νοσοκομείων κατά 50%.

NEA ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΑ ΜΟΝΤΕΛΑ

Η παραδοσιακή άσκηση της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης που ενισχύει τη φήμη ασκώντας φιλανθρωπία σε κοινωνικά και περιβαλλοντικά θέματα δεν είναι αρκετή για την επιτυχία των ΣΒΑ. Αντιθέτως, η λειτουργία των επιχειρήσεων με τρόπο ωφέλιμο για την κοινωνία και το περιβάλλον και η ταυτόχρονη επιτυχία υψηλής οικονομικής απόδοσης («doing well by doing good») τους προωθεί ενεργά επιταχύνοντας την επιτυχία τους. Αρκετοί επιχειρηματικοί ηγέτες ήδη αντιλαμβάνονται τη βιωσιμότητα ως κάτι παραπάνω από μια απλή ευθύνη και εφαρμόζουν μια σειρά εργαλείων για να δημιουργήσουν νέες επιχειρηματικές ευκαιρίες μέσω της καινοτομίας, να επιδιώξουν αυξημένη αποδοτικότητα, να προσελκύσουν υπαλλήλους, πελάτες και επενδυτές και για να διασφαλίσουν την άδεια λειτουργίας τους. Προβλέποντας αυξανόμενη πίεση για βιωσιμότητα από ρυθμιστικές αρχές, μέτοχους, καταναλωτές και εργαζόμενους, μερικές επιχειρήσεις λαμβάνουν πιο τολμηρά βήματα για να επεκταθούν στις ταχύτερα αναπτυσσόμενες αγορές που σχετίζονται με τους ΣΒΑ. Την τελευταία δεκαετία αναπτύχθηκαν ρηξικέλευθα επιχειρηματικά μοντέλα βασισμένα κυρίως σε ψηφιακά μέσα και τεχνολογίες τα οποία μπορούν να προσαρμοστούν στην προσέγγιση doing well by doing good και να προωθήσουν ενεργά τους ΣΒΑ (Business and Sustainable Development Commission, 2017). Αυτά περιλαμβάνουν τα μοντέλα της «οικονομίας διαμοιρασμού» (sharing economy), των οικονομικών και αποδοτικών υπηρεσιών (lean service), της κυκλικής οικονομίας (circular economy) και των «μεγάλων δεδομένων» και της «μηχανικής μάθησης» (big data & machine learning).

ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΝ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΩΝ ΣΒΑ ΣΤΙΣ ΑΝΑΠΤΥΣΣΟΜΕΝΕΣ ΧΩΡΕΣ

Είναι αδύνατο να επιτευχθούν οι ΣΒΑ δίχως τη δραστηριοποίηση των επιχειρήσεων. Καθώς η Ατζέντα 2030 είναι ένα πρόγραμμα εντάσεως κεφαλαίου ύψους τρισεκατομμυρίων, ο ρόλος

των επιχειρήσεων στη χρηματοδότησή του είναι καταλυτικός. Όχι όμως με την έννοια της παροχής άμεσων χρηματοδοτήσεων κατά τη λογική των δωρητών, αλλά με διαφορετικούς μηχανισμούς (Stuart, et al., 2016). Πρώτα και κύρια, δημιουργώντας θέσεις εργασίας μεταφέρουν χρήματα απευθείας στους πολίτες, μειώνοντας τη φτώχεια αλλά και βοηθώντας στην επίτευξη πολλών άλλων στόχων. Ακόμα, η αυξημένη οικονομική δραστηριότητα του ιδιωτικού τομέα συνεισφέρει στην αύξηση των απαραίτητων φορολογικών εσόδων για τη χρηματοδότηση κοινωνικών επενδύσεων. Επιπλέον, οι ιδιωτικές επενδύσεις σε τομείς υποδομών, είναι καθοριστικής σημασίας για την επίτευξη των ΣΒΑ. Ωστόσο, ο ιδιωτικός τομέας δεν έχει να προσφέρει μόνο χρηματικό κεφάλαιο. Διαθέτει τεχνογνωσία σε θέματα όπως η διοίκηση, οι αλυσίδες αξίας, η μείωση των ρύπων, η μεταφορά τεχνολογίας και χαρακτηρίζεται από την καινοτομία που είναι απαραίτητη για την επιτυχία ενός τόσο φιλόδοξου συνόλου στόχων. Επιπρόσθετα, η Ατζέντα 2030 προσφέρει στις επιχειρήσεις μια αναπτυξιακή στρατηγική που ανοίγει τεράστιες καινούργιες ευκαιρίες αγοράς. Όμως πέρα από αυτό, συνοδεύεται και από μια σειρά άλλων πλεονεκτημάτων, όπως η βελτίωση της φήμης, η προσέλκυση πελατών και εργαζομένων, η εξασφάλιση και η διατήρηση της κοινωνικής άδειας λειτουργίας και τέλος ένα πλαίσιο στο οποίο μπορούν να θριαμβεύσουν. Πράγματι, γίνεται λόγος για μια κατάσταση αμοιβαίου κέρδους και αμοιβαίας εξάρτησης.

Οι επιχειρήσεις μπορούν να ακολουθήσουν δύο τρόπους δράσης για την προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης (Stibbe & Prescott, 2020). Αρχικά, μπορούν να λάβουν μέτρα αντιστάθμισης των αρνητικών εξωτερικοτήτων που πιθανώς προκύπτουν από τις δραστηριότητές τους, όπως η ρύπανση και επακολούθως η περιβαλλοντική υποβάθμιση, η επιδείνωση της φτώχειας και οι παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Έπειτα, οι επιχειρήσεις μπορούν να προωθήσουν ενεργά το θετικό αντίκτυπο τους, επιλέγοντας για παράδειγμα να προστατεύσουν το περιβάλλον και τη βιοποικιλότητα, να συμμετέχουν ενεργά σε έργα κοινωνικής πρόνοιας, να διασφαλίσουν δίκαιους μισθούς, να προωθήσουν την ισότητα των φύλων, και γενικά εφαρμόζοντας μια ολιστική βιώσιμη προσέγγιση στις δραστηριότητές τους. Αν και διαφορετικοί μεταξύ τους, και οι δυο τρόποι δράσης είναι σημαντικοί για την προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης.

ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΩΝ ΕΥΚΑΙΡΙΩΝ

Περισσότερο από το μισό της συνολικής αξίας των επιχειρηματικών ευκαιριών των ΣΒΑ εγείρεται στις αναπτυσσόμενες χώρες (Business and Sustainable Development Commission, 2017). Στη περίπτωση του συστήματος της διατροφής και την γεωργίας, οι πιο σημαντικές επιχειρηματικές ευκαιρίες εντοπίζονται στην Αφρική και την Ινδία, αντανακλώντας τις

μεγάλες καλλιεργήσιμες εκτάσεις και τα χαμηλά επίπεδα παραγωγικότητας. Στη συνέχεια, αναφορικά με τις πόλεις, η βελτίωση της απόδοσης των κτιρίων στις αναπτυσσόμενες χώρες έχει υψηλές προοπτικές αλλά η μεγαλύτερη ευκαιρία είναι η προσιτή στέγαση, ιδιαίτερα στη Λατινική Αμερική, τη Ρωσία, την Ανατολική Ευρώπη, την Κίνα και την υπόλοιπη αναπτυσσόμενη και αναδυόμενη Ασία. Έπειτα, αναφορικά με το σύστημα της ενέργειας, οι εξορυκτικές ευκαιρίες εντοπίζονται κυρίως στις αναπτυσσόμενες χώρες, ενώ τα μοντέλα κυκλικής οικονομίας δεν είναι τόσο πιθανό να αναπτυχθούν πρώτα σε αυτές. Τέλος, οι ευκαιρίες υγείας και ευεξίας επικεντρώνονται στις αναπτυσσόμενες χώρες, όπου η πρόσβαση στην ιατρική φροντίδα είναι χαμηλή. Συνολικά, περίπου 71% των ευκαιριών σχετικών με τη διατροφή και τη γεωργία, 60% των ευκαιριών στον τομέα της υγείας και της ευεξίας, 54% των ευκαιριών στην ενέργεια και τα υλικά και 52% των ευκαιριών αναφορικά με τις πόλεις, συγκεντρώνονται στις αναπτυσσόμενες χώρες.

Αντίστοιχα, αυτές οι ευκαιρίες έχουν τη δυναμική να δημιουργήσουν περισσότερες από 380 εκατομμύρια νέες θέσεις εργασίας (Business and Sustainable Development Commission, 2017), με το ένα πέμπτο να προκύπτει μόνο από την ευκαιρία της προσιτής στέγασης. Αυτή η ευκαιρία από μόνη της μπορεί να δημιουργήσει 20 εκατομμύρια θέσεις εργασίας στη Κίνα, 13 εκατομμύρια στην Αφρική και 8 εκατομμύρια στην Ινδία. Αναλυτικότερα, περίπου το 90% των θέσεων θα δημιουργηθούν στις αναπτυσσόμενες χώρες, συμπεριλαμβανομένου 23% στην Αφρική και 59% στην αναπτυσσόμενη Ασία. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι η ανάγκη για επενδύσεις κεφαλαίου είναι πολύ μεγαλύτερη στις χώρες με χαμηλό και μεσαίο εισόδημα, ιδίως σε προσιτές κατοικίες και σε άλλες κρίσιμες υποδομές, και επειδή ο αντίκτυπος των επενδύσεων στη δημιουργία θέσεων εργασίας είναι πολύ μεγαλύτερος, δεδομένης της υψηλότερης έντασης εργασίας των αναπτυσσόμενων οικονομιών.

Η έκθεση για τους ΣΒΑ του 2020 (Sachs, et al., 2020) καταλήγει στο συμπέρασμα ότι έχει σημειωθεί πρόοδος στην επίτευξη των στόχων, αλλά παραμένουν προκλήσεις. Στις αναπτυσσόμενες χώρες, παραμένουν σημαντικές προκλήσεις σχεδόν σε όλους τους στόχους με πολύ λίγες εξαιρέσεις. Σοβαρές προκλήσεις εμφανίζονται μεταξύ άλλων στους ΣΒΑ 3 (καλή υγεία και ευημερία), ΣΒΑ 6 (καθαρό νερό και αποχέτευση), ΣΒΑ 7 (προσιτή και καθαρή ενέργεια), ΣΒΑ 8 (αξιοπρεπής εργασία και οικονομική ανάπτυξη), ΣΒΑ 9 (βιομηχανία, καινοτομία και υποδομές), ΣΒΑ 11 (βιώσιμες πόλεις και κοινότητες), καθώς και στους ΣΒΑ 13, 14, 15 που αφορούν το περιβάλλον. Επιπλέον, η επιδημία του Covid-19 έχει αρνητικό αντίκτυπο στη πλειοψηφία των ΣΒΑ. Αυτή η συνταρακτική κρίση είναι ένα ηχηρό μήνυμα των αποτελεσμάτων της μη βιώσιμης ανάπτυξης (Carrington, 2020) και μπορεί να

παρακολούσει την επιτυχία των ΣΒΑ, επιστρέφοντας την ανάπτυξη σε προηγούμενες εποχές. Εναλλακτικά, με τη προϋπόθεση ότι θα διαχειριστεί σωστά, μπορεί να επιταχύνει την επίτευξη των στόχων, καθώς πρόκειται για μια κοινή παγκόσμια εμπειρία ενός μη βιώσιμου μέλλοντος.

ΟΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΩΣ ΕΤΑΙΡΟΙ

Οι εφαρμογές συμπράξεων είναι αυτές που θα λειτουργήσουν ως καταλύτης στην επίτευξη των ΣΒΑ. Οι επιχειρήσεις έχοντας την αντίληψη της σπουδαιότητας των ευκαιριών και της επίτευξης των στόχων, μπορούν να λάβουν την πρωτοβουλία να συνάψουν συμπράξεις με το δημόσιο τομέα για την προώθηση των στόχων. Έτσι, μπορούν να μοιραστούν μαζί του τον κίνδυνο και να δημιουργήσουν διαμοιραζόμενη αξία. Ωστόσο και ο δημόσιος τομέας μπορεί να ασκήσει πιέσεις στον ιδιωτικό – όπως δείχνει ο αυξημένος έλεγχος και η κριτική – που μπορούν να εξελιχθούν σε εξαιρετικές εταιρικές σχέσεις. Όμως δεν διαθέτουν όλες τους απαραίτητους πόρους για να συμμετέχουν σε μια εταιρική σχέση. Γενικά, οι πιο ώριμες, μεγαλύτερες και πιο οικονομικά σταθερές είναι εκείνες που μπορούν να δουν πέρα από το βραχυπρόθεσμο κέρδος και να εστιάζουν στη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα και στο αντίκτυπό τους στην κοινωνία (Stibbe & Prescott, 2020). Αλλά παρατηρούνται και νεοφυείς επιχειρήσεις που ασχολούνται με τα νέα επιχειρηματικά μοντέλα, με την έρευνα της Business and Sustainable Development Commission (2017) να εντοπίζει πάνω από 30 τέτοιους «μονόκερους βιώσιμης ανάπτυξης», δηλαδή εταιρίες που αναπτύσσουν αγορές που σχετίζονται με τους ΣΒΑ με χρηματιστηριακή αξία μεγαλύτερη του ενός δισεκατομμυρίου αμερικανικών δολαρίων.

Διακρίνονται τέσσερα διαφορετικά επίπεδα σύγκλισης των στόχων των επιχειρήσεων και της ανάπτυξης (Stibbe & Prescott, 2020). Αρχικά, οι επιχειρήσεις μπορούν να είναι υπεύθυνες στις βασικές υποχρεώσεις τους. Δηλαδή, να συμμορφώνονται με τους νόμους και τους κανονισμούς και να πληρώνουν τους φόρους τους. Σε αυτή την περίπτωση δεν εντοπίζεται κάποια σχέση συνεργασίας με τους άλλους αναπτυξιακούς παράγοντες. Για παράδειγμα, οι κυβερνήσεις νομοθετούν για επιχειρησιακά ζητήματα δίχως τη διαβούλευση των επιχειρήσεων και δεν γίνεται επένδυση σε ένα περιβάλλον που να προωθεί τη λειτουργία των επιχειρήσεων. Έπειτα, μπορούν να ακολουθούν την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη, η οποία όμως εστιάζει στη στρατηγική φιλανθρωπία. Εδώ εντοπίζονται τα πρώτα βήματα συνεργασίας μεταξύ επιχειρήσεων και άλλων παραγόντων, καθώς οι άλλοι παράγοντες όπως ΜΚΟ αντιλαμβάνονται τις επιχειρήσεις ως μια μορφή χρηματοδότησης. Με την ανάδειξη της θεωρίας της διαμοιραζόμενης αξίας οι συμπράξεις γίνονται εφικτές. Αυτό οφείλεται στην στρατηγική επιλογή των επιχειρήσεων να επενδύσουν στην κοινωνική και περιβαλλοντική τους βιωσιμότητα, για παράδειγμα να υιοθετήσουν με δικιά τους πρωτοβουλία ορισμένα

στάνταρ και αρχές λειτουργίας σε όλα τους τα επίπεδα ή να συνεργαστούν με τοπικές ΜΚΟ ή άλλους φορείς με στόχο την ενίσχυση των τοπικών παραγωγών και κυρίως εφαρμόζοντας πιο στρατηγικές κοινωνικές και περιβαλλοντικές επενδύσεις. Έτσι, οι υπόλοιποι παράγοντες, όπως διεθνείς οργανισμοί, δωρητές κ.ά., έχουν τη δυνατότητα να συνεργάζονται με τις επιχειρήσεις σε αναπτυξιακά ζητήματα. Τέλος, το επόμενο βήμα είναι η συστηματική συνεργασία μεταξύ των επιχειρήσεων, των κυβερνήσεων και των υπόλοιπων παραγόντων ευθυγραμμίζοντας τα συμφέροντά τους και χρησιμοποιώντας από κοινού τους πόρους τους με σκοπό την οικονομική μεγέθυνση, την κοινωνική ισότητα και την προστασία του περιβάλλοντος.

ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ ΓΙΑ ΣΥΜΠΡΑΞΕΙΣ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ – ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ

Στο σημείο επαφής μεταξύ των επιχειρηματικών και των αναπτυξιακών στόχων δημιουργούνται σημαντικές ευκαιρίες συνεργασίας (Stibbe & Prescott, 2020). Για παράδειγμα, επιχειρηματικοί στόχοι όπως η αυξημένη πρόσβαση σε εξειδικευμένο προσωπικό με ικανοποιητικά προσόντα ταιριάζουν με αναπτυξιακούς στόχους όπως η αύξηση του ποσοστού απασχόλησης και η αύξηση του ατομικού εισοδήματος, δημιουργώντας ευκαιρίες για συμπράξεις με τον ιδιωτικό τομέα σχετικές με την εκπαίδευση και την ανάπτυξη του εργατικού δυναμικού. Παρακάτω αναλύονται μερικές κύριες ευκαιρίες για συμπράξεις ιδιωτικού – δημοσίου τομέα.

Αρχικά, οι υπεύθυνες επιχειρηματικές δραστηριότητες δημιουργούν και διατηρούν τα μέσα επιβίωσης, μειώνουν τη φτώχεια, παράγουν φόρους, παρέχουν βασικά προϊόντα και υπηρεσίες αποτελεσματικά και οικονομικά, λειτουργούν ως καταλύτης στην τεχνολογική καινοτομία, μειώνουν την εξάρτηση από τις εξαγωγές και/ή αποτελούν πηγή ξένου νομίσματος μέσω των εξαγωγών. Οι επιχειρήσεις μπορούν να συνεργαστούν με τις κυβερνήσεις για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, υποστηρίζοντας την οικονομική ανάπτυξη όπως και την ανάπτυξη του ιδιωτικού τομέα και να αναλάβουν υπεύθυνες επιχειρηματικές πρωτοβουλίες υποστηρίζοντας βιώσιμα επιχειρηματικά μοντέλα όπως η κυκλική οικονομία ώστε να διασφαλιστεί η μακροπρόθεσμη παραγωγή αξίας.

Ιδιαίτερα σημαντικές είναι και οι επιχειρηματικές δραστηριότητες χωρίς αποκλεισμούς. Αρχικά, οι επιχειρήσεις που επιλέγουν συνειδητά τους μη προνομιούχους ως προμηθευτές, υπαλλήλους και διανομείς συμβάλλουν στη βελτίωση των ευκαιριών και των μέσων διαβίωσης των μειονεκτούντων. Σε αυτή την περίπτωση, προκύπτει η ευκαιρία συνεργασίας με τις κυβερνήσεις με την υποστήριξη μέσω φορολογικών ελαφρύνσεων και με την κοινωνία των πολιτών να παρέχει τεχνική υποστήριξη και δημιουργία ικανοτήτων. Επίσης, οι επιχειρήσεις

μπορούν να παρέχουν προϊόντα και υπηρεσίες υπέρ των φτωχών και του περιβάλλοντος, αξιοποιώντας την τεχνολογική καινοτομία και τις προσεγγίσεις βασισμένες στην αγορά για να δημιουργήσουν νέα προϊόντα και αγορές και να συμβάλλουν στους ΣΒΑ. Σε αυτή την περίπτωση, οι συνεργασίες με την κοινωνία των πολιτών μπορούν να προσφέρουν στις επιχειρήσεις την πρόσβαση στις κοινότητες που έχουν ανάγκη τέτοιου είδους προϊόντα και υπηρεσίες καθώς και τεχνικές συμβουλές και υποστήριξη.

Με τις στρατηγικές κοινωνικές και περιβαλλοντικές επενδύσεις οι επιχειρήσεις υποστηρίζουν την ανταγωνιστικότητά τους και τον κοινωνικό ιστό στον οποίο δραστηριοποιούνται, διασφαλίζοντας έτσι την δικιά τους μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα και τις μελλοντικές ευκαιρίες. Τέτοιου είδους επενδύσεις μπορούν να αφορούν ένα ευρύ πλαίσιο θεμάτων – από την επαγγελματική κατάρτιση έως και την παροχή ενέργειας κ.ά. – και ενδείκνυνται για συνεργασίες. Αυτό συμβαίνει διότι τέτοιες ενέργειες απαιτούν τη συνεργασία με την κοινωνία των πολιτών ή την κυβέρνηση και ακόμα και με άλλες εταιρίες για τη συλλογική δράση πάνω σε θέματα που αφορούν πολλαπλές επιχειρήσεις.

Επενδύοντας στην βιωσιμότητα της αλυσίδας αξίας και στο μετασχηματισμό για μια πιο αποδοτική αγορά, οι επιχειρήσεις παράγουν διαμοιραζόμενη αξία, βελτιώνοντας την ανθρώπινη, οικονομική και περιβαλλοντική ευημερία. Όμως αυτή είναι μια δύσκολη πρόκληση που μπορεί να αντιμετωπιστεί καλύτερα με συλλογική δράση. Οι συνεργασίες με την κοινωνία των πολιτών μπορούν να προσφέρουν ανάπτυξη ικανοτήτων, οι κυβερνήσεις διαθέτουν την τεχνική υποστήριξη και την ανάπτυξη σχετικών κανονισμών και φορολογίας, ενώ σημαντική είναι και η συνεργασία με τις υπόλοιπες εταιρίες στην αλυσίδα αξίας.

Τέλος, οι επιχειρήσεις επενδύοντας στην υπεύθυνη και βιώσιμη κατασκευή ή ανάπτυξη νέων υποδομών παραγωγής, γεωργίας και εξορυκτικής βιομηχανίας προωθούν την οικονομική ανάπτυξη. Έτσι, βελτιώνονται τα μέσα διαβίωσης και μειώνεται η φτώχεια. Οι συμπράξεις σε αυτή την περίπτωση μπορούν να βοηθήσουν στην μείωση του ρίσκου των επενδύσεων μέσω μεικτών χρηματοδοτήσεων, ενώ η κυβέρνηση μπορεί να θέσει υποστηρικτικές φορολογικές πρωτοβουλίες. Εδώ πρέπει να ξεκαθαριστεί ότι οι ρυθμιζόμενες, βάσει συμβάσεων ΣΔΙΤ διαφέρουν ουσιαστικά από τις άλλες αναπτυξιακές συμπράξεις καθώς είναι περισσότερο σχέσεις παροχής υπηρεσιών που βασίζονται σε συμβάσεις παρά μια αυθεντική εταιρική σχέση.

ΜΕΛΕΤΕΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ

Αυτό το κομμάτι της εργασίας μελετά περιπτώσεις συμπράξεων ιδιωτικού – δημοσίου τομέα σε αναπτυσσόμενες χώρες. Εξετάζονται τα προβλήματα που καλείται να αντιμετωπίσει η κάθε σύμπραξη, τα μέλη από τα οποία αποτελείται, οι πόροι που προσφέρει καθένα από αυτά και τέλος τα πλεονεκτήματα που αξιοποιεί. Σκοπός είναι η κατανόηση της λειτουργίας των συμπράξεων καθώς και του αποτελέσματός τους, ώστε να αποδειχθεί ο σημαντικός τους ρόλος στη προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης.

Η ΣΥΝΔΕΣΗ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ ΕΝΙΣΧΥΕΙ ΤΟ ΒΙΟΠΟΡΙΣΜΟ, ΔΙΑΤΗΡΕΙ ΤΗΝ ΕΙΡΗΝΗ ΣΤΗΝ ΚΟΛΟΜΒΙΑ

Συνήθως οι επιχειρηματικές προοπτικές για τη σύνδεση υποεξυπηρετούμενων κοινοτήτων εστιάζουν στις επιστροφές των επενδύσεων ή στην αύξηση της παραγωγικότητας. Ωστόσο, όπως δείχνει η αγροτική κοινότητα της περιοχής Mesetas στην Κολομβία, αυτά τα αποτελέσματα είναι μόνο η αρχή. Εκεί, μια σύμπραξη ιδιωτικών επιχειρήσεων, μη κερδοσκοπικών και κυβερνητικών οργανισμών αντιμετωπίζει το ψηφιακό χάσμα σε αυτή τη μικρή διεσπαρμένη κοινότητα καλλιεργητών καφέ, βοηθώντας τους να παράγουν περισσότερους και πιο ποιοτικούς κόκκους καφέ, ενώ συμβάλλουν στην ενδυνάμωση των οικογενειών, στη βελτίωση της υγείας της κοινότητας και ακόμη και στη διατήρηση της ειρήνης (Art & Emejulu, 2020) (Microsoft, 2018) (Presidencia de la República de Colombia, 2018).

Η ιταλική εταιρία καφέ Lavazza, η καινοτόμα αλυσίδα εφοδιασμού ενέργειας και γεωργικών προϊόντων ALO & Partners και ο κολομβιανός μη κερδοσκοπικός οργανισμός ΜΑΚΑΙΑ ηγήθηκαν μιας ομάδας δρώντων, συνδέοντας δύο σχολεία και πέντε αγροκτήματα στο διαδίκτυο με ευρυζωνική σύνδεση υψηλής ταχύτητας μέσω της τεχνολογίας TV White Space (TVWS), που αξιοποιεί τα τηλεοπτικά κανάλια που δεν χρησιμοποιούνται. Η ζούγκλα και το ορεινό έδαφος της περιοχής ενδείκνυτο για τη χρήση αυτής της τεχνολογίας, η οποία δεν χρειάζεται συστήματα σταθερής ασύρματης διαδικτυακής πρόσβασης και μπορεί να αξιοποιηθεί πιο οικονομικά από τα παραδοσιακά μέσα όπως οι ίνες.

Κάθε εταίρος συνεισέφερε τους δικούς του μοναδικούς πόρους (Microsoft, 2018). Το Lavazza Foundation έκανε τον αρχικό σχεδιασμό του εγχειρήματος για τη σύνδεση αυτής της περιοχής καλλιεργητών καφέ καθώς και παρείχε χρηματοδότηση για την ολοκλήρωσή του. Η ALO & Partners ανέλαβαν το συντονισμό των ενδιαφερόμενων μερών και τη διαχείριση του έργου. Ο ΜΑΚΑΙΑ ανέλαβε τη πραγματοποίηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων για τις ψηφιακές

δεξιότητες και την ανάπτυξη δυνατοτήτων στις κοινότητες. Το Microsoft Airband Initiative παρείχε την απαραίτητη τεχνική εμπειρογνωσία για την εφαρμογή λύσεων TVWS. Η εθνική υπηρεσία ραδιοφάσματος της Κολομβίας δημιούργησε εθνικές πολιτικές και κανονισμούς ώστε να επιτρέψει την πρόσβαση σε μη αδειοδοτούμενο φάσμα, κάνοντας την την πρώτη χώρα στη Λατινική Αμερική που έλαβε τέτοια μέτρα. Τέλος, η Carcafé παρείχε τεχνικούς καφέ για να υποστηρίξουν τους καλλιεργητές τόσο εξ αποστάσεως όσο και δια ζώσης.

Το αγρόκτημα της Oveida Quinceno, η οποία ξεκίνησε να καλλιεργεί καφέ μετά το θάνατο του πρώτου της συζύγου από παραστρατιωτικούς μαχητές, ήταν ένα από τα πέντε που συνδέθηκε με τη τεχνολογία TVWS. Πριν τη σύνδεση της περιοχής, καλλιεργητές όπως η Oveida ήταν αποκομμένοι από τον υπόλοιπο κόσμο και δεν μπορούσαν να εκμεταλλευτούν ευκαιρίες για τη βελτίωση των καλλιεργειών τους και την ενίσχυση της σχέσης τους με τους αγοραστές, όπως η Lavazza στην οποία πουλάνε τώρα τους κόκκους καφέ που παράγουν. Πλέον, η Oveida και κάθε καλλιεργητής μπορεί να επικοινωνήσει άμεσα με τεχνικούς καφέ για να επιλύσει προβλήματα. Επίσης, μπορεί να επικοινωνήσει απευθείας με αντιπροσώπους της Lavazza για να συζητήσουν τη παραγωγή τους. Επιπλέον, έχει τη δυνατότητα να ερευνήσει τις τάσεις της αγοράς για να κατανοήσει καλύτερα τις διακυμάνσεις των τιμών και να σχεδιάσει το μέλλον. Σύντομα, πιθανώς να μπορεί να αξιοποιήσει το Microsoft Azure και λύσεις του ίντερνετ των πραγμάτων για να εφαρμόσει τακτικές γεωργικής ακρίβειας. Πέρα από αυτά όμως, το πρόγραμμα προσφέρει τοπικά σεμινάρια ψηφιακών δεξιοτήτων, τα οποία βοηθούν τη κοινότητα να αντιληφθεί την τεχνολογία ως ένα σημαντικό εργαλείο. Αναπτύσσοντας τις βασικές τεχνολογικές δεξιότητες τους, τα μέλη της κοινότητας μπορούν να επωφεληθούν από πιο προηγμένες ευκαιρίες όπως η τεχνική γεωργική κατάρτιση (Microsoft, 2018).

«Δεν είχαμε πρόσβαση στο διαδίκτυο, αλλά τώρα μπορούμε να βασιστούμε σε αυτό. Όλοι έχουμε επωφεληθεί από αυτό.»

Oveida Quinceno,
τοπική καλλιεργήτρια καφέ (Microsoft, 2018)

Ο ΜΑΚΑΙΑ έχει δημοσιοποιήσει στο κανάλι του στο YouTube [«Makaiaorg»](#) μια σειρά βίντεο με τους κατοίκους του Mesetas να μιλούν για το πρόγραμμα και τον αντίκτυπό του σε αυτή την απομακρυσμένη κοινότητα

Εντούτοις, ο αντίκτυπος της συνδεσιμότητας δεν περιορίζεται στις αλυσίδες αξίας του καφέ. Πλέον, η διαδικτυακή σύνδεση επιτρέπει την πραγματοποίηση διαφορετικά ασύλληπτων για τη κοινότητα δράσεων. Για παράδειγμα, ο γιός της Quinceno, ο Juan Pablo, τώρα έχει τη δυνατότητα να κάνει έρευνα για τις σχολικές του εργασίες, να αναζητήσει βοήθεια στα θέματα που τον δυσκολεύουν καθώς και να μάθει περισσότερα για την καριέρα των ονείρων του.

Επίσης, τα σημεία Wi-Fi έχουν γίνει κοινοτικοί κόμβοι επικοινωνίας, όπου οι κάτοικοι συγκεντρώνονται για να κάνουν αναζητήσεις στο διαδίκτυο, να στείλουν μηνύματα σε μέλη της οικογένειάς τους και σε φίλους τους καθώς και σε πιθανούς αγοραστές των καλλιεργειών τους. Επιπλέον, η σύνδεση της περιοχής στο διαδίκτυο επέτρεψε την εφαρμογή ενός προγράμματος τηλε-υγείας σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο της Αντιόχειας. Έτσι, απομονωμένοι κάτοικοι, όπως ο Jose Leonel Buitrago, μπορούν να θεραπευτούν από ειδικούς στο Μεδεγίν, που βρίσκεται σε απόσταση 14 ωρών με το αυτοκίνητο (Microsoft, 2018).

Επιπρόσθετα, μόλις το 2016 η κολομβιανή κυβέρνηση και ομάδες ανταρτών υπέγραψαν το τέλος δεκαετιών ένοπλων συγκρούσεων (Brodzinsky, 2016) (University of Edinburgh, 2016). Μέρος αυτής της συνθήκης ειρήνης περιλάμβανε σχέδια για τη σύνδεση όλων των περιοχών της Κολομβίας με το διαδίκτυο. Η σύνδεση στο διαδίκτυο θεωρήθηκε κρίσιμη από τον πρώην πρόεδρο Juan Manuel Santos, ο οποίος αντιλαμβανόταν την ένταξη στην παγκόσμια οικονομία και τις εκπαιδευτικές ευκαιρίες ως βασική πτυχή για την πρόληψη εκρήξεων βίας. Οι απομονωμένες περιοχές είναι κατάλληλες για συρράξεις, με την Mesetas να είναι ένα από τα επίκεντρα των συρράξεων στη Κολομβία τα προηγούμενα χρόνια. Η σύνδεση του κοινού και η πρόσβασή του σε πληροφορία και κυβερνητικούς οργανισμούς ελαττώνει τη πιθανότητα επανεμφάνισης συγκρούσεων. Επιπλέον, πολλοί από τους καλλιεργητές καφέ αυτής της απομονωμένης περιοχής συνήθιζαν να παράγουν κόκα, την πηγή κοκαΐνης και μια πηγή εισοδήματος που χρηματοδότησε τη βία που οδήγησε περισσότερους από 5 εκατομμύρια ανθρώπους να χάσουν τα σπίτια τους. Εάν οι καλλιεργητές συνειδητοποιήσουν ότι ο καφές μπορεί να συνεχίσει να βελτιώνει τη ποιότητα ζωής τους, δεν θα επιστέψουν στις παράνομες καλλιέργειες (Microsoft, 2018).

Εν κατακλείδι, η συγκεκριμένη πολυμερής σύμπραξη ηγήθηκε από την Lavazza. Η Lavazza δημιουργήθηκε το 1895 στο Τορίνο της Ιταλίας και από τότε εμπορεύεται καφέ, ενώ ήδη από την αρχή της νέας χιλιετίας έχει μια βιώσιμη επιχειρηματική αντιμετώπιση την οποία φροντίζει συνέχεια να εξελίσσει (Lavazza, 2021). Το ατομικό κέρδος της από αυτή τη σύμπραξη είναι κυρίως μακροπρόθεσμο και εντοπίζεται στην εξασφάλιση προμηθευτών στην εφοδιαστική αλυσίδα της, με αυξημένη παραγωγή και ποιότητα πρώτης ύλης σε μια αγορά με τεράστια ζήτηση. Παράλληλα, αξιοποιώντας τα συνεργατικά πλεονεκτήματα της συμπληρωματικότητας των πόρων τους, της καινοτομίας και του διαμοιρασμένου κινδύνου, η Lavazza και οι υπόλοιποι εταίροι κατόρθωσαν ένα πολύ μεγάλο πρόσθετο αντίκτυπο μέσω της συνεργασίας τους. Συγκεκριμένα, αντιμετωπίζεται το ψηφιακό χάσμα με τη χρήση καινοτόμων τεχνολογιών (ΣΒΑ 9), ενδυναμώνονται γυναίκες καλλιεργητές όπως η Oveida Quinceno (ΣΒΑ

5), παρέχονται εκπαιδευτικές ευκαιρίες (ΣΒΑ 4), αυξάνεται η αποδοτικότητα και ενθαρρύνεται η οικονομική ανάπτυξη (ΣΒΑ 8) και διατηρείται η ειρήνη (ΣΒΑ 16). Μάλιστα, ήταν τόσο μεγάλο το αντίκτυπο που επέτρεψε και την εφαρμογή και άλλων συμπράξεων (ΣΒΑ 17), και την παροχή ποιοτικών υπηρεσιών υγείας (ΣΒΑ 3). Παρόλο που το πρόγραμμα είναι πολύ πρόσφατο για να προσφέρει «σκληρά» δεδομένα αναφορικά με τις βελτιώσεις στις αποδόσεις των καλλιεργειών, την ποιότητα των κόκκων καφέ ή το εισόδημα, η Quinceno ήδη επικοινωνεί το θετικό αντίκτυπο του προγράμματος στη κοινότητα (Microsoft, 2018), ενώ η Lavazza συνεχίζει μέχρι και σήμερα να νοιάζεται για τη κοινότητα Mesetas και να προωθεί την ανάπτυξη σε αυτή την πλέον όχι τόσο απομονωμένη περιοχή της Κολομβίας (Lavazza, 2020). Τέλος, αυτό το μικρό αλλά καινοτόμο πρόγραμμα που έγινε εφικτό με τη συνεργασία του ιδιωτικού και του δημοσίου τομέα προσφέρει τόσο μεγάλο αντίκτυπο που σήμερα θεωρείται από τους κολομβιανούς θεσμούς ως πρωτοποριακό έργο το οποίο τόσο κυβερνητικοί όσο και ιδιωτικοί οργανισμοί έχουν χρησιμοποιήσει ως μοντέλο για αναπαραγωγή σε άλλες περιοχές της χώρας (Lavazza, 2018), και έχει ακόμα πολλές προοπτικές εξέλιξης.

ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΙΑΣ ΠΛΑΣΤΙΚΗΣ ΡΥΠΑΝΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΑΙΔΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΤΗΝ ΑΪΤΗ

Σύμφωνα με το περιοδικό National Geographic (Parker, 2019) το μεγαλύτερο μέρος του σύγχρονου πλαστικού είναι τεχνητά κατασκευασμένο από ορυκτά καύσιμα. Εξαιτίας της πρακτικότητάς του, η παραγωγή πλαστικού αυξάνεται εκθετικά μετά το Β Παγκόσμιο Πόλεμο. Μάλιστα, υπολογίζεται ότι από το 1950 έχουν κατασκευαστεί περίπου 9,5 δισεκατομμύρια τόνοι πλαστικού. Η πρακτικότητά του όμως σε συνδυασμό με το καταναλωτικό μοντέλο «παίρνω-φτιάχνω-πετώ» (take-make-dispose) δημιουργεί αρκετά προβλήματα. Σήμερα, το 40% της ετήσιας παραγωγής είναι πλαστικά μιας χρήσης. Αυτά αν και έχουν μια διάρκεια ζωής που υπολογίζεται από λίγες ώρες έως ακόμα και λεπτά, παραμένουν στο περιβάλλον για εκατοντάδες χρόνια καθώς συνήθως δεν ανακυκλώνονται και καταλήγουν να προκαλούν ζημιές σε φυσικά ενδιαιτήματα, να θέτουν σε κίνδυνο την άγρια πανίδα και να μολύνουν κοινότητες σε ολόκληρο τον κόσμο. Η τεχνολογική επιχείρηση HP κατανοεί αυτή τη συνθήκη και προσπαθεί να εφαρμόσει ένα μοντέλο κυκλικής οικονομίας στην αλυσίδα παραγωγής της σε συνεργασία με τις MKO First Mile Coalition και WORK και την κοινωνική επιχείρηση Thread στην Αϊτή και κάνοντας το έχει θετικό αντίκτυπο στην ανάπτυξη της φτωχότερης χώρας στο δυτικό ημισφαίριο (World Bank, 2020).

Το 2017 μαζί με την έκδοση της Έκθεσης Βιωσιμότητας της, η HP ανακοίνωσε ότι τα αυθεντικά μελανοδοχεία της θα κατασκευάζονται πλέον με πλαστικά μπουκάλια ανακυκλωμένα στην Αϊτή. Μέσω μιας σύμπραξης με την κοινωνική επιχείρηση Thread, μπόρεσε να προχωρήσει στην αγορά ανακυκλωμένου υλικού από τοπικούς προμηθευτές (HP, 2017) (Mace, 2017), εκπληρώνοντας τη δέσμευση που είχε λάβει ένα χρόνο νωρίτερα (HP, 2016). Τα χρησιμοποιημένα πλαστικά, όπως μπουκάλια νερού, είναι άφθονα στην Αϊτή και αυτό οφείλεται σε διάφορους λόγους (Zanger, 2019). Αρχικά, είναι μια περιοχή που ταλαιπωρείται συχνά από καταιγίδες οι οποίες ξεβράζουν πλαστικά σκουπίδια που βρίσκονταν προηγουμένως στον ωκεανό στις ακτές της. Επιπλέον, καθώς δεν υπάρχει ευρεία πρόσβαση σε καθαρό νερό, οι πολίτες βασίζονται στην κατανάλωση εμφιαλωμένου νερού. Ανοίγοντας αυτή την καινούργια ευκαιρία αγοράς, δημιουργώντας μια σταθερή εισοδηματική ροή και εφαρμόζοντας συνεργασίες για τη βελτίωση των συνθηκών για τους εργαζόμενους, η HP συμβάλλει στη δημιουργία θέσεων εργασίας και φέρνει την αξιοπρέπεια στους συλλέκτες ανακυκλώσιμων πλαστικών υλικών στην Αϊτή, δημιουργώντας παράλληλα βιώσιμα προϊόντα. Επιπλέον, μέσω αυτής της συνεργασίας, αποτρέπεται η ρύπανση των πλαστικών στη θάλασσα της Καραϊβικής, καταπολεμώντας το αυξανόμενο πρόβλημα της ρύπανσης των ωκεανών. Επίσης, αντιμετωπίζεται η παιδική εργασία στην αλυσίδα εφοδιασμού, καθώς πάνω από 300 παιδιά συλλέγουν ανακυκλώσιμα υλικά από τον χώρο υγειονομικής ταφής Truitier στο Port-au-Prince (HP, 2017).

Προκειμένου να επιτευχθεί ο στόχος της HP και να αντιμετωπιστούν οι προκλήσεις κάθε εταίρος προσφέρει τους δικούς του μοναδικούς πόρους, καταφέροντας από κοινού κάτι που δεν θα μπορούσε να πραγματοποιηθεί αν δρούσαν απομονωμένα. Η διευθύντρια βιωσιμότητας της HP, Ellen Jackowski, λέει χαρακτηριστικά σε μια συνέντευξη στο περιοδικό Bloomberg (2020) ότι «χρειάζεται ένα ολόκληρο χωριό» για να γίνει το όραμα πραγματικότητα. Η HP παρέχει τη γνώση του πώς να φέρει την αποδοτικότητα μιας παγκόσμιας κλάσης αλυσίδας εφοδιασμού στην Αϊτή και την παροχή τεχνολογικού υλικού, όπως για παράδειγμα υπολογιστές. Η Thread βρίσκει καινοτόμους τρόπους χρήσης των απορριμμάτων. Το First Mile Coalition δρα ως ενδιάμεσος κρίκος και προσλαμβάνει μέλη της τοπικής κοινότητας για να συλλέξουν τα πεταμένα πλαστικά (Peters, 2019). Το WORK

«Οι επενδύσεις και οι συνεργασίες μας στην Αϊτή είναι ένα εξαιρετικό παράδειγμα της θετικής αλλαγής που μπορεί να συμβεί όταν επιχειρήσεις και ΜΚΟ ενώνονται για να υποστηρίξουν κοινούς στόχους»

Ellen Jackowski,
Παγκόσμια Επικεφαλής
Στρατηγικής
Βιωσιμότητας και
Καινοτομίας της HP
(Bloomberg, 2020)

ηγείται των προσπαθειών παροχής υπηρεσιών σε 300 παιδιά με πρόσβαση σε ιατρική περίθαλψη, εκπαιδευτικές ευκαιρίες, εργαστήρια ασφαλείας και προμήθειες, καθώς και επαγγελματική κατάρτιση (First Mile, χ.χ.).

Από το 2016 μέχρι το 2019 οι προσπάθειες της σύμπραξης έχουν ήδη εκτρέψει περίπου 716.000 λίβρες πλαστικών υλικών, ή περισσότερα από 25 εκατομμύρια μπουκάλια, εμποδίζοντας αυτό το πλαστικό να φτάσει στις πλωτές οδούς και τους ωκεανούς και να το επανατοποθετήσουν σε μελανοδοχεία. Επιπλέον, έχουν ανοίξει δυο καινούργια κέντρα εκμάθησης εξοπλισμένα με υπολογιστές και εκτυπωτές. Επίσης, έχει δοθεί σε 100 παιδιά πρόσβαση σε ποιοτική εκπαίδευση, φαγητό και ιατρική φροντίδα. Τέλος, έχουν δημιουργηθεί περισσότερες από 795 εισοδηματικές ευκαιρίες για τους ενήλικες στη Αϊτή (HP, 2019a). Ως ανεξάρτητοι εργολάβοι, οι συλλέκτες μπορούν να συλλέγουν όσο το δυνατόν περισσότερα πλαστικά και να αποζημιώνονται. Παρόμοιο με άλλα αναδυόμενα μοντέλα όπως εκείνα της Uber ή της Lyft, το χρηματικό ποσό που κερδίζεται βασίζεται στον όγκο. Μάλιστα, σύμφωνα με τον Edouard Carrie, ιδρυτή της ECSSA, έναν από τους προμηθευτές πλαστικών στην Αϊτή, πάνω από 9.000 άτομα έχουν εγγραφεί για να συλλέγουν, με περίπου 1.200 να το κάνουν με πλήρη απασχόληση (Zanger, 2019).

Πέρα από τα μελανοδοχεία, η HP κυκλοφόρησε και τον πρώτο υπολογιστή κατασκευασμένο από ανακυκλωμένα πλαστικά που διαφορετικά θα κατέληγαν στον ωκεανό (ocean-bound plastic) (HP, 2019b) και συνεχίζει να κατασκευάζει και άλλα τέτοια προϊόντα (HP, 2020). Επίσης, έγινε μέλος σε μια σύμπραξη εταιριών με παρόμοιες δράσεις για την προβολή και την προώθηση της επιλογής μοντέλων κυκλικής οικονομίας (HP, 2019a). Το 2019 αποφάσισε να επεκτείνει τις προσπάθειές της επενδύοντας 2 εκατομμύρια δολάρια σε μια γραμμή πλύσης πλαστικών στην Αϊτή, η οποία θα επεκτείνει την εφοδιαστική της αλυσίδα αφιερωμένη στην ανακύκλωση των υπερωκεάνιων πλαστικών, η οποία αναμένεται να δημιουργήσει πάνω από 1.000 νέες ευκαιρίες απασχόλησης στην χώρα. Επίσης, η εγκατάσταση βοηθά στη μείωση του αποτυπώματος άνθρακα της επιχείρησης, εξαλείφοντας τα βήματα και παρέχοντας μια πιο άμεση γραμμή από πρώτες ύλες έως τελικά προϊόντα (HP, 2019a) (HaitiLibre, 2019) (Peters, 2019) (Zanger, 2019).

Η μετάβαση της HP σε ένα κυκλικό παραγωγικό μοντέλο συνδέεται θετικά με την επιτυχία της ως επιχείρηση. Μια παγκόσμια έρευνα που πραγματοποίησε αποκάλυψε ότι οι εργαζόμενοι είναι πιο παραγωγικοί, ενθουσιώδεις και αφοσιωμένοι όταν εργάζονται για έναν εργοδότη ο οποίος ηγείται του δρόμου προς την εταιρική υπευθυνότητα (HP, 2019a). Κερδίζοντας μέσα

από αυτή τη σύμπραξη μια σταθερή βιώσιμη βάση στην παραγωγική αλυσίδα της με μια μέτρια επένδυση (Zanger, 2019), βοήθησε στην προώθηση της υπεύθυνης κατανάλωσης και παραγωγής (ΣΒΑ 12), της αξιοπρεπής εργασίας και οικονομικής ανάπτυξης (ΣΒΑ 8), στη προστασία της ζωής στο νερό (ΣΒΑ 14) και είχε ένα πολύ θετικό πρόσθετο αντίκτυπο στην Αϊτή. Η Rosette Altidor, ιδιοκτήτρια ενός κέντρου συλλογής της Αϊτής, δηλώνει ότι αυτή η σύμπραξη «βοηθά τα παιδιά μου να πάνε στο σχολείο και με βοηθά να πληρώσω για το σπίτι μου. Με παρακινεί να παρακινήσω τους άλλους να συλλέγουν πλαστικό επίσης. Όλοι μπορούν να επωφεληθούν από την εργασία καθαρισμού στην Αϊτή.» (HP, 2019a) (3BL Media, 2017). Λόγω της επιτυχίας του το πρόγραμμα θα μπορούσε να χρησιμεύσει ως πρότυπο για τη κλιμάκωση παρόμοιων επιχειρήσεων σε άλλες χώρες που αντιμετωπίζουν σχετικά ζητήματα με τα πλαστικά απορρίμματα στον ωκεανό. Στο μέλλον, μεγάλο ρόλο θα έχει η προβολή τέτοιων καινοτόμων μοντέλων, και η προώθησή τους ώστε να τα υιοθετήσουν και άλλες επιχειρήσεις αλλά όπως υπογραμμίζεται και από τη συνέντευξη στο Bloomberg στην οποία βρισκόταν η Jackowski μεταξύ άλλων, οι προσπάθειες των επιχειρήσεων για έναν τέτοιο μετασχηματισμό πρέπει να υποστηριχθούν και από σχετικά πολιτικά πλαίσια.

ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΣΤΗΝ ΑΙΘΙΟΠΙΑ

Η ανεργία και η υποαπασχόληση είναι επίμονα προβλήματα στην Αιθιοπία, ιδίως μεταξύ των νέων. Το μεγαλύτερο μέρος του εργατικού δυναμικού, περίπου 35 εκατομμύρια άτομα, έχουν πολύ χαμηλά επίπεδα εκπαίδευσης και ασχολούνται με τομείς χαμηλής ειδίκευσης. Τα προγράμματα τεχνικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, που έχουν δημιουργηθεί για τη βελτίωση της ποιότητας των ανθρώπινων πόρων στη χώρα, συχνά είναι χαμηλής ποιότητας και εστιάζουν στην θεωρία εξαιτίας των περιορισμένων πόρων και της έλλειψης ειδικευμένων τεχνικών εκπαιδευτικών. Αυτά τα εκπαιδευτικά ιδρύματα δεν είναι επίσης έτοιμα να προσαρμοστούν στις μεταβαλλόμενες απαιτήσεις της αγοράς εργασίας και δεν μπορούν να συμβαδίσουν με την ταχέως αυξανόμενη ζήτηση για εκπαιδευμένο εργατικό δυναμικό σε τομείς όπως η συντήρηση κατασκευαστικών και επαγγελματικών οχημάτων. Αυτή η σοβαρή έλλειψη ειδικευμένων τεχνικών έχει σημαντικό αντίκτυπο στην παραγωγικότητα και την ανάπτυξη στον τομέα, και συνεπώς στην οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη της Αιθιοπίας (UNIDO, 2013).

Το 2013, η Volvo, μια παγκόσμια εταιρία κατασκευής βαρέων επαγγελματικών φορτηγών μεταφοράς και κατασκευαστικών οχημάτων και εξοπλισμού, με τη Σουηδική Υπηρεσία Διεθνούς Αναπτυξιακής Συνεργασίας (SIDA) και τον Οργανισμό Βιομηχανικής Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών (UNIDO) ανέπτυξαν μια σύμπραξη για τη δημιουργία μιας ακαδημίας κατάρτισης για τεχνικούς βαρέων επαγγελματικών μηχανημάτων και επαγγελματικών οχημάτων. Ο κοινός στόχος είναι η βελτίωση της πρόσβασης φτωχών και νεαρών Αιθιοπών σε κερδοφόρες ευκαιρίες απασχόλησης στην προηγμένη συντήρηση επαγγελματικών οχημάτων, συμβάλλοντας έτσι στις προσπάθειες μείωσης της φτώχειας στη χώρα. Η επίτευξή του βασίζεται στην ίδρυση ενός σύγχρονου, καλά εξοπλισμένου εκπαιδευτικού κέντρου για βαρέα επαγγελματικά οχήματα (φορτηγά, κινητήρες, γεωργικός εξοπλισμός κ.ά.) στην περιοχή Selam έξω από την Addis Ababa. Αυτό συνεπάγεται την ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας ενός τοπικού μη κυβερνητικού παρόχου υπηρεσιών κατάρτισης, του Selam Vocational Training College, να παρέχει ενημερωμένα μαθήματα κατάρτισης σχετικά με τις απαιτήσεις των σύγχρονων επιχειρήσεων, οι οποίες επεκτείνουν τις δραστηριότητές τους στην Αιθιοπία (UNIDO, 2013) (Volvo, 2015).

Αξιοποιώντας τη διεθνή του εμπειρία στην τεχνική επαγγελματική κατάρτιση, το UNIDO είναι υπεύθυνο για τη συνολική διαχείριση και εφαρμογή του έργου, διασφαλίζοντας την ομαλή διεξαγωγή του προγράμματος από την ακαδημία. Η Volvo παρέχει νέο εξοπλισμό, εκπαιδευτικό υλικό, εκπαίδευση εκπαιδευτικών, συνεχή ανάπτυξη προγραμμάτων σπουδών και ευκαιρίες μαθητείας για μαθητές (Volvo, 2015). Επιπλέον, νέες ενότητες προγράμματος σπουδών θα αναπτύσσονται και θα εγκρίνονται από τις αρμόδιες αρχές, όπως το Υπουργείο Εκπαίδευσης και το Υπουργείο Υποδομών της Αιθιοπίας. Τέλος, το Selam Vocational Training College είναι ο ιδιοκτήτης του έργου και θα διαχειρίζεται τη διοίκηση της ακαδημίας, την πρόσληψη εκπαιδευτικών και την επιλογή μαθητών (UNIDO, 2013).

Σύμφωνα με το UNIDO (2013), η πρωτοβουλία στο Selam Vocational Training College είναι η πρώτη υπερσύγχρονη επαγγελματική κατάρτιση βαρέων μηχανημάτων στην Αιθιοπία που είναι ανοιχτή για τους αιτούντες ανεξάρτητα από το

«Η εκπαίδευση μου έδωσε πολλές νέες δεξιότητες και ευκαιρίες για να χτίσω την αυτοπεποίθησή μου. Το προσωπικό και οι πόροι είναι πολύ καλοί και, το καλύτερο από όλα, δείχνεται σεβασμός στους εκπαιδευόμενους. Τώρα έχω δεξιότητες και μια καλύτερη κατανόηση των νέων τεχνολογιών. Είμαι βέβαιος ότι υπάρχουν πολλές προοπτικές για μένα, ειδικά στη συντήρηση μηχανημάτων βαρέως τύπου»

Fasil Asefa, απόφοιτος του προγράμματος (Aggregates Business, 2015)

υπόβαθρό τους. Η εγκατάσταση θα εκπαιδεύει 25-30 μαθητές γυμνασίου ετησίως, ενώ η εκπαίδευση θα περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, μαθήματα Αγγλικών και Πληροφορικής. Επιπλέον, περισσότεροι από 100 τοπικοί τεχνικοί και μικρομεσαίες επιχειρήσεις θα επωφελούνται ετησίως από βραχυπρόθεσμες εκπαιδευτικές αναβάθμισης δεξιοτήτων που πραγματοποιούνται στην ακαδημία. Το συνολικό υπολογισμένο κόστος του έργου είναι 5,3 εκατομμύρια USD με συνεισφορές της Volvo (2,8 εκατομμύρια USD), του Selam (340,000 USD) και της SIDA (2,2 εκατομμύρια USD). Μέσω αυτής της καινοτόμου σύμπραξης δημόσιου-ιδιωτικού τομέα, ο UNIDO, η Volvo και η SIDA βοηθούν σε μια πληθώρα ΣΒΑ. Αρχικά, βοηθούν να διασφαλιστεί ότι η έλλειψη ειδικευμένου εργατικού δυναμικού δεν περιορίζει τις βιομηχανικές επενδύσεις, συμβάλλοντας παράλληλα στις προσπάθειες της Αιθιοπίας να δημιουργήσει κερδοφόρες ευκαιρίες απασχόλησης για τους νέους και επακολούθως στην ανάπτυξη της (ΣΒΑ 8) και στη μείωση της φτώχειας στη χώρα (ΣΒΑ 1). Ακόμα, χρησιμοποιούν το συνεργατικό πλεονέκτημα της συμπληρωματικότητας των πόρων τους ώστε να αξιοποιήσουν τις προηγμένες γνώσεις και τεχνολογίες της Volvo στον τομέα για να βελτιώσουν την ποιότητα της επαγγελματικής κατάρτισης (ΣΒΑ 4). Επιπλέον, επενδύοντας στην τοπική εκπαίδευση, η Volvo βοηθά στην ανάπτυξη της τοπικής αλυσίδας αξίας και ενισχύει την οικονομική ανάπτυξη μέσω της καλύτερης παροχής υπηρεσιών των τοπικών επιχειρήσεων (ΣΒΑ 8), ενώ την ίδια στιγμή επενδύει σε έναν αποτελεσματικό τρόπο για τη δημιουργία σχέσεων με πιθανούς εξειδικευμένους υπαλλήλους και συνεργάτες μέσω της ακαδημίας. Το 2015 αποφοίτησαν οι πρώτοι εκπαιδευόμενοι από το πρόγραμμα, από τους οποίους 10 επρόκειτο να απορροφηθούν στο δίκτυο διανομής της Volvo στην Αιθιοπία, ενώ άλλοι 10 εντάχθηκαν στην ομάδα ενός από τους μεγαλύτερους πελάτες της Volvo στη χώρα (Aggregates Business, 2015). Η επιτυχία του προγράμματος το καθιστά ένα εξαιρετικό πρότυπο για εφαρμογή σε άλλες περιοχές, με τη σύμπραξη να σχεδιάζει την εφαρμογή παρόμοιων προγραμμάτων σε άλλες δέκα αφρικανικές χώρες, συμπεριλαμβανομένου της Ζάμπια και του Μαρόκου (Volvo, 2015) (Aggregates Business, 2015) (UNIDO, 2015).

ΧΡΗΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΣΤΗΝ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ ΣΤΗΝ ΟΥΓΚΑΝΤΑ

Το 2017 ξεκίνησε μια σύμπραξη μεταξύ του International Housing Coalition (IHC Global), ενός συνασπισμού που αποτελείται από οργανισμούς της κοινωνίας των πολιτών και οντότητες ιδιωτικού τομέα που έχουν δεσμευτεί για δίκαιη αστική ανάπτυξη, και της AREA-Ουγκάντα, μιας ένωσης ιδιωτικού τομέα, ιδιωτικών μεσιτών, προγραμματιστών και άλλων επιχειρήσεων ακινήτων (IHC Global, 2021) (Partnerships for SDGs online platform, 2017). Στόχος της είναι

να υποστηρίξει τα δικαιώματα γης και στέγασης των γυναικών στην Ουγκάντα, μετρώντας πρώτα τη συμμετοχή των γυναικών στις αγορές ακινήτων στην Ουγκάντα και, στη συνέχεια, επιτρέποντας στις γυναίκες να επιβεβαιώσουν και να αποκτήσουν πρόσβαση στο δικαίωμά τους στην ιδιοκτησία, μέσω μιας εκτεταμένης εκστρατείας που βασίζεται σε τοπικές γνώσεις και ακριβή δεδομένα, όπως παρουσιάζεται στη μελέτη περίπτωσης των Stibbe, et al (2019).

Ένα βασικό βήμα στο πρόγραμμα ήταν η διεξαγωγή αξιολόγησης της αγοράς χρησιμοποιώντας μια προσαρμοσμένη βαθμολογική λίστα διεθνών αγορών ακινήτων (International Property Markets Scorecard, IPMS), για την αξιολόγηση των οικονομικών, κοινωνικών και νομικών εμπειριών των γυναικών σε σχέση με τις αγορές ακινήτων και τη στέγαση. Επίσης, πραγματοποιήθηκε μια εκδήλωση ανταλλαγής γνώσεων, που συγκέντρωσε πληροφορίες από διάφορους τομείς και τοπικές κοινότητες για να επικυρώσει την επί τόπου αξιολόγηση ερωτήσεων με βάση το φύλο και ήταν κρίσιμη για την αντιμετώπιση των τοπικών αναγκών. Μετά την ολοκλήρωση των επιτόπιων δραστηριοτήτων μελέτης, αναλύθηκαν δεδομένα από τα στοιχεία της αξιολόγησης – δικαιώματα ιδιοκτησίας, πρόσβαση σε πιστώσεις, αποτελεσματική διακυβέρνηση, ορθολογική επίλυση διαφορών, οικονομική διαφάνεια και κατάλληλη ρύθμιση, καθώς και τον τρόπο με τον οποίο οι γυναίκες πληρούν και επηρεάζονται στην Ουγκάντα από αυτά τα βασικά στοιχεία – και συντέθηκε μια έκθεση. Οι συστάσεις αυτής της έκθεσης θα επικυρωθούν από τοπικούς φορείς. Τέλος, η εταιρική σχέση θα προχωρήσει σε μια εκστρατεία ευαισθητοποίησης, θα μοιραστεί τα ευρήματα με βασικούς ενδιαφερόμενους σε διάφορους τομείς, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών υπουργείων, και θα αναπτύξει ένα σχέδιο υπό την ηγεσία της AREA-Uganda για να φέρει το ζήτημα στο προσκήνιο της δημόσιας συζήτησης (Stibbe, et al., 2019).

Η σύμπραξη αξιοποιεί μια σειρά συνεργατικών πλεονεκτημάτων. Αρχικά, συγκεντρώνει συμπληρωματικούς πόρους και γνώσεις για να επιτύχει τη μακροπρόθεσμη στρατηγική της. Συνδυάζοντας την παγκόσμια γνώση και τους πόρους της IHC global, η οποία λειτουργεί ως οργανισμός πόρων και φέρνει τα εργαλεία και το εννοιολογικό πλαίσιο για τη διενέργεια της αξιολόγησης, και τις τοπικές γνώσεις και εμπειρογνωμοσύνη της AREA-Uganda και του πρόσφατα σχηματισμένου Συμβουλίου Γυναικών της, οι οποίες διασφαλίζουν ότι οι λύσεις ανταποκρίνονται στις τοπικές ανάγκες και σχεδιάζονται με τοπική συμβολή. Έτσι, εξασφαλίζονται καλύτερες, πιο ολιστικές λύσεις. Επιπλέον, αυτή η ανταλλαγή πόρων και γνώσεων εξυπηρετεί κοινούς στόχους – ενίσχυση συνδέσμων και αλληλεπίδρασης εντός της επιχειρηματικής κοινότητας ακινήτων, ανταλλαγή γνώσεων και βελτίωση της πρόσβασης των γυναικών σε δικαιώματα ιδιοκτησίας και σε καριέρες στον τομέα της ακίνητης περιουσίας –

και εκμεταλλεύεται συνέργειες για να προσφέρει περισσότερα. Επίσης, η ευθυγράμμιση και η συντονισμένη προσπάθεια πολλών παγκόσμιων και τοπικών δρώντων στον τομέα των ακινήτων παρέχει βαρύτητα δράσης και με αυτό τον τρόπο μπορεί να δημιουργηθεί η κρίσιμη μάζα που απαιτείται για να επιτευχθεί μετασχηματισμός στην αγορά ακινήτων της Ουγκάντα. Τέλος, η σύμπραξη μεταξύ των IHC Global και AREA-Uganda είναι ένα πιλοτικό έργο, και μετά την ολοκλήρωση, οι εταίροι σχεδιάζουν να εξετάσουν την αποτελεσματικότητα του έργου για να το προσαρμόσουν, όπου είναι απαραίτητο, πριν από την αναπαραγωγή και σε άλλα μέρη του κόσμου, εφαρμόζοντας την σε κλίμακα. Αυτό συνεπάγεται την ανάπτυξη των τοπικών δυνατοτήτων κοινοποιώντας εργαλεία προγράμματος, τεχνογνωσία και διδάγματα από το πρόγραμμα-πιλότο με τοπικούς εταίρους, ώστε να μπορούν να συνεχίσουν να παρέχουν υπηρεσίες και προϊόντα ή να χρησιμεύουν ως σύμβουλοι σε παρόμοιες συνεργασίες σε γειτονικές χώρες (Stibbe, et al., 2019).

Όσον αφορά τη συνολική αξία, οι στόχοι της σύμπραξης είναι κρίσιμοι για τους ατομικούς στόχους και των δυο εταίρων. Αποδίδεται αξία τόσο προς τους στρατηγικούς στόχους της IHC Global σχετικά με τη στέγαση (ΣΒΑ 11), τη δίκαιη ανάπτυξη (ΣΒΑ 8), την ισότητα των φύλων (ΣΒΑ 5) και την προστασία των δικαιωμάτων ιδιοκτησίας (ΣΒΑ 16) όσο και για τους στόχους της AREA-Uganda για την ανάπτυξη της τοπικής αγοράς (ΣΒΑ 8) και την αύξηση της πρόσβασης των γυναικών (ΣΒΑ 5). Επιπλέον, για την AREA-Uganda, η συνεργασία είναι μια ευκαιρία για την ανάπτυξη τοπικών δυνατοτήτων και την απόκτηση νέων τρόπων εργασίας και νέας τεχνικής εμπειρογνωμοσύνης γύρω από αυτούς τους τύπους αξιολόγησης. Για την IHC Global, η συνεργασία με ένα ισχυρά συνδεδεμένο σύνολο τοπικών οργανισμών της επιτρέπει να αξιοποιήσει τις τοπικές γνώσεις και να αποκτήσουν πληροφορίες από βασικές ομάδες ενδιαφερομένων, να δημιουργήσουν μια αγορά και να διευρύνουν την εμβέλεια και την επιρροή τους μέσω μιας τοπικά σχεδιασμένης εκστρατείας υπεράσπισης. Συνοπτικά, χρησιμοποιώντας τα συνεργατικά τους πλεονεκτήματα και παράγοντας ευρύτερο θετικό αντίκτυπο, οι εταίροι παράγουν αξιόλογο ατομικό κέρδος.

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΙΣΧΥΡΩΝ ΒΙΩΣΙΜΩΝ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΑΛΥΣΙΔΩΝ

ΑΞΙΑΣ ΣΤΗΝ ΚΕΝΥΑ

Η Αφρική έχει τη δυνατότητα να γίνει ένας παγκόσμιος σιτοβολώνας ο οποίος θα καλύπτει τις αυξανόμενες επισιτιστικές ανάγκες του αυξανόμενου παγκόσμιου πληθυσμού. Όμως, οι μικροκαλλιεργητές στην Αφρική έχουν περιορισμένη πρόσβαση σε μεγάλες αγορές και δίνεται περισσότερη έμφαση στην εισαγωγή τροφίμων και όχι στην παραγωγή. Το Farm to Market

Alliance (FtMA) είναι μια σύμπραξη ιδιωτικού – δημοσίου τομέα που δημιουργήθηκε για να κάνει τις αγορές να λειτουργούν καλύτερα για τους μικροκαλλιεργητές στη Κένυα και αλλού. Αποτελείται από 4 οργανισμούς ιδιωτικού τομέα, τους Rabobank, Bayer, Syngenta και YARA, και 2 οργανισμούς δημόσιου τομέα, τους World Food Programme (WFP) και Alliance for Green Revolution in Africa (AGRA) (FtMA, 2021c).

Η Rabobank είναι μια συνεταιριστική τράπεζα με ισχυρές ρίζες στη γεωργία και ηγετική τράπεζα στον τομέα των τροφίμων και της γεωργίας. Έχει δεσμευτεί να προωθήσει την ανάπτυξη του γεωργικού τομέα σε αναδυόμενες αγορές, ιδίως μέσω χρηματοδότησης, ανταλλαγής γνώσεων για ανάπτυξη ικανοτήτων και συνεργατικής ανάπτυξης. Ανέλαβε την ευθύνη να συνεργαστεί με τράπεζες μετοχικού κεφαλαίου σε εθνικό επίπεδο, οργανώνοντας οικονομικές λύσεις πριν από τη συγκομιδή και μετά τη συγκομιδή. Επιπλέον, η Rabobank διασφαλίζει μερική κάλυψη κινδύνων μέσω του ιδρύματος Rabobank και παρέχει ανάπτυξη ικανοτήτων σε οργανώσεις αγροτών και τοπικές τράπεζες μέσω των διεθνών συμβουλευτικών υπηρεσιών Rabo (RIAS) (FtMA, 2021c).

Η Bayer είναι μια παγκόσμια επιχείρηση με βασικές ικανότητες στους τομείς της Επιστήμης, της Ζωής, της υγειονομικής περίθαλψης και της γεωργίας. Τα προϊόντα και οι υπηρεσίες της έχουν σχεδιαστεί για να ωφελούν τους ανθρώπους και να βελτιώνουν την ποιότητα ζωής τους. Είναι μια από τις κορυφαίες καινοτόμες εταιρείες γεωργικών εισροών στον κόσμο και ασχολείται με σπόρους υψηλής αξίας, χημική και βιολογική προστασία των καλλιεργειών και έλεγχο μη γεωργικών παρασίτων. Η Bayer παρέχει τις γνώσεις και τις γνώσεις της, δίνοντας έμφαση σε καινοτόμες λύσεις καλλιέργειας για την αύξηση της παραγωγικότητας. Συμπληρώνει τη συμβολή της με αγρονομικές συμβουλές σχετικά με ορθές γεωργικές πρακτικές και υποστήριξη κατάρτισης σχετικά με τη φυτοπροστασία και το μέτρο διαχείρισης (FtMA, 2021c).

Η Syngenta είναι μια κορυφαία γεωργική εταιρεία που βοηθά στη βελτίωση της παγκόσμιας επισιτιστικής ασφάλειας, επιτρέποντας σε εκατομμύρια αγρότες να κάνουν καλύτερη χρήση των διαθέσιμων πόρων. Μέσω της επιστήμης παγκόσμιας κλάσης και καινοτόμων λύσεων καλλιέργειας, 28.000 άτομα σε περισσότερες από 90 χώρες εργάζονται για να μεταμορφώσουν τον τρόπο καλλιέργειας των καλλιεργειών. Οι δεσμεύσεις της αφορούν τη διάσωση της γης από την υποβάθμιση, την ενίσχυση της βιοποικιλότητας και την αναζωογόνηση των αγροτικών κοινοτήτων. Η Syngenta προσφέρει στους αγρότες του FtMA μια ποικιλία λύσεων εισροών σε σπόρους, φροντίδα σπόρων και προστασία φυτών, συμπεριλαμβανομένων ζιζανιοκτόνων,

μυκητοκτόνων και εντομοκτόνων και διαχείρισης μετά τη συγκομιδή. Επίσης, παρέχει εκπαιδεύσεις ευαισθητοποίησης και ανάπτυξη ικανοτήτων των εκπαιδευτών, συμπεριλαμβανομένων μαθησιακών ενοτήτων για την ασφαλή χρήση χημικών, ενώ προσφέρει και γεωπόνους σε επίπεδο εδάφους για να διασφαλίσει την πραγματοποίηση των κερδών παραγωγικότητας (FtMA, 2021c).

Το World Food Programme των Ηνωμένων Εθνών (WFP) είναι η μεγαλύτερη ανθρωπιστική υπηρεσία στον κόσμο που καταπολεμά την πείνα παγκοσμίως, παρέχοντας επισιτιστική βοήθεια σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης και συνεργάζεται με κοινότητες για τη βελτίωση της διατροφής και την οικοδόμηση ανθεκτικότητας. Η βαθιά τοπική παρουσία του, η τεράστια εμπειρία στη δέσμευση των μικροκαλλιεργητών και στις συμπράξεις ιδιωτικού – δημοσίου τομέα χρησιμοποιούνται για την ανάπτυξη προγραμμάτων που συνδέουν τους αγρότες με τις επίσημες αγορές. Το WFP υπηρετεί σε παγκόσμιο και εθνικό επίπεδο το σχεδιασμό, το συντονισμό και την παρακολούθηση των λειτουργιών του FtMA, αξιοποιώντας την τεχνογνωσία του για την εφοδιαστική αλυσίδα. Επιπλέον, ενεργεί ως καταλυτικός αγοραστής χρησιμοποιώντας την αγοραστική δύναμη του WFP για να παρακινήσει άλλους ιδιωτικούς αγοραστές να συμμετάσχουν αλλά και ως ανεξάρτητος υποστηρικτής οικοδόμησης συνεργασιών μεταξύ των αγροτών, του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα (FtMA, 2021c).

Το Alliance for a Green Revolution in Africa (AGRA) είναι μια συμμαχία κυβερνήσεων, δωρητών, ιδιωτικού τομέα, ερευνητικών ιδρυμάτων και εταιρών επιτόπιας υλοποίησης υπό την ηγεσία Αφρικανών με ρίζες σε αγροτικές κοινότητες σε ολόκληρη την ήπειρο. Έχει δεσμευτεί να κινητοποιήσει τους αγρότες για να συμμετάσχουν στο FtMA και να βοηθήσει στην ανάπτυξη των ικανοτήτων των συμμετεχόντων αγροτικών οργανώσεων. Επιπλέον, συνεργάζεται με πάροχους αγροτικής ενημέρωσης για να διασφαλίσει ότι οι αγρότες θα έχουν πρόσβαση σε ένα ολοκληρωμένο σύνολο εκπαιδευτικών και τεχνολογιών (FtMA, 2021c).

Τέλος, το FtMA δραστηριοποιείται στην Κένυα, τη Ρουάντα, την Τανζανία και τη Ζάμπια, προσεγγίζοντας ένα ευρύ φάσμα δρώντων της αλυσίδας αξίας συμπεριλαμβανομένων επιχειρήσεων ιδιωτικού τομέα, κυβερνήσεις, αγροτικές ομάδες, αγοραστών, εταιριών γεωργικών εισροών, χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, ασφαλιστές και επαγγελματίες υπηρεσιών γεωργικής ενημέρωσης και κατάρτισης (FtMA, 2021a).

Το 2017, περίπου το 20% των εισαγωγών της Κένυας αποτελούνταν μόνο από τρόφιμα σε αντίθεση με άλλες ανεπτυγμένες χώρες όπως οι ΗΠΑ με ποσοστό περίπου στο 6% αλλά και άλλων αναπτυσσόμενων χωρών όπως η Κίνα περίπου 6,5% και η Αργεντινή με περίπου 4%

(World Bank, 2021). Παρατηρείται λοιπόν ένα έλλειμμα εγχώριας παραγωγής σε βασικές καλλιέργειες και η περιορισμένη πρόσβαση των αγροτών στην αγορά. Επίσης, εντοπίζεται ένα χαμηλό επίπεδο εμπιστοσύνης μεταξύ των αγροτών, καθώς και μεταξύ των αγροτών και των δρώντων της αλυσίδας αξίας, αλλά ταυτόχρονα, υπάρχουν αγοραστές, πάροχοι εισροών, χρηματοοικονομικές και ασφαλιστικές αγορές που επιθυμούν τη διεύρυνση των βάσεων πελατών τους. Ακόμα, παραμένουν προκλήσεις εξαιτίας του ψηφιακού χάσματος και της ανεπαρκούς γνώσης και εργαλείων για την απόδοση τους ως αξιόπιστων επιχειρηματικών παραγόντων (FtMA, 2021b). Συμπερασματικά, οι μικροκαλλιεργητές στην Κένυα συχνά δεν μπορούν να εκμεταλλευτούν τις ευκαιρίες για να βελτιώσουν το βιοτικό τους επίπεδο.

Η ομάδα του FtMA στη Κένυα βοηθάει χιλιάδες αγρότες μεταξύ 12 περιφερειών (Elgeyo Marakwet, Busia, Siaya, Kisumu, Kakamega, Homa Bay, Migori, Meru, Tharaka Nithi, Naruku, Narok, Nyandarua) και 5 διαφορετικών αλυσίδων αξίας (αραβόσιτος, πατάτες, ρύζι, σόργο και σόγια) να ξεπεράσουν αυτές τις προκλήσεις εντοπίζοντας και οικοδομώντας δίκτυα αγροτικών επιχειρηματιών (FtMA, 2021b) (FtMA, 2020). Σύμφωνα με τον Adrian van der Knaap, διευθύνων σύμβουλο του FtMA, ο στόχος της σύμπραξης είναι διττός: η βιώσιμη βελτίωση των εισοδημάτων και της αντοχής των μικροκαλλιεργητών και η ανάπτυξη μιας οικονομικής βιωσιμότητας για όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη στην επισιτιστική αλυσίδα αξίας, τόσο για τα μέλη της σύμπραξης όσο και άλλων επιχειρήσεων σχετικών με τη γεωργία (HELP Logistics, 2020). Επομένως, η αποστολή του FtMA είναι να κάνει τις αγορές να δουλεύουν καλύτερα για τους μικροκαλλιεργητές ώστε να έχουν εμπορεύσιμο πλεόνασμα ή τη δυνατότητα παραγωγής πλεονάσματος. Για να το καταφέρει αυτό το FtMA δουλεύει μέσω συνεργασιών με μεγάλους αγοραστές, όπως επιχειρήσεις επεξεργασίας τροφίμων, μύλους, ζυθοποιίες, καθώς και με επιχειρήσεις σχετικές με τη γεωργία στον τομέα της πίστωσης και στον τομέα των εισροών, δηλαδή σπόρων, λιπασμάτων αλλά και υπηρεσιών διαχείρισης και εκμηχανισμού. Στην Κένυα, το FtMA συνεργάζεται με 78 μεγάλους αγοραστές, 9 χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και 11 παρόχους εισροών (FtMA, 2020). Στο πυρήνα των δραστηριοτήτων της σύμπραξης βρίσκονται τα κέντρα Farmer Service Center (FSC) που είναι στην ουσία επιχειρήσεις που έχουν συμβουλευτικό ρόλο στους αγρότες. Αναλυτικότερα, βοηθάνε στο κλείσιμο συμφωνιών με εμπόρους (traders) και συλλέκτες (aggregators) ή στην αγορά των κατάλληλων εισροών. Τα κέντρα γεφυρώνουν το χάσμα μεταξύ των αγροτών και των βασικών παραγόντων της αλυσίδας αξίας και με αυτόν τον τρόπο αυξάνουν την εμπιστοσύνη και τη διαφάνεια μεταξύ όλων των ενδιαφερόμενων μελών. Κάθε FSC έχει την ευκαιρία να κερδίσει έσοδα και προμήθειες (commissions) από την παράδοση ποιοτικών

προϊόντων και υπηρεσιών στους αγρότες. Επιπλέον, οι εταίροι του ιδιωτικού και του δημοσίου τομέα είναι σε θέση να συνεργαστούν με τα FSC για τη διάδοση της κατάρτισης και των πληροφοριών, επιτυγχάνοντας παράλληλα οικονομίες κλίμακας (FtMA, 2021b).

Το FtMA δραστηριοποιείται στην Κένυα από το 2017, προσφέροντας ένα σύνολο υπηρεσιών μέσω ενός δικτύου 394 FSCs. Μέχρι στιγμής, έχουν δημιουργηθεί 394 FSCs που εξυπηρετούν συνολικά 58,550 αγρότες, από τους οποίους το 53% είναι γυναίκες. Επίσης, τα FSCs έχουν εξασφαλίσει κέρδη ύψους 428,454 USD από συνεργάτες μέσω κατά μέσο όρο τριών ροών εισοδήματος. Παράλληλα, 14,7 εκατομμύρια USD δημιουργήθηκαν από τις πωλήσεις καλλιεργητών σε εμπορικούς αγοραστές. Τέλος, οργανώθηκαν 1022 συναντήσεις σύνδεσης και εμπορικές εκθέσεις. Επιπλέον, τα κέρδη των ενδιαφερόμενων μερών είναι σημαντικά. Οι τοπικοί αγρότες κερδίζουν αυξημένες παραγωγικές αποδόσεις και εισοδήματα, βελτιωμένες γνώσεις, μειωμένα διαχειριστικά κόστη, εμπειρισταωμένο πιστωτικό ιστορικό και καλύτερες τιμές μέσω συλλογικών πωλήσεων. Τα FSCs προσφέρουν διαφοροποίηση ροών εισοδήματος, αυξημένη επιχειρηματική ικανότητα, κλείσιμο του χάσματος σύνδεσης στο διαδίκτυο, σύνδεση με βασικούς γεωργικούς προμηθευτές και οικονομίες κλίμακας. Οι αγοραστές κερδίζουν σταθερή προμήθεια με αυξημένη ποσότητα και ποιότητα, βελτιωμένη ιχνηλασιμότητα, έλεγχο και αποδοτικότητα και πιστώσεις κεφαλαίων κίνησης (working capital loans). Οι πάροχοι προϊόντων και υπηρεσιών κερδίζουν συναλλαγές υψηλότερης αξίας, χαμηλότερο κόστος συναλλαγής, ευρεία βάση πελατών μέσω των FSCs, βελτιωμένη πρόβλεψη και εισαγωγή νέων προϊόντων. Οι περιφερειακές αρχές κερδίζουν υψηλότερη παραγωγικότητα, καλύτερη προσέγγιση και συντονισμό των αγροτών και ένα συμπληρωματικό σύστημα μεταφοράς γνώσης (FtMA, 2020).

Συμπερασματικά, αυτή η σύμπραξη ιδιωτικού – δημοσίου τομέα πραγματοποιεί μια συστημική αλλαγή στην επισιτιστική αλυσίδα αξίας της Κένυας, αξιοποιώντας την συμπληρωματικότητα των πόρων των εταίρων και των συνεργατών του και συγκεντρώνοντας την αναγκαία κριτική μάζα για μια τέτοια αλλαγή, εφαρμόζοντας καινοτόμες πρακτικές όπως τα FSCs και μια ολιστική αντιμετώπιση, με μειωμένο κίνδυνο ενώ ταυτόχρονα δρα σε κλίμακα, έχοντας πολλαπλό αντίκτυπο σε 11

«Πλέον δεν χρειάζεται να ζητήσω από τον άνδρα μου να αγοράσει βασικά αγαθά όπως σπύρτα, αλάτι, λαχανικά, ή να ζητήσω χρήματα για να φτιάξω τα μαλλιά μου και να αγοράσω παπούτσια. Μέσω της σύμπραξης, μπορώ να εκπλήξω τον σύζυγό μου συνεισφέροντας 10 χιλιάδες KSh (Σελίνι Κένυας) για τις ανάγκες του νοικοκυριού πουλώντας για παράδειγμα φασόλια σόγιας. Δεν εξαρτώμαι πλέον από αυτόν.»

Josephine Okolodi,
διαχειρίστρια FSC στην περιφέρεια
Busia (Eastman Empire, 2020)

περιφέρειες στη Κένυα αλλά και σε άλλα 3 αφρικανικά κράτη. Στην Κένυα, με βάση τη συνεργασία (ΣΒΑ 17) συμβάλλει στην προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης και ειδικότερα στην οικονομική ανάπτυξη, τόσο των τοπικών μικροκαλλιεργητών όσο και της χώρας (ΣΒΑ 8), στη καινοτομία και τις υποδομές (ΣΒΑ 9), την κατάρτιση (ΣΒΑ 4), την ισότητα των φύλων (ΣΒΑ 5) και τέλος στην αντιμετώπιση του φαινομένου της πείνας (ΣΒΑ 2). Αξίζει να σημειωθεί ότι η αύξηση της ανθεκτικότητας των αλυσίδων εφοδιασμού, ειδικά στις αναπτυσσόμενες χώρες είναι ιδιαίτερα σημαντική. Ο Covid-19 προκάλεσε πολλές διαταραχές στις αλυσίδες εφοδιασμού τόσο παγκόσμια όσο και τοπικά, σε χώρες όπως η Κένυα που βασίζεται στις εισαγωγές τροφίμων. Ο Adrian van der Knaap υποστηρίζει ότι είναι μια καλή ευκαιρία να πεισθούν οι κυβερνήσεις και οι υπόλοιποι αναπτυξιακοί δρώντες ότι «είναι πολύ πιο οικονομικό να επενδύσουν τοπικά στις επισιτιστικές αλυσίδες αξίας αντί να βασίζονται στην εισαγωγή προϊόντων» (HELP Logistics, 2020).

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Όσον αφορά τη βιώσιμη ανάπτυξη, όλες οι χώρες πρέπει να θεωρούνται «αναπτυσσόμενες». Όμως, οι λιγότερο ανεπτυγμένες έχουν τη δυναμική να οδηγήσουν την αλλαγή προς τη βιωσιμότητα. Εκεί συγκεντρώνονται πληθώρα ευκαιριών που μπορούν να αξιοποιηθούν μέσω των συμπράξεων ιδιωτικού – δημοσίου τομέα. Τέτοιου είδους συμπράξεις είναι καθοριστικές για την επίτευξη των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης και την εξασφάλιση της ικανότητας των μελλοντικών γενεών να ικανοποιούν τις ανάγκες τους. Μέσω της συνεργασίας και των πλεονεκτημάτων της, ξεκλειδώνεται ένα σημαντικό θετικό αντίκτυπο που φέρνει πραγματική θετική αλλαγή.

Οι προκλήσεις σε μια όλο και πιο διασυνδεδεμένη παγκόσμια οικονομία είναι οικουμενικές. Αυτή η σύγχρονη πολυπλοκότητα απαιτεί σύγχρονες, καινοτόμες λύσεις. Η μέριμνα για τη συνοχή των πολιτικών και η ενιαία προσέγγιση μπορούν να δημιουργήσουν το κατάλληλο περιβάλλον για την προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης. Παράλληλα, η αξιοποίηση των συμπράξεων ιδιωτικού – δημοσίου τομέα για την επίτευξη συγκεκριμένων στόχων μπορεί να λειτουργήσει καταλυτικά στην προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης. Αναλυτικότερα, ο συνδυασμός των μοναδικών πόρων που έχει να προσφέρει ο κάθε τομέας και τα πλεονεκτήματα που προκύπτουν από τη συνεργασία τους μπορούν να αποδώσουν σημαντικό θετικό αντίκτυπο. Μάλιστα, ήδη υπάρχουν αρκετά επιχειρηματικά κίνητρα για την ενασχόληση του ιδιωτικού τομέα με τη προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης καθώς και ευκαιρίες συνεργασίας με το δημόσιο τομέα για την επίτευξη των αναπτυξιακών στόχων με την ταυτόχρονη παραγωγή αξίας.

Όπως αποδεικνύεται και από την περιπτωσιολογική μελέτη, οι συμπράξεις έχουν πολλές δυνατότητες. Αρχικά, αντιμετωπίζουν ένα φάσμα προκλήσεων και στους τρεις πυλώνες της βιώσιμης ανάπτυξης, από τη δημιουργία θέσεων εργασίας και επομένως τη μείωση της φτώχειας και της πείνας, μέχρι την εξασφάλιση της ειρήνης. Επίσης, αξιοποιούν τους επιμέρους πόρους τους από κοινού δίνοντας καινοτόμες λύσεις σε όλα τα επίπεδα – τοπικό, περιφερειακό, εθνικό, διεθνές. Επιπρόσθετα, είναι ένα εργαλείο που αντιμετωπίζει συγκεκριμένα ζητήματα και προκλήσεις οι οποίες δεν θα αντιμετωπίζονταν τόσο αποτελεσματικά με κάποιες γενικές πολιτικές, έχοντας όμως θετικές απορροές και σε άλλους τομείς, λειτουργώντας ως καταλύτης στην προώθηση της ανάπτυξης. Ειδικότερα, το πιο σημαντικό είναι ότι οι επιτυχημένες συμπράξεις μπορούν να λειτουργήσουν ως πρότυπο και

να εφαρμοστούν σε μεγαλύτερη γεωγραφική κλίμακα. Επομένως, αποτελούν ένα αξιοσημείωτο εργαλείο εφαρμογής αναπτυξιακής πολιτικής.

Ωστόσο, πρέπει να αναγνωριστούν και κάποιοι προβληματισμοί. Αρχικά, δεν ενδείκνυται όλες οι επιχειρήσεις για τη συμμετοχή τους σε συμπράξεις ιδιωτικού – δημοσίου τομέα. Δηλαδή, κυρίως οι πιο ώριμες, μεγαλύτερες και οικονομικά ασφαλέστερες επιχειρήσεις, όπως για παράδειγμα η HP, η Volvo και η Syngenta είναι εκείνες που έχουν τους διαθέσιμους πόρους και τη δυνατότητα να εστιάσουν στη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητά τους, στο θετικό αντίκτυπο και την προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης. Αντιθέτως, οι μικρότερες επιχειρήσεις, ενώ αποτελούν το μεγαλύτερο μέρος του συνόλου, πολλές φορές δεν έχουν αρκετά κίνητρα και πόρους για να προχωρήσουν από τη βραχυπρόθεσμη δημιουργία κέρδους και την επιβίωσή τους με μια πιο μακροπρόθεσμη, βιώσιμη αντιμετώπιση. Επίσης, υπάρχει το ενδεχόμενο ανάδειξης συγκρουόμενων συμφερόντων μέσα στις συμπράξεις. Για παράδειγμα, μπορεί τα εμπορικά κέρδη μιας σύμπραξης να αρχίσουν να υπερτερούν των κοινωνικών και περιβαλλοντικών οφελών ή μια επιχείρηση να απολαμβάνει ενισχυμένη φήμη δίχως να το αξίζει. Η πρόληψη τέτοιων περιστατικών μπορεί να γίνει με την επικράτηση της διαφάνειας και της επικοινωνίας. Αλλά σε περίπτωση που προκύψουν είναι σημαντικό να υπάρχουν ξεκάθαρες διαδικασίες διαχείρισής τους. Συνεπώς, προτείνεται η εύρεση τρόπων προσέγγισης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και δημιουργίας κινήτρων για τη συμμετοχή τους στην προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης και η μέριμνα πρόληψης και διαδικασιών αντιμετώπισης συγκρουόμενων συμφερόντων τα οποία μπορούν να διακινδυνεύσουν τη θεμιτή λειτουργία της σύμπραξης.

Τέλος, ο στόχος είναι η συστηματική συνεργασία μεταξύ των επιχειρήσεων, των κυβερνήσεων και των υπόλοιπων παραγόντων. Δηλαδή, η ευθυγράμμιση των συμφερόντων τους και η από κοινού αξιοποίηση των πόρων τους με σκοπό την οικονομική μεγέθυνση, την κοινωνική ισότητα και την προστασία του περιβάλλοντος. Εντούτοις, κανένα κράτος δεν έχει φτάσει σε αυτό το επίπεδο συνεργασίας μέχρι στιγμής (Stibbe & Prescott, 2020). Είναι αναγκαίο οι κυβερνήσεις να υποστηρίξουν τέτοιες πρωτοβουλίες και προγράμματα προώθησης της βιώσιμης ανάπτυξης μέσω μιας ευρείας εργαλειοθήκης, όπως φορολογικά κίνητρα, νομοθετικά και κανονιστικά πλαίσια, χρηματοδοτήσεις κ.ά. Επιπρόσθετα, είναι σημαντική η καθολική συμμετοχή σε αυτές τις προσπάθειες ώστε να αποφεύγονται περιπτώσεις όπου ορισμένα μέρη καρπώνονται τα θετικά αποτελέσματα της βιώσιμης ανάπτυξης δίχως να συμμετέχουν στην προώθησή της και συνεχίζοντας να προκαλούν αρνητικό κοινωνικό και περιβαλλοντικό αντίκτυπο. Άρα, σημειώνεται η ιδιαίτερη σημασία της διαφάνειας και της

επικοινωνίας των δράσεων, ώστε να είναι δυνατός ο έλεγχος αλλά και η χρήση τους ως παράδειγμα προς μίμηση.

Εν κατακλείδι, σε ένα συνεχώς μεταβαλλόμενο και περίπλοκο περιβάλλον, οι μονοδιάστατες προσεγγίσεις είναι δύσκολο να επιφέρουν πραγματική, μακροπρόθεσμη και βιώσιμη αλλαγή. Όπως χαρακτηριστικά λέει και η Ellen Jackowski, «παίρνει ένα ολόκληρο χωριό» για να εξασφαλιστούν οι αναγκαίοι πόροι και δραστηριότητες που θα κάνουν τη βιώσιμη ανάπτυξη από όραμα πραγματικότητα. Συμπερασματικά, οι συμπράξεις ιδιωτικού – δημοσίου τομέα έχουν ιδιαίτερα σημαντικό ρόλο στην προώθηση της ανάπτυξης και της βιωσιμότητας.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

3BL Media, 2017. *HP VIDEO | Rosette's Story: Reinventing Impact in Haiti*. [Ηλεκτρονικό]

Διαθέσιμο στο: <https://www.youtube.com/watch?v=KUopgVC6pok>

[Πρόσβαση 4/4/2021].

Aggregates Business, 2015. *First Volvo Ethiopian vocational training school graduates*.

[Ηλεκτρονικό]

Διαθέσιμο στο: <https://www.aggbusiness.com/news/first-volvo-ethiopian-vocational-training-school-graduates>

[Πρόσβαση 4/4/2021].

Bloomberg, 2020. *HP, Trek, Ocean Conservancy, Lonely Whale on Circular Economy*.

[Ηλεκτρονικό]

Διαθέσιμο στο: <https://www.bloomberg.com/news/videos/2020-09-14/hp-trek-ocean-conservancy-lonely-whale-on-circular-economy-video>

[Πρόσβαση 4/4/2021].

Brodzinsky, S., 2016. *Colombia signs historic peace deal with Farc*. [Ηλεκτρονικό]

Διαθέσιμο στο: <https://www.theguardian.com/world/2016/nov/24/colombia-signs-historic-peace-deal-with-farc-rebels>

[Πρόσβαση 4/4/2021].

Business and Sustainable Development Commission, 2017. *BETTER BUSINESS BETTER WORLD*, London: Business and Sustainable Development Commission.

Carrington, D., 2020. *Coronavirus: 'Nature is sending us a message', says UN environment chief*. [Ηλεκτρονικό]

Διαθέσιμο στο: <https://www.theguardian.com/world/2020/mar/25/coronavirus-nature-is-sending-us-a-message-says-un-environment-chief>

[Πρόσβαση 4/4/2021].

Concord, 2020. *Guide to Policy Coherence for Sustainable Development*. [Ηλεκτρονικό]

Διαθέσιμο στο: <https://concordeurope.org/resource/a-guide-to-pcsd/>

[Πρόσβαση 29/3/21].

CSR HELLAS, 2021. *UN Global Compact*. [Ηλεκτρονικό]

Διαθέσιμο στο: <https://csrhellas.org/un-global-compact/>

[Πρόσβαση 4/4/2021].

Eastman Empire, 2020. *Farm to Market Alliance in Kenya: Empowering Rural Women through Agribusiness*. [Ηλεκτρονικό]

Διαθέσιμο στο: <https://www.youtube.com/watch?v=J1KG9aP-HwU>

[Πρόσβαση 4/4/2021].

First Mile, χ.χ. *Our Partners*. [Ηλεκτρονικό]

Διαθέσιμο στο: <https://www.firstmilemade.com/ngo-partners>

[Πρόσβαση 4/4/2021].

FtMA, 2020. *Kenya Country Brief*. [Ηλεκτρονικό]

Διαθέσιμο στο: https://ftma.org/wp-content/uploads/2020/12/FtMA-Country-Brief-Kenya_Q3-1.pdf

[Πρόσβαση 4/4/2021].

FtMA, 2021a. *Impact*. [Ηλεκτρονικό]

Διαθέσιμο στο: <https://ftma.org/where-we-work/#>

[Πρόσβαση 4/4/2021].

FtMA, 2021b. *Kenya*. [Ηλεκτρονικό]

Διαθέσιμο στο: <https://ftma.org/kenya/>

[Πρόσβαση 4/4/2021].

FtMA, 2021c. *Our Global Members*. [Ηλεκτρονικό]

Διαθέσιμο στο: <https://ftma.org/ftma-global-members/>

[Πρόσβαση 4/4/2021].

HaitiLibre, 2019. *Haiti - Environment : HP invests \$2M in a plastic washing line in Hait*.

[Ηλεκτρονικό]

Διαθέσιμο στο: [https://www.haitilibre.com/en/news-27510-haiti-environment-hp-invests-\\$2m-in-a-plastic-washing-line-in-haiti.html](https://www.haitilibre.com/en/news-27510-haiti-environment-hp-invests-$2m-in-a-plastic-washing-line-in-haiti.html)

[Πρόσβαση 4/4/2021].

Haski-Leviathan, D., 2019. *Στρατηγική Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη: Εργαλεία και Θεωρίες για Υπεύθυνη Διοίκηση*. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις ΤΖΙΟΛΑ.

HELP Logistics, 2020. *Podcast on Localisation and Sustainability*. [Ηλεκτρονικό]

Διαθέσιμο στο: <https://www.youtube.com/watch?v=jzxpucwvfj94>

[Πρόσβαση 4/4/2021].

HP, 2016. *HP Announces Commitment to Create Sustainable Recycling Opportunities in Haiti*. [Ηλεκτρονικό]

Διαθέσιμο στο: <https://press.hp.com/us/en/press-releases/2016/hp-announces-commitment-to-create-sustainable-recycling-opportun.html#.WTCMOWgrKM9>

[Πρόσβαση 4/4/2021].

HP, 2017. *HP Creates Social and Environmental Impact in Haiti with Launch of Ink Cartridges Made from Recycled Bottles*. [Ηλεκτρονικό]

Διαθέσιμο στο: <https://press.hp.com/us/en/press-releases/2017/hp-creates-social-and-environmental-impact-in-haiti-with-launch-.html>

[Πρόσβαση 4/4/2021].

HP, 2019a. *HP Expands Efforts to Reduce Ocean-Bound Plastics*. [Ηλεκτρονικό]

Διαθέσιμο στο: <https://press.hp.com/us/en/press-releases/2019/hp-expands-efforts-to-reduce-ocean-bound-plastics-.html>

[Πρόσβαση 4/4/2021].

HP, 2019b. *HP Inc. Launches World's First PC With Ocean-Bound Plastics*. [Ηλεκτρονικό]

Διαθέσιμο στο: <https://press.hp.com/us/en/press-releases/2019/hp-launches-worlds-first-pc-with-ocean-bound-plastics.html>

[Πρόσβαση 4/4/2021].

HP, 2020. *HP Helps Bring Creativity to Life with Breakthrough Devices*. [Ηλεκτρονικό]

Διαθέσιμο στο: <https://press.hp.com/us/en/press-releases/2020/hp-helps-bring-creativity-life-breakthrough-devices.html>

[Πρόσβαση 4/4/2021].

IHC Global, 2021. *OUR PROPERTY RIGHTS WORK IN UGANDA*. [Ηλεκτρονικό]

Διαθέσιμο στο: <https://www.ihcglobal.org/using-data-to-support-womens-rights-property-markets-and-housing-rights-through-a-gender-equity-lens/>

[Πρόσβαση 4/4/2021].

Lavazza, 2018. *Sustainable development: Giuseppe Lavazza visits Colombia with President Juan Manuel Santos' Delegation*. [Ηλεκτρονικό]

Διαθέσιμο στο: <https://www.lavazza.co.uk/en/about-us/media-centre/sviluppo-sostenibile-colombia.html>

[Πρόσβαση 4/4/2021].

Lavazza, 2020. *Communal Driers Project in Meta, Colombia: first training sessions for the involved associations..* [Ηλεκτρονικό]

Διαθέσιμο στο: <https://www.lavazza.com/en/sustainability/la-reserva-de-tierra-coffee-defenders/news/first-steps-in-meta-coffee-region.html>

[Πρόσβαση 4/4/2021].

Lavazza, 2021. *Our History.* [Ηλεκτρονικό]

Διαθέσιμο στο: <https://www.lavazza.com/en/about-us/history.html>

[Πρόσβαση 4/4/2021].

Mace, M., 2017. *HP launches new supplier emissions target and cartridges made from plastic bottles.* [Ηλεκτρονικό]

Διαθέσιμο στο: <https://www.edie.net/news/7/HP-launches-new-supplier-emissions-target-and-cartridges-made-with-plastic-bottles/https://www.edie.net/news/7/HP-launches-new-supplier-emissions-target-and-cartridges-made-with-plastic-bottles/>

[Πρόσβαση 4/4/2021].

Mackie, J., Ronceray, M. & Spierings, E., 2017. *Policy coherence and the 2030 Agenda: Building on the PCD experience*, Maastricht: ECDPM.

Microsoft, 2018. *Connectivity strengthens livelihoods, preserves peace in Colombia.*

[Ηλεκτρονικό]

Διαθέσιμο στο: <https://query.prod.cms.rt.microsoft.com/cms/api/am/binary/RE2MNfI>

[Πρόσβαση 4/4/2021].

Microsoft, 2020. *Microsoft and the United Nations Sustainable Development Goals.*

[Ηλεκτρονικό]

Διαθέσιμο στο: <https://www.microsoft.com/en-us/corporate-responsibility/un-sustainable-development-goals>

[Πρόσβαση 4/4/2021].

OECD, 2016. *Better Policies for Sustainable Development 2016: A New Framework for Policy Coherence*, Paris: OECD Publishing.

Parker, L., 2019. *The world's plastic pollution crisis explained*. [Ηλεκτρονικό]
Διαθέσιμο στο: <https://www.nationalgeographic.com/environment/article/plastic-pollution>
[Πρόσβαση 4/4/2021].

Partnerships for SDGs online platform, 2017. *Using Data to Support Womens Rights: Property Markets and Housing Rights through a Gender Equity Lens*. [Ηλεκτρονικό]
Διαθέσιμο στο: <https://sustainabledevelopment.un.org/partnership/?p=21644>
[Πρόσβαση 4/4/2021].

Peters, A., 2019. *This new HP laptop is the first computer to use ocean-bound plastic*.
[Ηλεκτρονικό]
Διαθέσιμο στο: <https://www.fastcompany.com/90405131/this-new-hp-laptop-is-the-first-computer-to-use-ocean-bound-plastic>
[Πρόσβαση 4/4/2020].

Presidencia de la República de Colombia, 2018. *Compañías tecnológicas lanzan proyecto de conexión a internet para caficultores en Mesetas gracias a la paz*. [Ηλεκτρονικό]
Διαθέσιμο στο: <http://es.presidencia.gov.co/noticia/180315-Companias-tecnologicas-lanzan-proyecto-de-conexion-a-internet-para-caficultores-en-Mesetas-gracias-a-la-paz>
[Πρόσβαση 4/4/2021].

Sachs, J. και συν., 2020. *Sustainable Development Report 2020: The Sustainable Development Goals and COVID-19*, Cambridge: Cambridge University Press.

Stibbe, D. & Prescott, D., 2020. *THE SDG PARTNERSHIP GUIDEBOOK: A practical guide to building high-impact multi-stakeholder partnerships for the Sustainable Development*, s.l.: The Partnering Initiative and UNDESA.

Stibbe, D., Reid, S. & Gilbert, J., 2019. *Maximising the impact of partnerships for the SDGs: A practical guide to partnership value creation*, s.l.: The Partnering Initiative and UN DESA.

Stuart, E. και συν., 2016. *Business and the SDGs – a baseline*, London: Overseas Development Institute.

UN DESA, και συν., 2020. *World Economic Situation and Prospects*, New York: United Nations.

UNIDO, 2013. *Partnering to enhance skills development and youth employment in Ethiopia*.
[Ηλεκτρονικό]

Διαθέσιμο στο: https://www.unido.org/sites/default/files/2013-06/Volvo_English_0.pdf
[Πρόσβαση 4/4/2021].

UNIDO, 2015. *Supporting industrial skills development in Zambia*. [Ηλεκτρονικό]
Διαθέσιμο στο: <https://www.unido.org/news/supporting-industrial-skills-development-zambia>
[Πρόσβαση 4/4/2021].

United Nations Development Programme, 2020. *Human Development Index (HDI)*.
[Ηλεκτρονικό]
Διαθέσιμο στο: <http://hdr.undp.org/en/content/human-development-index-hdi>
[Πρόσβαση 29/3/2021].

United Nations Development Programme, 2021. *Millennium Development Goals*.
[Ηλεκτρονικό]
Διαθέσιμο στο: https://www.undp.org/content/undp/en/home/sdgoverview/mdg_goals.html
[Πρόσβαση 29/3/2021].

United Nations Statistics Division, 2021. *Standard country or area codes for statistical use (M49)*. [Ηλεκτρονικό]
Διαθέσιμο στο: <https://unstats.un.org/unsd/methodology/m49>
[Πρόσβαση 29/3/2021].

United Nations, 2000. *United Nations Millenium Development Goals: Goal 8*. [Ηλεκτρονικό]
Διαθέσιμο στο: <https://www.un.org/millenniumgoals/global.shtml>
[Πρόσβαση 29/3/2021].

United Nations, 2015a. *The Millennium Development Goals Report*, New York: United Nations.

United Nations, 2015b. *Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development*. [Ηλεκτρονικό]
Διαθέσιμο στο:
<https://sustainabledevelopment.un.org/content/documents/21252030%20Agenda%20for%20Sustainable%20Development%20web.pdf>
[Πρόσβαση 29/3/2021].

University of Edinburgh, 2016. *PA-X Peace Agreements Database: Final Agreement to End the Armed Conflict and Build a Stable and Lasting Peace*. [Ηλεκτρονικό]

Διαθέσιμο στο: <https://www.peaceagreements.org/view/1845>

[Πρόσβαση 4/4/2021].

UNRIC, χ.χ. *Περιφερειακό Κέντρο Πληροφόρησης του ΟΗΕ*. [Ηλεκτρονικό]

Διαθέσιμο στο: <https://unric.org/el/>

[Πρόσβαση 15/4/2021].

Volvo, 2015. *First students to graduate from Volvo's vocational training school in Ethiopia*.

[Ηλεκτρονικό]

Διαθέσιμο στο: <https://www.volvogroup.com/en-en/news/2015/jul/news-150360.html>

[Πρόσβαση 4/4/2021].

World Bank, 2020. *The World Bank In Haiti: Overview*. [Ηλεκτρονικό]

Διαθέσιμο στο:

<https://www.worldbank.org/en/country/haiti/overview#:~:text=Haiti%20is%20the%20poorest%20country,of%20189%20countries%20in%202019>.

[Πρόσβαση 4/4/2021].

World Bank, 2021. *Food imports (% of merchandise imports) - Kenya, China, United States, Argentina*. [Ηλεκτρονικό]

Διαθέσιμο στο:

<https://data.worldbank.org/indicator/TM.VAL.FOOD.ZS.UN?end=2017&locations=KE-CN-US-AR&start=2017&type=shaded&view=bar&year=2018>

[Πρόσβαση 4/4/2021].

World Commission on Environment and Development, 1987. *Our Common Future*, Oxford: Oxford University Press.

Zanger, D., 2019. *Inside HP's Investment and Commitment to Reducing Ocean-Bound Plastic in Haiti*. [Ηλεκτρονικό]

Διαθέσιμο στο: <https://www.adweek.com/brand-marketing/inside-hps-investment-and-commitment-to-reducing-ocean-bound-plastic-in-haiti/>

[Πρόσβαση 4/4/2021].

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Πίνακας 1: ΑΝΕΠΤΥΓΜΕΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΕΣ

Βόρεια Αμερική	Ευρώπη		Ανεπτυγμένη Ασία και Ωκεανία
	Ευρωπαϊκή Ένωση	Υπόλοιπη Ευρώπη	
Καναδάς	Αυστρία	Ισλανδία	Αυστραλία
Ηνωμένες Πολιτείες	Βέλγιο	Νορβηγία	Ιαπωνία
	Δανία	Ελβετία	Νέα Ζηλανδία
	Φινλανδία		
	Γαλλία		
	Γερμανία		
	Ελλάδα		
	Ιρλανδία		
	Λουξεμβούργο		
	Κάτω Χώρες		
	Πορτογαλία		
	Ισπανία		
	Σουηδία		
	Ηνωμένο Βασίλειο		
	Βουλγαρία		
	Κροατία		
	Κύπρος		
	Τσεχία		
	Εσθονία		
	Ουγγαρία		
	Λετονία		
	Λιθουανία		
	Μάλτα		
	Πολωνία		
	Ρουμανία		
	Σλοβακία		
	Σλοβενία		

Πηγή: World Economic Situation and Prospects, 2020

Πίνακας 2: ΟΙΚΟΝΟΜΙΕΣ EN ΜΕΤΑΒΑΣΗ

Νοτιο-Ανατολική Ευρώπη	Κοινοπολιτεία Ανεξάρτητων Κρατών και Γεωργία	
Αλβανία	Αρμενία	Δημοκρατία της Μολδαβίας
Βοσνία και Ερζεγοβίνη	Αζερμπαϊτζάν	Ρωσική Ομοσπονδία
Μαυροβούνιο	Λευκορωσία	Τατζικιστάν
Νότια Μακεδονία	Γεωργία	Τουρκμενιστάν
Σερβία	Καζακστάν	Ουκρανέμπ
	Κιργιστάν	Ουζμπεκιστάν

Πηγή: World Economic Situation and Prospects, 2020

Πίνακας 3: ΑΝΑΠΤΥΣΣΟΜΕΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΕΣ

Αφρική		Ασία		Λατινική Αμερική και Καραϊβική
Βόρεια Αφρική	Νότια Αφρική	Ανατολική Ασία	Νότια Ασία	Καραϊβική
Αλγερία	Αγκόλα	Μπρουνέι	Αφγανιστάν	Μπαχάμες
Αίγυπτος	Μποτσουάνα	Καμπούτζη	Μπαγκλαντές	Μπαρμπάντος
Λιβύη	Σουαζιλάνδη	Λαϊκή Δημοκρατία της Κορέας	Μπουτάν	Μπελίζ
Μαυριτανία	Λεσότο	Φίτζι	Ινδία	Γουιάνα
Μαρόκο	Μαλάουι	Χόνγκ Κόνγκ (SAR)	Ιράν	Τζαμάικα
Σουδάν	Μαυρίκιος	Ινδονησία	Μαλδίβες	Σουρινάμ
Τυνησία	Μοζαμβίκη	Κιριμπάτι	Νεπάλ	Τρινιδάδ και Τομπάγκο
Κεντρική Αφρική	Ναμίμπια	Λάος	Πακιστάν	Μεξικό και Κεντρική Αμερική
Καμερούν	Νότια Αφρική	Μαλαισία	Σρι Λάνκα	Κόστα Ρίκα
Δημοκρατία Κεντρικής Αφρικής	Ζάμπια	Μογγολία	Δυτική Ασία	Κούβα
Τσαντ	Ζιμπάμπουε	Μιανμάρ	Μπαχρέιν	Δομινικανή Δημοκρατία
Κογκό	Δυτική Αφρική	Παπούα Νέα Γουινέα	Ιράκ	Ελ Σαλβαδόρ
Ισημερινή Γουινέα	Μπενίν	Φιλιππίνες	Ισραήλ	Γουατεμάλα
Γκαμπόν	Μπουρκίνα Φάσο	Δημοκρατία της Κορέας	Ιορδανία	Αϊτή
Σάο Τομέ και Πρίνσιπε	Πράσινο Ακρωτήριο	Σαμόα	Κουβέιτ	Ονδούρα
Ανατολική Αφρική	Ακτή Ελεφαντοστού	Σιγκαπούρη	Λίβανος	Μεξικό
Μπουρούντι	Γκάμπια	Νησιά Σολομώντα	Ομάν	Νικαράγουα
Κομόρες	Γκάνα	Ταϊβάν	Κατάρ	Παναμάς
Λαϊκή Δημοκρατία του Κονγκό	Γουινέα	Ταϊλάνδη	Σαουδική Αραβία	Νότια Αμερική
Τζιμπουτί	Γουινέα Μπισάου	Τομόρ-Λέστε	Παλαιστίνη	Αργεντινή
Ερυθραία	Λιβερία	Βανουάτου	Συρία	Βολιβία
Αιθιοπία	Μαλί	Βιετνάμ	Τουρκία	Βραζιλία
Κένυα	Νίγηρας		Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα	Χιλή
Μαδαγασκάρη	Νιγηρά			Κολομβία
Ρουάντα	Σενεγάλη			Εκουαδόρ
Σομαλία	Σιέρα Λεόνε			Παραγουάη
Νότιο Σουδάν	Τόγκο			Περού
Ουγκάντα				Ουρουγουάη
Ενωμένη Δημοκρατία της Τανζανίας				Βενεζουέλα

Πηγή: World Economic Situation and Prospects, 2020

Πίνακας 4: ΛΙΓΟΤΕΡΟ ΑΝΕΠΙΤΥΓΜΕΝΕΣ ΧΩΡΕΣ (ΜΕΧΡΙ ΤΟ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟ ΤΟΥ 2018)

Αφρική		Ασία		Λατινική Αμερική και Καραϊβική
Αγκόλα	Μαλάουι	Καμπότζη	Αφγανιστάν	Αϊτή
Μπενίν	Μάλι	Κιρμιπάτι	Μπαγκλαντές	
Μπουρκίνα Φάσο	Μαυριτανία	Λάος	Μπουτάν	
Μπουρούντι	Μοζαμβίκη	Μιανμάρ	Νεπάλ	
Δημοκρατία Κεντρικής Αφρικής	Νίγηρας	Νησιά Σολομώντα	Υεμένη	
Τσαντ	Ρουάντα	Τιμόρ-Λέστε		
Κομόρες	Σάο Τομέ και Πρίνσιπε	Τουβαλού		
Λαϊκή Δημοκρατία του Κονγκό	Σενεγάλη			
Τζιμπουτί	Σιέρα Λεόνε			
Ερυθραία	Σομαλία			
Αιθιοπία	Νότιο Σουδάν			
Γκάμπια	Σουδάν			
Γκινέα	Τόγκο			
Γουινέα-Μπισάου	Ουγκάντα			
Λεσότο	Ενωμένη Δημοκρατία της Τανζανίας			
Λιβερία	Ζάμπια			
Μαδαγασκάρη				

Πηγή: World Economic Situation and Prospects, 2020

Πίνακας 5: ΠΕΡΙΚΛΕΙΣΤΕΣ ΑΝΑΠΤΥΣΣΟΜΕΝΕΣ ΧΩΡΕΣ

Περίκλειστες Αναπτυσσόμενες Χώρες		
Αφγανιστάν	Αιθιοπία	Βόρεια Μακεδονία
Αρμενία	Καζακστάν	Παραγουάη
Αζερμπαϊτζάν	Κιργιστάν	Δημοκρατία της Μολδαβίας
Μπουτάν	Λάος	Ρουάντα
Βολιβία	Λεσότο	Νότιο Σουδάν
Μποτσουάνα	Μαλάουι	Τατζικιστάν
Μπουρκίνα Φάσο	Μάλι	Τουρκμενιστάν
Μπουρούντι	Μογγολία	Ουγκάντα
Δημοκρατία Κεντρικής Αφρικής	Νεπάλ	Ουζμπεκιστάν
Τσαντ	Νίγηρας	Ζάμπια
Σουαζιλάνδη		Ζιμπάμπουε

Πηγή: World Economic Situation and Prospects, 2020

Πίνακας 6: ΜΙΚΡΑ ΝΗΣΙΩΤΙΚΑ ΑΝΑΠΤΥΣΣΟΜΕΝΑ ΚΡΑΤΗ

Μέλη ΟΗΕ		Εκτός ΟΗΕ / συνεργαζόμενα μέλη της Περιφερειακής Επιτροπής
Αντίγκουα και Μπαρμπούντα	Νήσοι Μάρσαλ	Αμερικάνικη Σαμόα
Μπαχάμες	Μαυρίκιος	Αγκουίλα
Μπαχρέιν	Ναουρού	Αρούμπα
Μπαρμπάντος	Παλάου	Βερμούδα
Μπελίζ	Παπούα Νέα Γουινέα	Βρετανικές Παρθένοι Νήσοι
Πράσινο Ακρωτήριο	Άγιος Χριστόφορος και Νέβις	Νησιά Καϊμάν
Κομόρες	Αγία Λουκία	Κοινοπολιτεία της Βόρειας Μαριάνας
Κούβα	Άγιος Βικέντιος και Γρεναδίνες	Νησιά Κουκ
Ντομίνικα	Σαμόα	Κουρασάο
Δομινικανή Δημοκρατία	Σάο Τομέ και Πρίνσιπε	Γαλλική Πολυνησία
Ομόσπονδα Κράτη της Μικρονησίας	Σεϋχέλλες	Γουαδελούπη
Φίτζι	Σγκαπούρη	Γκουάμ
Γρενάδα	Νησιά Σολομώντα	Μαρτινίκα
Γουιάνα	Σουρινάμ	Μοντσερράτ
Αϊτή	Τιμόρ-Λέστε	Νέα Καληδονία
Τζαμάικα	Τόνγκα	Νιούε
Κιριμπάτι	Τρινιντάντ και Τομπάγκο	Πουέρτο Ρίκο
Μαλβίδες	Τουβαλού	Σιντ Μάρτεν
	Βανουάτου	Νήσοι Τερκς και Κάικος
		Παρθένοι Νήσοι Η.Π.Α.

Πηγή: World Economic Situation and Prospects, 2020

Πίνακας 7: ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ PCSD	
Κύρια Στοιχεία	Πτυχές που εξετάζουν
<p>Δρώντες</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ποιοι δρώντες (χώρες-εταίροι, διεθνής οργανισμοί, ενδιαφερόμενα μέρη) πρέπει να συμμετέχουν και να επηρεαστούν; • Πώς μπορούν οι χώρες-εταίροι να συμμετέχουν καλύτερα στις προσπάθειες συνοχής των πολιτικών; • Ποιος είναι ο ρόλος του ιδιωτικού τομέα, των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών και άλλων ενδιαφερομένων μερών; 	<ul style="list-style-type: none"> • Ο ρόλος των διάφορων παραγόντων για τη βελτίωση της PCSD
<p>Πηγές χρηματοδότησης</p> <ul style="list-style-type: none"> • Έχουν βρεθεί όλες οι πιθανές πηγές χρηματοδότησης (δημόσιες, ιδιωτικές, εθνικές, διεθνείς); • Πώς μπορεί να αποφευχθεί ο κατακερματισμός των διεθνών, περιφερειακών και εθνικών εργαλείων χρηματοδότησης; • Ποιες είναι οι προϋποθέσεις για την διασφάλιση συνεισφορών από ιδιωτικές πηγές; 	<ul style="list-style-type: none"> • Συμπληρωματικότητα μεταξύ πηγών χρηματοδότησης
<p>Διασυνδέσεις πολιτικών</p> <ul style="list-style-type: none"> • Έχουν ληφθεί υπόψη οι διασυνδέσεις οικονομικής, κοινωνικής και περιβαλλοντικής πολιτικής (συνέργειες και αντισταθμίσεις); • Πώς συμβάλλουν τα προγραμματισμένα αποτελέσματα στην επίτευξη των ΣΒΑ; • Οι κυβερνητικοί οργανισμοί κινούνται από τομεακές προοπτικές (π.χ. γεωργία, εμπόριο, επενδύσεις, νερό, ενέργεια) προς μια πιο ολοκληρωμένη και «προσανατολισμένη στα θέματα» ατζέντα (π.χ. επισιτιστική ασφάλεια); 	<ul style="list-style-type: none"> • Αλληλεπιδράσεις μεταξύ οικονομικών, κοινωνικών και περιβαλλοντικών πολιτικών • Συνέργειες και αντισταθμίσεις • Ολοκληρωμένες προσεγγίσεις
<p>Κινητήριες δυνάμεις που δεν είναι πολιτικές</p> <ul style="list-style-type: none"> • Έχει εξεταστεί η ύπαρξη ευνοϊκών περιβαλλόντων που επηρεάζουν θετικά τα αποτελέσματα της πολιτικής; 	<ul style="list-style-type: none"> • Ευνοϊκές συνθήκες • Εμπόδια

<ul style="list-style-type: none"> • Έχουν εντοπιστεί οι παράγοντες του περιβάλλοντος (διαφθορά, εμπόδια στο εμπόριο, γνώσεις κ.λπ.) που ενδέχεται να επηρεάσουν τα αποτελέσματα της πολιτικής; 	
<p>Διασυνοριακές και διαγενεακές επιπτώσεις</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η πολιτική παράγει ακούσια αποτελέσματα, θετικά ή αρνητικά, που θα μπορούσαν να επηρεάσουν την ευημερία των ανθρώπων που ζουν σε άλλες χώρες; • Ποιες ομάδες θα επηρεαστούν και πώς; Πώς μπορούν να μετριαστούν οι ακούσιες αρνητικές επιπτώσεις; • Έχουν εντοπιστεί οι πιθανές άμεσες ή έμμεσες μακροπρόθεσμες επιπτώσεις στην ευημερία των μελλοντικών γενεών; 	<ul style="list-style-type: none"> • Αποτελέσματα των πολιτικών

Προσαρμογή από Better Policies For Sustainable Development 2016: A New Framework For Policy Coherence (OECD, 2016)

Πίνακας 8: ΟΙ 60 ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΕΥΚΑΙΡΕΣ ΑΓΟΡΑΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΟΥΣ ΣΒΑ

ΤΡΟΦΗΜΑ ΚΑΙ ΓΕΩΡΓΙΑ	ΠΟΛΕΙΣ	ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΚΑΙ ΥΛΙΚΑ	ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΕΥΕΞΙΑ
Μείωση των απορριμμάτων τροφίμων στην αλυσίδα αξίας	Οικονομική στέγαση	Κυκλικά μοντέλα (αυτοκίνητα)	Επιμερισμός κινδύνου
Υπηρεσίες δασικών οικοσυστημάτων	Ενεργειακή απόδοση - κτήρια	Επέκταση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας	Απομακρυσμένη παρακολούθηση ασθενών
Αγορές τροφίμων χαμηλού εισοδήματος	Ηλεκτρικά και υβριδικά οχήματα	Κυκλικά μοντέλα (συσκευές)	Τηλε-υγεία
Μείωση καταναλωτικών απορριμμάτων τροφίμων	Δημόσιες συγκοινωνίες σε αστικές περιοχές	Κυκλικά μοντέλα (ηλεκτρονικά)	Προηγμένη γονιδιαμιακή
Αναδιαμόρφωση προϊόντων	Κοινή χρήση αυτοκινήτου	Ενεργειακή απόδοση - βιομηχανίες μη εντάσεως ενέργειας	Υπηρεσίες δραστηριότητας
Τεχνολογία σε αγροκτήματα μεγάλης κλίμακας	Εξοπλισμός οδικής ασφάλειας	Συστήματα αποθήκευσης ενέργειας	Ανίχνευση πλαστών φαρμάκων
Διατροφική Αλλαγή	Αυτόνομα οχήματα	Ανάκτηση ενέργειας	Έλεγχος καπνού
Βιώσιμη υδατοκαλλιέργεια	Απόδοση καυσίμων οχήματος ICE	Απόδοση χάλυβα τελικής χρήσης	Προγράμματα διαχείρισης βάρους
Τεχνολογία σε αγροκτήματα μικροκαλλιεργητών	Οικοδόμηση ανθεκτικών πόλεων	Ενεργειακή απόδοση - βιομηχανίες υψηλής έντασης ενέργειας	Καλύτερη διαχείριση ασθενειών
Μικρο-άρδευση	Δημοτική διαρροή νερού	Δέσμευση και αποθήκευση άνθρακα	Ηλεκτρονικά ιατρικά αρχεία
Αποκατάσταση υποβαθμισμένης γης	Πολιτιστικός τουρισμός	Πρόσβαση σε ενέργεια	Καλύτερη υγεία της μητέρας και του παιδιού
Μείωση απορριμμάτων συσκευασίας	Έξυπνη μέτρηση	Πράσινα χημικά	Κατάρτιση υγειονομικής περίθαλψης
Εντατικοποίηση βοοειδών	Υποδομές νερού και αποχέτευσης	Κατασκευή πρόσθετων	Χειρουργική χαμηλού κόστους
Αστική γεωργία	Κοινή χρήση γραφείου	Τοπικό περιεχόμενο σε εκχυλιστικά	
	Ξύλινα κτίρια	Κοινή υποδομή	
	Ανθεκτικά και αρθρωτά κτίρια	Αποκατάσταση ορυχείων	
		Διασύνδεση πλέγματος	

Πηγή: *Better Business Better World, 2017*